

**A Keszthelyi-hegység (HUBF20035)
kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület
fenntartási terve**

Keszthely
2018

Készítette:

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Tel: 06-87-555-260 Fax: 06-87-555-261

E-mail: bfnp@bfnp.hu

Web: <https://www.bfnp.hu>

Sitiung Környezet- és Természetvédelmi Tanácsadó és Szolgáltató Bt.

8360 Keszthely, Táncsics M. u. 55.

Tel: +36-30-288-7775

E-mail: sitiung@keszthelynet.hu

Felelős tervező: Dr. Bódis Judit

Vezető szakértők

Dr. Bauer Norbert

Dr. Bódis Judit

Dr. Kenyeres Zoltán

Közreműködő szakértők

Dr. Ábrahám Levente

Fehér Csaba

Dr. Kondorosy Előd

Dr. Lőkkös Andor

Pacsai Bálint

Sinka Gábor

Sisák István

Varga Júlia

Kommunikáció

Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány:

Dr. Klein Ákos

Lázár Péter

Tartalomjegyzék

I. Natura 2000 fenntartási terv.....	5
1. A terület azonosító adatai	6
1.1. Név	6
1.2. Azonosító kód	6
1.3. Kiterjedés	6
1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	6
1.5. Érintett települések	8
1.6. Egyéb védeltségi kategóriák.....	8
1.7. Tervezési és egyéb előírások.....	9
2. Veszélyeztető tényezők	11
3. Kezelési feladatok meghatározása	14
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	14
3.2. Kezelési javaslatok	15
3.2.1. Élőhelyek kezelése	16
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	46
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	46
3.2.4. Kutatás, monitorozás	47
3.2.5. Mellékletek.....	48
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében.....	59
3.3.1. Agrártámogatások	59
3.3.2. Pályázatok	60
3.3.3. Egyéb.....	61
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja.....	61
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	61
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	64
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	65
II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció.....	83
1. A tervezési terület alapállapot jellemzése	84
1.1. Környezeti adottságok.....	84
1.1.1. Éghajlati adottságok	84
1.1.2. Vízrajzi adottságok.....	84
1.1.3. Talajtani adottságok	84
1.2. Természeti adottságok.....	85
1.2.1. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek.....	89
1.2.2. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok	114

1.2.3. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok	119
1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok	130
1.3. Területhasználat	132
1.3.1. Művelési ág szerinti megoszlás	132
1.3.2. Tulajdoni viszonyok	133
1.3.3. Területhasználat és kezelés	133
2. Felhasznált irodalom	137
3. Térképek	139

I. Natura 2000 fenntartási terv

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Tervezési terület neve:	Keszthelyi-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT)
--------------------------------	---

1.2. Azonosító kód

Tervezési terület azonosítója:	HUBF20035
---------------------------------------	------------------

1.3. Kiterjedés

Tervezési terület kiterjedése:	14898,12 ha
---------------------------------------	--------------------

1.4 A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

1.4.1. Jelölő élőhelyek

- 6110* Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (*Alysso-Sedion albi*)
6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
6210* Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)
6240* Szubpannon sztyeppék
6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
T 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
T 8150 Közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők
T 8160* Közép-Európa domb- és hegyvidéki mészkő-törmelék-lejtői
T 8210 Mészkősziklás lejtők sziklanövényzettel
8220 Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel
9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
9150 A *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkövön
9180* Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői

* kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

T a Natura adatlapon (standard data form - SDF) szereplő, de a térképezés során meg nem erősített előfordulású élőhelyek. Törlésüket javasoljuk a Natura adatlapról.

1.4.2. Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű élőhelyek

- 6260* Pannon homoki gyepek
8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok
91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*val és *Carpinus betulus*szal
91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel
91M0 Pannon cseres-tölgyesek
9110 Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*)

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.4.3. Jelölő fajok

Adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*)
Homoki nőszirm (*Iris humilis* subsp. *arenaria*)
Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)
Lumnitzer-szegfű (*Dianthus lumnitzeri*)⁺
Magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*)
Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*)⁺
Hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*)
Hosszúfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*)
Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)*
Lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*)
Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)
Gyász-cincér (*Morimus funereus*)
Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)
Havasi cincér (*Rosalia alpina*)*
Remetebogár (*Osmoderma eremita*)*
Skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*)
Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)
Kerekvállú állásbogár (*Rhysodes sulcatus*)
Dunai tarajosgöte (*Triturus dobrogicus*)
Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
Csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*)
Közönséges denevér (*Myotis myotis*)
Nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*)
Piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)

*kiemelt jelentőségű jelölő faj

⁺ A tervezési területen a *Dianthus plumarius* egy taxonja (alfaja) fordul elő, a kérdés azonban taxonómiaiilag nem tisztázott, egyes szakirodalmak a subsp. *lumnitzeri*, mások a subsp. *regis-stephani* előfordulását feltételezik. A 100/2012. (IX. 28.) VM rendeletben a *Dianthus plumarius* subsp. *lumnitzeri* mellett az szerepel, hogy „Lumnitzer-szegfű (beleértve az István király-szegfüvet)”. Ugyanakkor a közösségi jelentőségű fajokat felsoroló rendeletben nem alfajként (*Dianthus plumarius* subsp. *lumnitzeri*), hanem fajként szerepel a Lumnitzer-szegfű (*Dianthus lumnitzeri*). Jelen dokumentumban a Fenntartási terv előírásainak megfelelően a Natura 2000 rendelet szerinti elnevezéseket használjuk.

1.4.4. Jelölő értéknek javasolt fajok

Kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*)
Díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*)
Díszes tarkalepke (*Hypodryas maturna*)
Sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*)

Vérfű-hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)
Kis apollólepke (*Parnassius mnemosyne*)

1.5. Érintett települések

Település	Érintett terület (ha)	Település területének érintettsége (%)
Zala megye		
Zalaszentő	2520,56	67,23
Vállus	1952,59	88,99
Rezi	1874,10	63,07
Várvölgy	1394,44	55,64
Balatongyörök	1345,76	35,76
Keszthely	1222,50	16,13
Gyenesdiás	761,26	41,08
Sümegcsehi	408,15	23,46
Vonyarcvashegy	404,25	28,64
Nagygörbő	157,55	20,83
Vindornyalak	45,53	9,93
Cserszegtomaj	31,77	2,54
Döbröce	30,61	11,06
Vindornyaszlós	27,07	2,58
Veszprém megye		
Uzsa	787,24	38,74
Sümeg	684,64	10,70
Lesencefalu	357,71	49,88
Lesenceistvánd	250,10	29,44
Balatonederics	220,10	11,86
Bazsi	199,20	21,75
Nemesvita	139,16	15,00
Sümegprága	83,83	14,57

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendeletet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védettségi kategóriák

A tervezési terület magában foglalja, a hatályos, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről szóló 31/1997. (IX. 23.) KTM rendelet alapján, a Keszthelyi-hegység tájegység országos védett területet (10845,4 ha). Ezen túl a tervezési területre vonatkozik a 2/2000. (III. 24.) KöM rendelet, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról (Tátika és Virágos-hegy Erdőrezervátumok).

A tervezési terület a 2003. évi XXVI. törvény (az Országos Területrendezési Tervről) alapján, az országos ökológiai hálózat magterület övezetét 94,43 %-ban, puffer területét 4,65 %-ban, ökológiai folyosó övezetét 0,61 %-ban (összesen 99,69 %-ban) érinti.

1.7. Tervezési és egyéb előírások

1.7.1. Természetvédelmi kezelési terv

A tervezési terület északi részét érintő kezelési terv: Hangyaleső Bt. (2002): Természetvédelmi Kezelési Terv a Balaton-Felvidéki Nemzeti Park Keszthelyi-hegység bazaltrégiója és az ex lege védett Hévíz-Keszthely környéki síklápok területére, I és II. kötet, 196 oldal és 194 oldal (megbízó: Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság)

1.7.2. Településrendezési eszközök

Zala megye:

Balatongyörök helyi építési szabályzata (17/2008. (XII.19.) rendelet)
Balatongyörök, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (4/2005. (IV.30.) rendelet)
Cserszegtomaj, szabályozási terv és HÉSZ (15/2015. (XII.17.) rendelet)
Döbröce szabályozási terv és helyi építési szabályzat (6/2008. (V.16.) rendelet)
Gyenesdiás, szabályozási terv és HÉSZ (5/2011. (III. 24.) rendelet)
Gyenesdiás, szabályozási terv és HÉSZ – módosítás (5/2011. (III.24.) rendelet)
Keszthely, szabályozási terv és HÉSZ - egységes szerkezetben ((2013.06.) 32/2009. (X. 15.) rendelet)
Keszthely, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás ((2013.06.) 23/2013. (VI. 27.) rendelet)
Kisgyőrő szabályozási terv, HÉSZ (3/2009 (III.02.) rendelet)
Nagygyőrő szabályozási terv és HÉSZ (3/2009 (II.27.) rendelet)
Rezi, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (7/2006 (VI. 26.) rendelet)
Sümegcsehi, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (3/2007 (II.15.) rendelet)
Sümegcsehi, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás (2/2012. (I. 31.) rendelet)
Vállus, szabályozási terv és HÉSZ módosítás (16/2009 (XII.31.) rendelet)
Várvolgy Község Önkormányzata képviselő testületének 8/2017 (IX.29.) önkormányzati rendelete a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-értékesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól
Vindornyalak, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (11/2009. (IX.7.) rendelet)
Vonyarcvashegy, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (15/2004. (VII.05.) rendelet)
Vonyarcvashegy, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás (egységes szerkezetben) ((2010.10.) 15/2004. (VII. 5.) rendelet)
Vonyarcvashegy, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás ((2014.10.) 14/2014. (X. 15.) rendelet)
Zalaszentő, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (13/2006 (IX. 19.) rendelet)

Veszprém megye:

Balatonedics, szabályozási terv és HÉSZ - egységes szerkezetben ((2013.10.) 1/2004. (I. 23.) rendelet)
Balatonedics, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás (Egységes szerkezetben)((2015.08.) 1/2004. (II.23.) rendelet)
Bazsi község helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről (12/2004.(XII.14.) önkormányzati rendelet)
Lesencefalvi Helyi Építési Szabályzat és szabályozási terv (2/2004.(II.9.) Ör. rendelet)
Lesenceistván község Helyi Építési Szabályzatáról (20/2005. (XII.15.) Kt. rendelete)
Nemesvita, szabályozási terv, helyi építési szabályzat (5/2005. (IV.30.) rendelet)
Nemesvita, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás (8/2010. (IX. 20.) rendelet)

Nemesvita, szabályozási terv és HÉSZ - módosítás (10/2010. (XI. 18.) rendelet)
Sümeg, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (5/2010 (III.19.) rendelet)
Sümeg Város Településrendezési Terve (5/2003.(III.31.) ök. rendelet)
Sümegprága község helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről (12/2004.(XII.15.) ök. rendelet)
Uzsa, szabályozási terv és helyi építési szabályzat (2/2007. (II. 14.) rendelet)

1.7.3. Körzeti erdőtervek

A körzeti erdőtervezést, az erdőtervet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban Evt.) 33. §-a szabályozza, a körzeti erdőtervezés szabályait az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII.21.) Korm. rendelet 1-7. §-ai, a körzeti erdőtervezés részletes szabályait az Evt. végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII.21.) FM rendelet 12-24. §-ai ismertetik.

A Keszthelyi-hegység körzet erdőtervezési szempontjait, erdőgazdálkodási szabályait a 2012. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 85/2012. (VIII. 6.) VM rendelet 5. számú melléklete tartalmazza.

Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzet körzeti erdőtervének határozatszám: 285/2012 (Érvényes: 2013. január 1. – 2022. december 31.).

A Hévízi körzet erdőterve átmeneti időben készült, mert a 2008. évi előzetes egyeztetések idején még a 1996. évi LIV. törvény (továbbiakban régi Evt.) volt hatályban, de mire a minisztériumi jóváhagyás megtörtént, addigra az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: új Evt.) szabályozása lépett érvénybe. Az új Evt. 113. § (12) bekezdése alapján az erdőtervet még a régi Evt. alapján állapították meg.

Ez a körzeti erdőterv még „Keszthelyi erdészeti tervezési körzet második erdőterve” (Érvényes: 2010. január. 1. - 2019. december 31.) címmel készült, a jóváhagyó határozat száma: XXIV/1131/12/2010 (Vidékfejlesztési Minisztérium).

1.7.4. Körzeti vadgazdálkodási tervek

A tervezési területet érintő Tájegységi Körzeti vadgazdálkodási tervek elkészültek, de nincsenek még kihirdetve, jóváhagyásra várnak. A vadgazdálkodók jelenleg éves vadgazdálkodási terveket készítenek, és ezek alapján folytatják a vadgazdálkodási tevékenységüket.

1.7.5. Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési terület déli része a 4-2. Balaton közvetlen, északi része a 4-1. Zala vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységhez tartozik. Az Országos Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet és a részvízgyűjtők terveit 1155/2016. (III.31) Korm. határozat hirdette ki.

2. Veszélyeztető tényezők

Kód	Veszélyeztető tényező neve	Jelentősége H=nagy M=közepes L=kicsi	Érintett terület nagysága (%)	Milyen jelölő élőhelyre vagy fajra és milyen módon gyakorol hatást?
A területen belül ható veszélyeztető tényezők				
B06	Fakitermelés (kivéve tarvágás)	H	20	Legnagyobb területtel a Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0) élőhelytípus érintett a feketefenyő letermelés okán. A xilofág rovarok és az odúlakó denevérek is veszélyeztetettek, mert megszűnik az élőhelyük.
C01	Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló)	H	15	A tervezési területen működő bányák további bővítése, új nyitása legnagyobb területen a területtel a Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0) élőhelytípust érintené és a sziklagyepi növényeket, mint a magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>) és a Lumnitzer szegfű (<i>Dianthus lumnitzeri</i>).
G08	Hal- és vadállomány kezelése	H	40	A tervezési területen számos élőhelytípusban meghaladja a vadállomány létszáma az élőhely eltartóképességét. A jelentős nagyvad-létszám kiemelt degradációs tényező, a taposás és az ürülék felhalmozódása miatt különösen a Pannon sziklagyepek (6190), Szubpannon sztyeppék (6240) és Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0) élőhelyeken. Kékerjés lárpréteken (6410), Sík- és dombvidéki kaszálóréteken (6510) gyepekben a túrások és a taposás, az üde erdőkben, mint a Szubmontán és montán bükkösök (9130), Pannon gyertyános tölgyesek (91G0), Pannon cseres tölgyesek (91M0) a természetes felújulás gátlása a leginkább kedvezőtlen hatás.
B07	Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is	M	20	Legnagyobb területtel a Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0) élőhelytípus érintett a feketefenyő letermelés okán. A xilofág rovarok és az odúlakó denevérek is veszélyeztetettek, mert megszűnik az élőhelyük.
B08	Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát)	M	20	Legnagyobb területtel a Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0) élőhelytípus érintett a feketefenyő letermelés okán. A xilofág rovarok és az odúlakó denevérek is veszélyeztetettek, mert megszűnik az élőhelyük.
B09	Tarvágás	L	2	A xilofág rovarok és az odúlakó denevérek veszélyeztetettek, mert megszűnik az élőhelyük.
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió	M	20	A Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0) élőhelytípusban a feketefenyő egészségügyi okokból történt letermelését követően a molyhos tölgyes

				termőhelyek természetes felújulása során is problémát jelentenek az agresszíven terjedő őshonos fajok és az özönfajok. A Pannon homoki gyepek (6260) becserjésedése természetes folyamat, de veszélyezteti az élőhely fennmaradását és az itt található homoki nőszirom (<i>Iris humilis</i> subsp. <i>arenaria</i>) állományokat.
A területre kívülről és belülről ható veszélyeztető tényezők				
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	H	25	Az inváziós növényfajok közül a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) a legjelentősebb, szinte minden száraz és mezofil élőhelyet súlyosan veszélyeztet, erőteljes biodiverzitás csökkenést okozva. A Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel (91H0) élőhelytípusban a feketefenyő egészségügyi okokból történt letermelését követően a molyhos tölgyes termőhelyek természetes felújulása jórészt annak a függvénye, mennyire sikerül a bálványfát visszaszorítani. A tervezési terület Pannon homoki gyepei (6260) súlyosan fertőzöttek.
A06	Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)	M	5	A Kékperjés láprétek (6410) a Sík- és dombvidéki kaszálórétek (6510) a Pannon homoki gyepek (6260) és a Hegyi kaszálórétek (6520) fennmaradása gyepműveléshez kötött.
A08	Gyepterület kaszálása vagy vágása	L	5	A jelölő csigafajok [(hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) és harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)], a nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>), sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>) és a vérfű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>) a növényzet vertikális szerkezetének megváltozására érzékenyen reagálnak, így a nem megfelelő módon, vagy időpontban végzett kaszálásra is.
A29	Talajszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek	L	3	A Kékperjés láprétek (6410) a Sík- és dombvidéki kaszálórétek (6510) és a Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai (6430) és a A jelölő csigafajok [(hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) és harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)] veszélyeztetettek, mint üde élőhelyek, és ott, talajközelségben élő állatok.
B15	Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés	L	2	A xilofág rovarok és az odúlakó denevérek veszélyeztetettek, mert megszűnik az élőhelyük.
F07	Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek	L	2	A Pannon sziklagyepek (6190) reagálnak a legérzékenyebben a cross-motorozásra, quadozásra, terepkerékpározásra. A közönséges denevért (<i>Myotis myotis</i>) a barlangok turisztikai hasznosítása zavarhatja.

A26	Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek	L	3	A Kékperjés láprétek (6410) a Sík- és dombvidéki kaszálórétek (6510) és a Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai veszélyeztetettek, mint üde élőhelyek.
A09	Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés	L	1	APannon homoki gyepek (6260) biodiverzitás csökkenéssel reagálnak a túllegeltetésre, a homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> subsp. <i>arenaria</i>) egyedszáma is csökkenhet. A jelölő csigafajok [(hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>) és harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)] a nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>) és a lápi tarkalepke (<i>Euphydryas aurinia</i>) is érzékeny a túllegeltetés okozta vegetációszerkezeti változásokra.
F09	Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése	L	10	APannon homoki gyepek (6260) útszélei, a Szubmontán és montán bükkösök (9130), Pannon molyhos tölgyesek (91H0), a pannon cseres tölgyesek (90M0) településekhez közeli állományai veszélyeztetettek.
<i>A terület jövőbeli potenciális veszélyeztető tényezői</i>				
N02	Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	H	60	Szinte minden élőhelytípus érintett lehet. Az erdőkben a gyengültségi betegségek megjelenése, majd a fák pusztulása, az üde gyepekben az érzékeny fajok eltűnése, majd az élőhely teljes degradációja következhet be. Inváziós fajok is megjelenhetnek. Mindez erőteljes hatást gyakorol az állatvilágra is. Az élőhelyek biodiverzitása erőteljes csökken.
B02	Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is	M	5	Amennyiben a letermelt, sziklás termőhelyű feketefenyő állományok helyén a természetes szukcesszió során várhatóan felújuló karsztbokorerdő-sziklagyep mozaik területén bármilyen mesterséges erdősítés történik, az veszélyezteti a sziklagyepi fajok, mint a magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>) és a Lumnitzer szegfű (<i>Dianthus lumnitzeri</i>) populációk fennmaradását.
N01	Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében	M	40	Minden üde erdei élőhelyet [pl. Szubmontán és montán bükkösök (9130), Lejtők és sziklatörmelékek Tilio-Acerion-erdői (9180), Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők (91E0)] veszélyeztetnek az egyre hosszabbá és forróbbá váló nyári aszályos időszakok.
A13	Gyepterületek és egyéb féltermészetes élőhelyek felülvetése	L	3	A művelés intenzifikálása a nitrofrekvens fajok elöretörését és a biodiverzitás csökkenését vonja maga után. Elsősorban az üde kaszálók veszélyeztetettek: Kékperjés láprétek (6410) és a Sík- és dombvidéki kaszálórétek (6510).

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

Fő célkitűzések:

- A bazalt régióban a Szubmontán és montán bükkösök (9130) a Pannon gyertyános tölgyesek (91G0) természetességének javítása, a meglévő természetességi állapot fenntartása, a Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzetének (8220) megőrzése
- A dolomit régióban a Pannon molyhos tölgyesek (91G0) regenerációjának segítése, ezen élőhelytípus és a Pannon sziklagyepek (6190) Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (6210), Szubpannon sztyeppék (6240) egymással mozaikoló foltjainak megőrzése és fenntartása, az inváziós bálványfa (*Ailanthus altissima*), és a taposás visszaszorítása valamint a szukcesszió visszafogására irányuló, részben aktív természetvédelmi beavatkozások segítségével.
- A bazalt és a dolomit régió közti medencékben kialakult Kékperjés lápréteken (6410), Sík és dombvidéki kaszálóréteken (6510) a cserjésedés és az inváziós fajok visszaszorítása, a gyepterületek fenntartása extenzív gazdálkodással.
- A közösségi jelentőségű növény- és állatfajok állományának, egyedszámának, populációi életképességének megőrzése, különös tekintettel a következő fajokra: szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), gyászscincér (*Morimus funereus*), csonkafülű denevér (*Myotis emarginatus*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*), pisze denevér (*Barbastella barbastellus*), adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*), Lumnitzer-szegfű (*Dianthus. lumnitzeri*), Szent István-szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*), magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*), leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*).

További célkitűzések:

- Változatos korú, jó szerkezetű és összetételű erdők kialakítása.
- A xilofág rovarok és odúlakó madarak és denevérek számára a lábon álló holt faanyag megfelelő mértékű megtartása.
- Infáziós fafajok [kiemelten a bálványfa (*Ailanthus altissima*)] visszaszorítása.
- Hosszú távon a területen még megtalálható feketefenyő (*Pinus nigra*) erdőállományok átalakítása őshonos, változatos korú és faji összetételű, lombos fafajokból álló erdővé, a spontán terjedő egyedek eltávolítása a sziklagyepekből és a karsztbokor erdőkből.
- A nem közösségi jelentőségű, de fontos védett növény- és állatfajok állományainak megőrzése, különös tekintettel a következő fajokra: kis patkósorrú denevér (*Rhinolophus hipposideros*), darázsölyv (*Pernis apivorus*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), haris (*Crex crex*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), lappantyú (*Caprimulgus europaeus*), rétisas (*Haliaeetus albicilla*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), fűrészlábú szöcske (*Saga pedo*), kis apollólepke (*Parnassius mnemosyne*), cifra (medvefül) kankalin (*Primula auricula* subsp. *hungarica*), légybangó (*Ophrys insectifera*), sziklai dercevirág (*Arabidopsis lyrata* subsp. *petraea* syn. *Cardaminopsis petraea*), szirti fanyarka (*Amelanchier ovalis*), henye boroszlán (*Daphne cneorum*), keleti zergevirág (*Doronicum orientale*), csonkaír (*Succisella inflexa*), lónyelvű csodabogyó (*Ruscus hypoglossum*), sulyoktáska (*Aethionema saxatile*), szibériai nőszirm (*Iris sibirica*), szúrós csodabogyó (*Ruscus aculeatus*). Különös természetvédelmi jelentőséggel bírnak a Keszthelyi-hegység bennszülött berkenyefajai (*Sorbus* spp.)⁺ amelyek megőrzése szintén fontos célkitűzések között említendő.

- Az őshonos nagyvadállomány (gímszarvas, őz, vaddisznó) létszámának a terület vadeltartó képességének megfelelő szintre csökkentése, a betelepített muflon állományának radikális csökkentése.

⁺A taxonok felsorolása a megalapozó dokumentáció „1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok” fejezetében

A terület rendeltetése:

- A kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű élőhelytípusok és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása.
- A Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve az ennek megőrzését, fenntartását biztosító gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

3.2. Kezelési javaslatok

Az előírások megfogalmazása a Natura 2000 terület kijelölésének alapját szolgáló élőhelyek és fajok védelmi és állomány-megerősítési szempontjainak, valamint a gazdálkodói érdekeknek az együttes figyelembevételével történt.

A javaslatok rendszere a kezelési egységekhez kapcsolt. A kezelési egységek élőhelyi alapon, aktuális Á-NÉR (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) térkép feltjaitól kötötten kerültek meghatározásra. Ez utóbbi zömmel művelési ág szerinti azonosságot is jelent. Azok az élőhelyfoltok, melyekhez azonos kezelési javaslatok rendelendők egy kezelési egységbe kerültek. A tervezés alapjaként kezelt élőhelyfoltokat kölcsönösen megfeleltettük a helyrajzi nyilvántartással és a MePAR-blokkrendszerrel. Az egyes kezelési egységekhez tartozó helyrajzi számok listáját és MePAR-blokk kódokat a 3.2.5. b. pont táblázata, a helyrajzi szám szintű keresést biztosító részletes táblázatot az elektronikus melléklet tartalmazza.

A kezelési egységekhez kötött intézkedések két szinten kerültek meghatározásra. (1) A jogszabályban megadott módon, kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési előírás-javaslatok közé csak olyan intézkedések kerültek, melyeket – művelési ágtól függően – a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, az érvényben lévő erdőterv rendelet, a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), vagy a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmaz. (2) A támogatási rendszerbe illeszthető speciális kezelési módok és előírás-javaslatok közé kerültek a természetvédelmi célkitűzéseket kiemelt mértékben szolgáló, önkéntes vállalkozáson alapuló, támogatással járó előírás-javaslatok. A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok

A jelen fenntartási terv céljainak elérését nem veszélyeztető, jogszerű, ill. jogerősen engedélyezett tevékenység korlátozás nélkül folytatható.

A tervezési területen olyan beruházás, mely a terület védelmi céljainak a megvalósítását akadályozza nem végezhető.

Művelési ág megváltoztatása (a felhagyott szántó, ill. kivett művelési ágú területek gyepké minősítésén túl) a természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban, a természetvédelmi kezelő hozzájárulásával végezhető.

Ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási tevékenység végzéséhez szükséges telep létesítésének engedélyezése nem javasolt.

A tervezési területen lévő bányatelkek horizontális bővítése, újabb bányatelek létesítése a tervezési terület magterület besorolású részterületein az Országos Területrendezési Tervről szóló törvény alapján tilos, a többi részterületen nem kívánatos.

A tervezési területen található bányák felhagyását követő bánya-rekultiváció során a meglévő közösségi jelentőségű élőhelyek védelme kapjon prioritást. Az esetleges bánya-rekultiváció minden esetben úgy kerüljön végrehajtásra, hogy a környező Natura 2000-es élőhelyekről, a természetes folyamatok révén az alapkőzetnek megfelelő természetes élőhelyek regenerálódjanak.

Új tervezésű elektromos vezetékek tervezése során előnyben kell részesíteni a földkábelek alkalmazását.

A tervezési területen a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, a meglévő közutak felújításának kivételével, új nyomvonalú utak kialakítása, földutak stabilizált, vagy burkolttal alakítása nem kívánatos.

A tervezési terület az erdőrezervátum magterületek kivételével szabadon látogatható. A Tátika Erdőrezervátum területén a kirándulóturizmus számottevő, amely a Zalasántó–Bazsi műúttól (7327) a Tátika várához vezető turistaösvény, illetve az Országos Kéktúra Tátikát keresztező szakaszának kivételével korlátozandó. A Keszthelyi-hegység kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (kjTT) erdőrezervátum területein és fokozottan védett részterületein közösségi, vagy tömegsport-esemény rendezése, valamint technikai jellegű sporttevékenység folytatása kerülendő.

A szakterületek együttműködését segítő adatbázisok váljanak kölcsönösen megismerhetővé, hogy a tervezési folyamatoknál már figyelembe lehessen venni pl. a pontszerű természeti értékeket és élőhely foltokat.

Bálványfa visszaszorítására: 1) a magtermő fákat ki kell vágni 2) a nagykiterjedésű területeken vegyszeres irtás kell 3) az állami és magán erdőgazdálkodókkal és a természetvédelmi kezelővel közösen kell végezni a munkát.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok

Fontos megjegyezni, hogy azokra a NATURA 2000 területekre, melyek egyben országos jelentőségű védett természeti területek is, az 1996. évi LIII. számú törvény 31.§ - 41.§-ban foglaltak az irányadók. Ezen területekre szigorúbb szabályozás vonatkozik, mint az országos védelemben nem részesülő (továbbiakban: *nem védett*) NATURA 2000 területekre.

Az erdőgazdálkodókat illető kompenzációktól ne essenek el az állami erdőgazdálkodók.

A száraz, fagyos napok számának csökkenése miatt kellene egy második vegetációs időszakon kívüli termelési időszak is augusztus közepétől.

Belterületen ne lehessen ültetni bálványfát, a belterületi magszóró fák megnehezítik a bálványfa irtását.

A nyomvonalas létesítmények kezelői (áram- és gázszolgáltató, közútkezelő) a mechanikus irtás mellett a vegyszereset is alkalmazzák a többi szervezettel összehangoltan, hogy a pásztákról ne terjedjen vissza a bálványfa.

Természetvédelmi szempontból támogathatóvá kell tenni a már meglévő fás legelők fenntartását is. Továbbá a korábban felhagyott legelők és/vagy fás legelők helyén önerdősülés eredményeként létrejött szabadrendelkezésű erdőkből kialakításra kerülő fás legelők vagy legelő-erdők támogatási rendszerbe illesztése természetvédelmi szempontból szükséges.

A korábban felhagyott legelők és/vagy fás legelők helyén önerdősülés eredményeként létrejött szabadrendelkezésű erdőkből kialakításra kerülő fás legelők vagy legelő-erdők támogatási rendszerbe illesztése természetvédelmi szempontból szükséges.

A vadgazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatokat külön összegezzük:

A tervezési terület az 506-os számú „Zala-kisbalatoni” és az 508-as számú „Marcal-medencei” vadgazdálkodási tájegységek területén fekszik. A tervezési területet érintő Tájegységi Körzeti vadgazdálkodási tervek elkészültek, de nincsenek még kihirdetve, jóváhagyásra várnak. A vadgazdálkodók jelenleg éves vadgazdálkodási terveket készítenek, és ezek alapján folytatják a vadgazdálkodási tevékenységüket.

A tervezési területre vonatkozó természetvédelmi célkitűzések között szerepel az őshonos nagyvadállomány (gímszarvas, őz, vaddisznó) létszámának a terület vadeltartó képességének megfelelő szintre csökkentése, a betelepített muflon és dāmivad állományának pedig a radikális csökkentése. A természetvédelmi célkitűzések megvalósulása érdekében a vadlétszámot vadfajonként olyan szintre kell csökkenteni, ami lehetővé teszi az egyes erdőterületeken az erdők természetes felújulását, csökkenti az erdő- és mezőgazdasági vadkár mértékét. Ezen célkitűzések megvalósulása érdekében a tervezési területen a nagyvadfajok létszámát az alábbi szintre kell csökkenteni:

Gímszarvas:	380 egyed
Vaddisznó:	160 egyed
Őz:	250 egyed
Muflon:	0 egyed (a jelenlegi állomány teljes felszámolása)
Dāmivad:	0 egyed (a jelenlegi állomány teljes felszámolása)

A fenti ideálisnak tekinthető vadlétszám az 1990-es évek végén volt jellemző a területre (a muflon és a dāmivad kivételével) Ebben az időszakban a tervezési terület vadeltartóképessége a vonatkozó becslések alapján 400-500 szarvasegység között volt. A természetvédelmi szempontból ideálisnak tekinthető vadlétszám szarvasegységre történő átszámítása alapján, a fenti vadlétszám kb. 494 szarvasegységnek felel meg, vagyis összhangban van a terület vadeltartó képességével.

Annak érdekében, hogy a természetvédelmi célkitűzéseknek megvalósulhassanak az alábbi javaslatok beépítése szükséges a vadgazdálkodási üzemtervekbe:

A tervezési területen a vaddisznó esetében a vadászati korlátozások (időbeli és etikai) teljes eltörlése mellett az állomány hasznosítási arányának további növelése (a vadlétszám becslési adatokhoz képest legalább 200%-os hasznosítási arány).

A tervezési területen a gímszarvas esetében a tarvad állomány létszámának csökkentése mellett, a bikák erőteljes selejtezésével érhető el a természetvédelmi szempontból kívánatos méretű, jó minőségű állomány. Ennek érdekében az állomány hasznosítási arányának további növelése szükséges (a vadlétszám becslési adatokhoz képest legalább 75%-os hasznosítási arány).

A tervezési területen az őz esetében a jelenlegi hasznosítási arány (a vadlétszám becslési adatokhoz képest 40-45%) megtartása mellett a tarvad állomány (suták és gidák) hasznosítási arányának növelésével érhető el a természetvédelmi szempontból kívánatos méretű, jó minőségű állomány.

A tervezési területen a dāmivad és a muflon állományának teljes eradikálása érdekében a vadászati korlátozások (időbeli és etikai) teljes eltörlése mellett a hasznosításuk arányának jelentős növelése szükséges (a vadlétszám becslési adatokhoz képest legalább 200%-os hasznosítási arány).

A vadgazdálkodási egységek területén a bizonytalan vadlétszám becslési adatok helyett a vadállomány hatását mérő monitoringból származó adatok alapján kerüljön meghatározásra a kilövendő vadlétszám.

A vadkár kompenzáció ne csak a kiesett terményre, hanem az élőhely visszaalakítására is terjedjen ki.

1. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE1

(b) Kezelési egység meghatározása: A Tátika és Virágos-hegy erdőrezervátumok magterületei (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

G3 Nyílt szilikátsziklagyepek és törmeléklejtők

K1a Gyertyános-kocsányos tölgyesek

K2 Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

K5 Bükkösök

L1 Mész- és melegkedvelő tölgyesek

L2a Cseres-kocsánytalan tölgyesek

LY2 Törmeléklejtő-erdők

LY4 Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők

M1×G2×H2 Molyhos tölgyes bokorerdők×Mészkedvelő nyílt sziklagyepek×Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek

M1×G3 Molyhos tölgyes bokorerdők×Nyílt szilikátsziklagyepek és törmeléklejtők

U2 Kertvárosok, szabadidős létesítmények

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal

91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel

91M0 Pannon cseres-tölgyesek

6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

6240* Szubpannon sztyeppék

9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)

9180* Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kiemelt jelentőségű élőhelyek fennmaradása érdekében, valamint a törvényi szabályozásnak megfelelően, kerülni kell mindenféle emberi beavatkozást. Egyetlen kivételt a kijelölt gyalogutakra dőlt fák utakról való eltávolítása jelenthet (balesetmegelőzési okból, az adott út járhatóságának biztosítása érdekében, a faanyagnak az adott útszakasz mentén hagyásával).

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési szabályokat a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről), a 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról, valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Javasolt előírások:

A törvényi szabályozás alapján javaslatok nem tehetők.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem tehetők.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területe, a törvényi szabályozásnak megfelelően, sportolási, illetőleg kirándulási célból – a kijelölt turistautak kivételével – gyalogosan sem vehető igénybe.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területéhez tartozó erdőrészekben azok magterületté nyilvánításakor minden emberi tevékenység végérvényesen beszüntettek annak érdekében, hogy az erdő természetes folyamatai zavartalanul és hosszú távon érvényre juthassanak és azok megismerhetővé, tanulmányozhatóvá váljanak

2. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE2

(b) Kezelési egység meghatározása: A tervezési terület szélsőséges termőhelyeken található kiemelkedően értékes bokor- és sziklaerdő élőhelyei tartoznak ebbe a kezelési egységbe: xerotherm karsztbokorerdők és további sziklás-, köves termőhelyű erdők, így elegyes-karszterdők, törmeléklető-erdők, szurdokerdők és gyengébb talajtani adottságokkal bíró tetőerdők, valamint mészkérülő bükkösök edafikus társulásai (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

K7a Mészkerülő bükkösök
LY1 Szurdokerdők
LY1×LY2 Szurdokerdők×Törmeléklető-erdők
LY2 Törmeléklető-erdők
LY3×LY4 Bükkös sziklaerdők×Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők
LY4 Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők
M1 Molyhos tölgyes bokorerdők
M1×G2×H2 Molyhos tölgyes bokorerdők×Mészkevelő nyílt sziklagyepek×Felnyíló, mészkevelő lető- és törmelékgyepek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal
91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel
6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
9110 Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*)
9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
9150 A *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkevelő
9180* Letők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területeket szélsőséges termőhelyi viszonyok között, ún. határtermőhelyeken álló faállományok borítják, melyek rendkívül sérülékenyek, a gazdasági hasznosításuk veszélyezteti az itt élő fajok és élőhelyek fennmaradását. Biodiverzitás-védelmi szempontból kiemelt jelentőségű, többségében jó állapotú, jelen állapotukban fenntartandó, megőrizendő erdőfoltok. E kiemelt jelentőségű élőhelyek fennmaradása érdekében kerülni kell mindenféle beavatkozást, beleértve a faállomány bármilyen használatát, kivéve a kifejezetten az élőhelyek fennmaradását elősegítő munkákat, illetve az inváziós gyomfajok megjelenése esetén azok eltávolítását. Őshonos fafajok esetében az egészségügyi fakitermelés is mellőzendő. Természetvédelmi szempontból a kezelési egységbe tartozó élőhelyek teljes területén elsődlegesen a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód bevezetése javasolt.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a „Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes 2013.január 1. - 2022. december 31.), a Hévízi erdőtervezési körzetre vonatkozóan a „Keszthelyi erdészeti tervezési körzet második erdőterve” (Érvényes: 2010. január. 1. - 2019. december 31.), továbbá a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.2.1-16) eljárási szabályait, valamint az egységes kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályokat a 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet tartalmazza. A gyepek területfoltokra a kötelezően betartandó

előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza.

Javasolt előírások:

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében (E01) – *nem védett területeken*
- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, szálaló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés (E03)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt) (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmét figyelembe véve jelölhetők ki (E09)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével (E10)
- Az erdőrészekben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása (E21)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével (E94)
- A természetvédelmi szempontból értékes gyepterületekkel érintkező állományok esetében a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett szélességben erdőszegély kialakítása (E78)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében időbeli korlátozás alkalmazása (E80)
- Faanyag közelítése csak fagyott vagy száraz talajon (E81)
- A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig (E85)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A molyhos tölgyes bokorerdők bálványfával fertőzött részein a bálványfa vegyszeres visszaszorítása javasolt.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Kis gazdasági jelentőségű, ugyanakkor rendkívül sérülékeny, nehezen megújuló, de kimagasló természetvédelmi értékű élőhelyek. A kezelési egységben találhatóak olyan faállományok, melyekből az elpusztult feketefenyőket eltávolították. A kezelési egység egészére jellemző, hogy természetes felújulásuk (a feketefenyő letermeléssel érintett részeken) igen hosszú, évtizedeket igénybe vevő folyamat lesz. Mivel a bálványfa erősen veszélyezteti ezt a folyamatot és jellemzően az erdészeti beavatkozások nyomvonalán jelenik meg, az esetlegesen szükséges közelítő nyomvonalak egyeztetése indokolt. A hasznosítással járó beavatkozások a terület igen gazdag és ugyanakkor értékes lágyszárú növényzetét, talaját veszélyeztetnék, ezért kerülendők. Több közösségi jelentőségű, odvas, holt fa jelenlétét igénylő rovar és emlősfaj jelenléte indokolja az egészségügyi termelések mellőzését is [pl.: nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nyugati piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)]. Az igen sérülékeny élőhelyen a nagyvadállomány koncentrációja is kerülendő.

3. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE3

(b) Kezelési egység meghatározása: A tervezési terület kiemelkedő természetvédelmi jelentőségű erdőterületei közül a bükkösök, a gyertyános-, a cseres- és a mészkedvelő-tölgyesek biodiverzitás-védelmi szempontból kiemelt jelentőséggel bíró, legjobb természetességi állapotú, természetvédelmi szempontból kiemelt figyelmet érdemlő állományai (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen). Balatonederics 10/C; Balatongyörök 45/A; Balatongyörök 1/A, 1/G, 18/A, 18/B, 24/A, 24/B; Gyenesdiás 1/C, 3/A, 5/A, 14/A; Keszthely 27/A; Lesencefalu 12/D, 20/A; Lesenceistvánd 79/C, 79/E; Nemesvita 2/K; Rezi 42/A; Sümegecsehi 13/A, 15/A, 15/B, 15/C, 15/D, 15/CE; Rezi 73/D, 73/E, 81/E; Vonyarcvashegy 6/C, 6/D, 8/C, 8/G, 9/C, 9/D; Zalaszent 34/C, 34/D, 34/TI, 68/E

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

K2 Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek

K5 Bükkösök

L1 Mész- és melegkedvelő tölgyesek

L2a Cseres-kocsánytalan tölgyesek

P45 (K5) – Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (böhöncökkel bükkös területen)

P45 (K2) – Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (böhöncökkel gyertyános-tölgyes területen)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal

91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szal

91M0 Pannon cseres-tölgyesek

6240* Szubpannon sztyeppék

9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)

9260 Gesztenyeligetek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység és a folyamatban lévő erdőfelújítások kivételével. Biztosítani kell a folyamatos erdőborítást, őshonos fafajok esetében az egészségügyi fakitermelés is mellőzendő. A kezelési egységbe tartozó fáslegelő maradványok és gesztenyeligetek változatos kor- és fafaj-összetételű, helyenként a természetes erdőket megközelítő térszerkezetű, igen fajgazdag és értékes élőhelyek. A gazdálkodás során fontos megőrizni ezt az adottságot, javasolt a folyamatos erdőborítást biztosító örökerdő üzemmód alkalmazása, valamint az idős faegyedek, illetve a holtfa magas arányának megtartása. Faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód bevezetése szükséges.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a „Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes 2013. január 1. - 2022. december 31.) a Hévízi erdőtervezési körzetre vonatkozóan a „Keszthelyi erdészeti tervezési körzet második erdőterve” (Érvényes: 2010. január. 1. - 2019. december 31.), a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.2.1-16) eljárási szabályait, valamint az egységes kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályokat a 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet tartalmazza. A gyepek területfoltokra a kötelezően betartandó előírásokat a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet tartalmazza.

Javasolt előírások:

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében (E01) – *nem védett területeken*
- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, szálaló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés (E03)
- Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése a teljes területen (E04)
- Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése a teljes területen (E05)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt) (E08)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével (E10)

- Az erdőrészletben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása (E21)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- Faanyag közelítése csak fagyott vagy száraz talajon (E81)
- Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével (E94)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület kiemelkedő értékeit jelentő, változatos erdei élőhelyek (bükkösök, a gyertyános-, a cseres- és a mészkedvelő-tölgyesek) és az azok területén előforduló védett, fokozottan védett növény- és állatfajok megőrzése érdekében kerültek meghatározásra. A természetvédelmi szempontból legértékesebb foltok esetében a megőrzés, a természetes folyamatok érvényre juttatása indokolt. Ezek a területek referenciaként szolgálhatnak és tájképi szempontból is kiemelkedő értékűek (idős állományok). Az élőhelyek zoológiai szempontból is kiemelt jelentőségűek. A kezelési egység területén előforduló védett, fokozottan védett állatfajok [köztük olyan N2000 fajok, mint a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), a havasi cincér (*Rosalia alpina*), a remetebogár (*Osmoderma eremita*), a szarvasbogár (*Lucanus cervus*), a kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*), a piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)] fennmaradása az érintetlenség útján biztosítható.

4. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE4

(b) Kezelési egység meghatározása: Száraz termőhelyű mészkedvelő-tölgyesek és a keskeny dolomitvölgyekben kialakuló, gyengébb talajtani adottságokkal bíró cseres-tölgyesek. Természetvédelmi szempontból jelentős, gazdasági szempontból kevésbé jelentős szálerdő-állományok (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

L1 Mész- és melegkedvelő tölgyesek

LY3×LY4×S4 Bükkös sziklaerdők×Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők×Ültetett erdei- és feketefenyvesek

M1×S4 Molyhos tölgyes bokorerdők×Ültetett erdei- és feketefenyvesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel

91M0 Pannon cseres-tölgyesek

6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

6210* Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) fontos orchidea-élőhelyei

9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)

9150 A *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkősei mészkövön

9180 Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A jelenleg homogén korösszetételű erdőállományok esetében a gazdálkodás során javasolt a változatos koreloszlás és térszerkezet kialakítása. Az élőhelyeken az álló- és fekvő holt fa arányának növelése javasolt, a talaj védelmét pedig kiemelt figyelemmel kell kezelni. A sziklai élőhelyek, törmelékletők esetében a teljes bolygatatlanság biztosítása szükséges.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a „Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes 2013. január 1. - 2022. december 31.) a Hévízi erdőtervezési körzetre vonatkozóan a „Keszthelyi erdészeti tervezési körzet második erdőterve” (Érvényes: 2010. január. 1. - 2019. december 31.), a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.2.1-16) eljárási szabályait, valamint az egységes kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályokat a 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet tartalmazza.

Javasolt előírások:

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében (E01) – *nem védett területeken*
- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, szálaló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés (E03)
- Idegenhonos fafajok telepítésének mellőzése a teljes területen (E04)

- Erdészeti szempontból tájidegen fafajok erdőtelepítésben való alkalmazásának mellőzése a teljes területen (E05)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt) (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével (E09)
- Az emberek testi épségét, közlekedést és épületeket nem veszélyeztető (az erdei élőhelyek fenntartását szolgáló) lábonálló holtfák meghagyása (E17)
- Az erdőrésztben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása (E21)
- Őshonos fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámát (arányát) a lehetséges minimális szintre kell szorítani, illetve lehetőség szerint teljes mértékben el kell távolítani (E28)
- Őshonos fafajú állományok véghasználata során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában (E38)
- A mikroélőhelyek fenntartása (E39)
- Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása (E57)
- A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása (E69)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- Faanyag közelítése csak fagyott vagy száraz talajon (E81)
- A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig (E85)
- Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével (E94)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Kis gazdasági jelentőségű, ugyanakkor nehezen megújuló és kimagasló természetvédelmi értékű élőhelyek. A kezelési egységben található faállományok részben érintettek a feketefenyő pusztulást követő letermelésekkel. A kezelési egység területén többségében értékes, természetközeli fajkészletű és jó természetességi állapotú erdőállományok találhatók, melyek kíméletes használata esetén a közösségi jelentőségű élőhelyek, valamint a védett, fokozottan védett fajok fennmaradása biztosított. A gazdasági hasznosítás során kíméletes, az élőhely

talajára, lágyszárú növényzetére és állatvilágára a lehetőség szerinti legkisebb károsító hatást kifejtő módszereket kell alkalmazni. A felújítógázások során szükséges a megfelelő méretű mikroélőhelyek háborítatlan visszahagyása, hogy ezekből az élőhely a teljes területen helyre tudjon állni a fiatal erdő növekedése során, fajkészlete ezekből visszatelepülhessen. Egyes állományokban indokolt lehet a teljes érintetlenség biztosítása. A területen élő védett, fokozottan védett illetve közösségi jelentőségű állatfajok [pl.: nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), gyászscincér (*Morimus funereus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnabarinus*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)] fennmaradása érdekében szükséges a megfelelő mennyiségű odvas illetve holt fa visszahagyása.

5. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE5

(b) Kezelési egység meghatározása: Nagyrészt fatermelési célú, jó termőhelyen álló szálerdők, bükkösök, gyertyános- és cseres-tölgyesek többsége tartozik ebbe a kezelési egységbe (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

K1a Gyertyános-kocsányos tölgyesek
K2 Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek
K5 Bükkösök
L2a Cseres-kocsánytalan tölgyesek
L2b Cseres-kocsányos tölgyesek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91G0* Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraeá*val és *Carpinus betulusszal*
91H0* Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*szel
91M0 Pannon cseres-tölgyesek
9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
9150 A *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkövön

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A jelenleg homogén korösszetételű erdőállományok esetében a gazdálkodás során javasolt a mozaikosan változatos koreloszlás és ez által változatos térszerkezet kialakítása, így egyszerre biztosítható az erdőállományok hozama, jobb egészségi állapota és állékonysága, valamint fajgazdagsága is.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírásvajavaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a „Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes 2013. január 1. - 2022. december 31.)

a Hévízi erdőtervezési körzetre vonatkozóan a „Keszthelyi erdészeti tervezési körzet második erdőterve” (Érvényes: 2010. január. 1. - 2019. december 31.), a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.2.1-16) eljárási szabályait, valamint az egységes kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályokat a 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet tartalmazza.

Javasolt előírások:

- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, szálaló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés (E03)
- Rakodó, depónia kialakításának szigorú területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt) (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével (E09)
- Állománynevelés során a nyiladékok és állományszélek felé legalább 5 m széles erdőszegély létrehozásának elősegítése vagy a meglévők fenntartása. Az elő- és véghasználatok során a tájidegen növények eltávolítása (az őshonos növényekre nézve kíméletes módszerekkel) (E13)
- A gyérítések és véghasználatok során legalább 5 m³/ha álló és/vagy fekvő holtfa jelenlétének biztosítása (E16)
- Fahasználatok során a kitermelt faanyag vonszolások közelítésének mellőzése (E35)
- Őshonos fafajú állományok véghasználata során átlagosan 5-20% területi lefedettséget biztosító mikroélőhelyek visszahagyása, lehetőleg az idős állomány összetételét jellemző formában (E38)
- A mikroélőhelyek fenntartása (E39)
- Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása (E57)
- A környező gyepterületek védelme érdekében az erdészeti tájidegen fafajok alkotta állományok terjeszkedésének megakadályozása (E69)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- A hagyásfák, hagyásfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig (E85)
- A terület egészen a vadlétszámot olyan szintre kell csökkenteni, hogy az a felújítások sikerességét kerítés hiányában se veszélyeztesse. Ameddig a vadállomány nagysága nem éri el azt a szintet, hogy kerítés nélkül is biztosítható legyen a felújítás sikeressége, addig a felújítás területét lehetőség szerint be kell keríteni (VA02)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület gazdálkodási szempontból leginkább érintett erdei élőhelyeinek és az azokhoz kötődő fajoknak a fenntartása és megőrzése érdekében kerültek meghatározásra. A gazdasági hasznosítás során kíméletes, az élőhely talajára, lágyszárú növényzetére és állatvilágára a lehetőség szerinti legkisebb károsító hatást kifejtő módszereket kell alkalmazni, illetve a gazdálkodás térbeli és időbeli rendjének meghatározása során az élőhely értékeire, azok fenntartására figyelemmel kell lenni. A területen élő védett, fokozottan védett illetve közösségi jelentőségű állatfajok [pl.: nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), gyászscincér (*Morimus funereus*), skarlátbogár (*Cucujus cinnabarinus*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), pisze denevér (*Barbastella barbastellus*)] fennmaradása érdekében szükséges a megfelelő mennyiségű odvas illetve holt fa visszahagyása.

6. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE6

(b) Kezelési egység meghatározása: Mocsárerdei, láperdei és üde ligeterdei élőhelyek (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

J1a Fűzlápok

J2 Láp- és mocsárerdők

J5 Égerligetek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91E0* Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

Az élőhelyek és fajok védelme érdekében az inváziós növényfajok eltávolításán túl a bolygatás minimalizálása szükséges. Nehézgépekkel e területek az év nagy részében nem járhatók.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a „Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes 2013. január 1. - 2022. december 31.) a Hévízi erdőtervezési körzetre vonatkozóan a „Keszthelyi erdészeti tervezési körzet második erdőterve” (Érvényes: 2010. január 1. - 2019. december 31.), a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.2.1-16) eljárási szabályait, valamint az egységes kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályokat a 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet tartalmazza.

Javasolt előírások:

- A Natura 2000 elsődleges rendeltetés átvezetése a jelölő fajok és élőhelyek szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bíró területek esetében (E01) – *nem védett területeken*
- A körzeti erdőtervezés során – a közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeiben a folyamatos erdőborítást biztosító átalakító, szálaló vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés (E03)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt) (E08)
- Meghatározott erdőrészekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével (E10)
- Az erdőrészekben megjelölt mikroélőhelyen legalább 10 m³/ha, az egyes törzsek legvékonyabb részén többségében legalább 20 cm átmérőt elérő álló és/vagy fekvő holtfa folyamatos fenntartása (E21)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)
- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedét is elpusztítják (E75)
- A természetvédelmi szempontból értékes gyepterületekkel érintkező állományok esetében a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett szélességben erdőszegély kialakítása (E78)
- Faanyag közelítése csak fagyott vagy száraz talajon (E81)
- A hagyasfák, hagyasfacsoportok fenntartása a fák természetes pusztulásáig (E85)
- Egészségügyi fakitermelés elhagyása az erdő fennmaradását, egészségi állapotát jelentősen veszélyeztető erdővédelmi ok kivételével (E94)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő, kis kiterjedésű Natura 2000 mocsárerdei, láperdei és üde ligeterdei élőhelyek megőrzése érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek hosszú távú fenntartását szolgálják. A láp- és ligeterdők különleges termőhelyi viszonyai indokolják, hogy csak a legszükségesebb beavatkozások elvégzését javasoljuk, s nem javasoljuk rakodó, depónia, vagy szóró, vadetető létesítését. Az élőhelyek kímélete a jelölő állatfajok közül leginkább a hasas törpecsiga (*Vertigo moulinsiana*) és a hosszúfogú törpecsiga (*Vertigo angustior*) állományainak védelme érdekében indokolt.

7. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE7

(b) Kezelési egység meghatározása: Egykori fáslegelő élőhelyek, amelyek gyep művelési ágú területeken maradtak fenn (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

P45 (L2) Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (cseres-tölgyes termőhelyeken)

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91M0 Pannon cseres-tölgyesek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági hasznosítása javasolt, mivel a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza. Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI. fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) Védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.

Javasolt előírások:

- Tárcsázás nem megengedett (GY10)
- Gyepszellőztetés nem megengedett (GY12)
- Kiszántás nem megengedett (GY13)
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY22)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet (GY24)
- Felülvetés nem megengedett (GY01)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27)
- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező (GY30)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani. (GY32)
- A gyepterületen előforduló őshonos hagyásfák, hagyásfa csoportok (delelő fák), valamint cserjés foltok eltávolítása nem megengedett (GY33)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni (GY34)
- A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY44)
- Villanypásztor csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság írásos véleménye alapján alkalmazható (GY57)
- A fás legelő fájának felújítását a megjelenő újulat megőrzésével, a vadak és legelő állatok elleni megvédésével szükséges biztosítani (GY123)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jóságállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)
- Rakodó, depónia kialakításának területi korlátozása (a közösségi jelentőségű élőhelyekre, illetve fajokra történő esetleges káros hatások miatt) (E08)
- A fakitermeléshez és anyagmozgatáshoz szükséges közelítő nyomok csak a közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vételével (E09)
- Természetközeli állapotú fátlan élőhelyekkel határos erdőterületek felújítása csak táj- és termőhelyhonos fafajokkal, illetve faállománytípussal végezhető (E56)
- Lehetőség szerint mechanikai módszerek (pl. kézi cserjeirtás, szárzúzás, kaszálás) alkalmazandók agresszívan terjedő fajok visszaszorítására (E72)
- Inváziós fás szárú növényfajok visszaszorítása során azok mechanikai eltávolítása a növények sikeres vegyszeres irtását követően (E73)
- Kórokozók és kártevők elleni vegyszeres védekezés kizárólag indokolt esetben (pl. lakott terület közelében, közegészségügyi okokból, esetleg felújítás alatt álló erdőterületeken, magtermő állományokban) történő elvégzése (E74)

- Kártevők elleni védekezésnél a szelektív szerek vagy biológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni. Nem használhatók olyan hatóanyag tartalmú készítmények, amelyek közösségi jelentőségű, illetve védett fajok egyedeit is elpusztítják (E75)
- Faanyag közelítése csak fagyott vagy száraz talajon (E81)
- Szóró, szózó vagy etetőhely a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett helyszínen alakítható ki (VA01)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén az extenzív, külterjes gazdálkodás támogatása javasolt.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységben a tájképi szempontból is kiemelkedő, be nem cserjésedett, be nem erdősült fás legelők kerültek, amelyek alatt ma is legeltethető/kaszálható gyepek vannak. Ennek az élőhelytípusnak a megőrzése érdekében foglalkoztunk meg javaslatainkkal. A kezelési egységbe sorolt területek hosszú távú fennmaradását a tájhasználat (elsősorban az extenzív, külterjes legeltetés) tudja biztosítani. A már pusztuló idős csertölgyek pótlására táj- és termőhelyhonos fajokkal javasolunk. Az élőhely megőrzése több jelölő állatfaj (pl.: nagy hősincér (*Cerambyx cerdo*), gyászincér (*Morimus funereus*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), pisze denevér (*Barbastella barbastellus*)) lokális állományainak megerősítését is elősegítheti.

8. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE8

(b) Kezelési egység meghatározása: A tervezési terület átalakított, gyengébb természetességi állapotú, jellegtelenebb erdőterületei és kulturerdei (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

- P1 Őshonos fajok fiatalosok
- P8 Vágásterületek
- RA Őshonos fajok facsoportok, fasorok, erdősávok
- RB Őshonos fajok puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
- RC Őshonos fajok keményfás jellegtelen erdők
- RDa Őshonos lombos fajokkal elegyes fenyves származékerdők
- RDb Őshonos lombos fajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők
- S1 Ültetett akácok
- S3 Egyéb tájidegen lombos erdők
- S4 Ültetett erdei- és feketefenyvesek
- S5 Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek
- S6 Nem őshonos fajok spontán állományai

S7 Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Nincs érintett élőhely.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A gazdálkodás során törekedni kell, a természetszerű szerkezettel, faállománnyal és korösszetétellel jellemezhető állományok kialakítására, a spontán és ültetett idegenhonos fajok visszaszorítására. Az átmeneti üzemmód bevezetésével a fakitermelések a kedvező természetes erdődinamikai folyamatra alapozva kerülnek végrehajtásra, ezzel az erdő természetességi állapota javítható.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Az erdőtervezett erdőrészekre vonatkozó kötelező érvényű előírásokat a „Keszthelyi-hegység erdőtervezési körzet körzeti erdőterve (Érvényes 2013. január 1. - 2022. december 31.) a Hévízi erdőtervezési körzetre vonatkozóan a „Keszthelyi erdészeti tervezési körzet második erdőterve” (Érvényes: 2010. január. 1. - 2019. december 31.), a 2009. évi XXXVII. törvény (az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról), valamint az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló XXXVII. törvény új végrehajtási rendelete (61/2017. (XII. 22.) FM rendelet) tartalmazza.

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések (VP4-12.2.1-16) eljárási szabályait, valamint az egységes kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályokat a 22/2016. (IV. 5.) FM rendelet tartalmazza.

Javasolt előírások:

- A vegyes összetételű faállományokban a nevelővágások során az idegenhonos fafajok eltávolítása (E29)
- Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is (E30)
- A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolításai (E31)
- Felújítás csak táj- és termőhely-honos fafajokkal, illetve faállomány típussal történhet (E51)
- A talajszinten odúval rendelkező fák kivágása magas tuskó visszahagyásával, az odú megőrzésével (E95)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található jellegtelenebb, gyengébb természetességű erdőterületek megfelelő gazdálkodási módok alkalmazása esetén, hosszútávon természetközeli fajkészletű és állapotú erdőállományokká alakíthatók, melyek további kíméletes használata a közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok lokális előfordulásainak és állományainak megerősítését biztosíthatják.

9. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE9

(b) Kezelési egység meghatározása: A legjobb állapotú és leggazdagabb kiszáradó láprétek, mocsárrétek és a velük mozaikosan előforduló, jó állapotú, kis kiterjedésű lápi cserjés foltok, továbbá magassásosok, zsombéksásosok (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

B4 Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek

B5 Nem zsombékoló magassásrétek

D2 Kékperjés rétek

D34 Mocsárrétek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági gazdasági hasznosítása javasolt, mivel az a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Felülvetés nem megengedett (GY01)
- Vegyszeres gyomirtás nem megengedett (GY02)

- A belvíz gyepterületről történő elvezetése és a gyepterület öntözése tilos (GY06)
- Kiszántás nem megengedett (GY13)
- Kizárólag kaszálással történő hasznosítás (GY20) (kivéve a magassásosok!)
- Évente az időjárási viszonyoknak és a gyepterület állapotának megfelelő, természetvédelmi-ökológiai és a gazdálkodási szempontokat egyaránt figyelembe vevő kaszálási terv készítése és egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal, valamint az így egyeztetett kaszálási terv végrehajtása (GY79)
- Minden évben tisztító kaszálás elvégzése kötelező (GY105)
- A gyepterület kaszálása, szárzúzása esetén min. 10 cm-es fűtarló biztosítása (GY92)
- 15-20% kaszátlan terület meghagyása parcellánként (GY95)
- A kaszátlan területet évente más helyen kell kialakítani (GY99)
- Kaszálás szeptember 1. után lehetséges (GY77)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet (GY24)
- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani (GY32)
- A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a tervezési terület azon legjobb állapotú és legfajgazdagabb üde élőhelyeinek hosszú távú megőrzését, fenntartását szolgálják, melyek kialakulásában jelentős szerepe volt a rendszeres, extenzív jellegű kaszálásnak. Az élőhelyek fenntartása és azok kezelésének a jelölő fajok igényeit és kíméletét figyelembe vevő alkalmazása (mozaikos kezelés, megfelelő időbeli ütemezés) elsősorban a kezelési egység Natura 2000 lepkefajainak [lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), díszes tarkalepke (*Hypodryas maturna*), vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*)] állományainak megőrzése/megerősítése szempontjából kiemelt fontosságú.

10. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE10

(b) Kezelési egység meghatározása: Közepes természetességű, átlagos fajgazdagságú gyepek, a kiszáradó-láprétektől, a mocsárréteken, mezofil kaszálóréteken át a gyomos üde és szárazgyepekig (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

B1a Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások
D2 Kékperjés rétek
D34 Mocsárrétek
E1 Franciaperjés rétek
E2 Veres csenkeszes rétek
OA Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek
OB Jellegtelen üde gyepek
OC Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek
OD Lágyszárú évelő özőnfajok állományai

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
6520 Hegyi kaszálórétek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe sorolt területek extenzív mezőgazdasági gazdasági hasznosítása javasolt, mivel az a természeti értékek fennmaradását lehetővé teszi, illetve biztosítja. A kezelési egység területén található gyepeken az invazív özőngyomok visszaszorítása kiemelten fontos feladat.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY18)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet (GY24)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani (GY32)
- Legeltetési sűrűség 0,4-0,6 állategység/ha (GY42)
- Villanypásztor csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság írásos véleménye alapján alkalmazható (GY57)
- Minden évben tisztító kaszálás elvégzése kötelező (GY105)

- Éjszakázó helyek, ideiglenes karamok és jószágállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén javasoljuk az extenzív tájhasználat visszaállítását azokon a gyepeken is, ahol az jelenleg szünetel.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egységhez tartozó közepes természetességű, átlagos fajgazdagságú gyepeken a természetességi állapot fenntartása, még inkább javítása, érdekében a tájhasználat (extenzív legeltetés vagy/és kaszálás) további fenntartása vagy, annak hiánya esetén, újbóli bevezetése szükséges. A művelés (visszaállítása) várhatóan meggátolja az özönfajok további térnyerését is. A kezelési egység gyepterületeinek újbóli kezelésbe vonása a tervezési terület jelölő üde gyepi lepkefajainak [elsősorban a nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)] lokális élőhely-kiterjedését akár jelentős mértékben is növelheti.

11. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE11

(b) Kezelési egység meghatározása: A pannon sziklagyepek és sztyeprétek önálló foltként ábrázolható állományai. A kisebb állományok többsége M1, ill. alárendelten L1, LY3xLY4 élőhely-kategóriákon részeként, kis kiterjedésű foltokban fordul elő a területen (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

G2×H2 Mészkedvelő nyílt sziklagyepek×Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek
H4×OC×OB×P2b Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok×Jellegtelen
száraz-félszáraz gyepek× Jellegtelen üde gyepek×Galagonyás-kökényes-borókás száraz
cserjések hibridje

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)
6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)
6240* Szubpannon sztyeppék

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kiemelt jelentőségű élőhelyek fennmaradása érdekében kerülni kell mindenféle beavatkozást, beleértve a gyepek bármilyen használatát, kivéve a kifejezetten az élőhelyek fennmaradását elősegítő munkákat, illetve az inváziós gyomfajok megjelenése esetén azok eltávolítását.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Felülvetés nem megengedett (GY01)
- Tárcsázás nem megengedett (GY10)
- Gyepszellőztetés nem megengedett (GY12)
- Kiszántás nem megengedett (GY13)
- Legeltetés és kaszálás tilos, a területet kezeletlenül kell fenntartani (GY21)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet (GY24)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27)
- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórta jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező (GY30)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani. (GY32)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfúrása, vegyszer injekálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni (GY34)
- A területen szóró, vadetető, szózó nem létesíthető (VA03)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területe a feketefenyvesítés előtti állapotokhoz képest rendkívül csekély, ezért a feketefenyő letermelés következtében kialakult kopár gerincek fátlanságának megőrzését javasoljuk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok elsősorban a tervezési terület kiemelkedő értékét jelentő pannon sziklagyepek és sztyepprétek megőrzése érdekében kerültek megfogalmazásra, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok hosszú távú fenntartását szolgálják.

12. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE12

(b) Kezelési egység meghatározása: Honos és invazív fásszárú fajokkal cserjésedő, zárt szárazgyepek (néhány foltban nyílt homoki gyepek) és cserjések (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

H5b×G1×P2b×S6 Homoki sztyepprétek×Nyílt homokpusztagyepek×Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Nem őshonos fafajok spontán állományai

P2a Üde és nedves cserjések

P2b Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések

P2b×RC×S6 Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők×Nem őshonos fafajok spontán állományai

P2b×S6 Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Nem őshonos fafajok spontán állományai

P3 Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fafajú fiatal erdősítés

RB Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6260* Pannon homoki gyepek

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységbe tartozó területeken a legeltetés és/vagy kaszálás, illetve az ezeket megelőző, kiegészítő cserjeirtás a megfelelő használati mód.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről) tartalmazza. Bizonyos önkéntesen vállalható előírás-javaslatok esetén a 2009. évi XXXVII. törvény VI.

fejezet (az erdőt károsító hatások elleni védekezés) Védelem a tűz ellen alfejezetében található 65. és 66. § betartása is kötelező.

Javasolt előírások:

- Tárcsázás nem megengedett (GY10)
- Gyepszellőztetés nem megengedett (GY12)
- Kiszántás nem megengedett (GY13)
- Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás (GY22)
- A gyepek természetvédelmi szempontú égetése csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság egyedi írásos véleménye alapján történhet (GY24)
- Felülvetés nem megengedett (GY01)
- Nem speciális növényvédő szer kijuttatása esetén inváziós fásszárúak vegyszeres irtása, a területileg illetékes hatóság engedélye alapján lehetséges (GY27)
- A gyepek cserjésedését meg kell akadályozni, azonban a szórtan jelentkező őshonos cserjék megőrzésére törekedni kell (GY28)
- Cserjeirtás csak szeptember 1. és február 28. közötti időszakban lehetséges (GY29)
- A természetes gyepekben őshonos méretes fák (30 cm törzsátmérő felett) és a vadgyümölcsök (törzsátmérő megjelölése nélkül) megőrzése kötelező (GY30)
- A cserjeirtás megkezdésének időpontját legalább 5 nappal korábban írásban a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóságnak be kell jelenteni, valamint a meghagyásra szánt cserjéket, cserjefoltokat a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni kell (GY31)
- A működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság általi kijelölésüket követően a fajgazdag, vagy védett fajokat tartalmazó cserjés foltokat nem szabad eltávolítani (GY32)
- Gyepterületen előforduló, 1,5 m-nél magasabb tájidegen faegyedeket lábon állva kell vegyszeres kezelésben részesíteni (törzs megfűrése, vegyszer injektálása); a hatékonyság érdekében a vegyszert is alkalmazó munkát fafajtól függően a vegetációs időszak kezdetén (április-május) vagy végén (augusztus-szeptember) kell elvégezni (GY34)
- A legeltetési sűrűséget a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY44)
- Március 15. és május 31. között a legeltetés tilos (GY46)
- Villanypásztor csak a működési terület szerinti nemzeti park igazgatóság írásos véleménye alapján alkalmazható (GY57)
- Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék (GY67)
- Legeltethető állatfaj: juh (GY68)
- Éjszakázó helyek, ideiglenes karámok és jóságállások helyét a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetni szükséges (GY117)
- A fás legelő fájának felújítását a megjelenő újulat megőrzésével, vadak és legelő állatok elleni megvédésével biztosítani kell (GY123)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén lévő, özönnövényekkel fertőzött gyepeken az özönnövények (elsősorban bálványfa) visszaszorításának elvégzését javasoljuk. Javasoljuk az extenzív tájhasználat visszaállítását azokon a gyepeken is, ahol az jelenleg szünetel (ennek előfeltétele lehet az özönnövények visszaszorítása mellett a cserjeirtás is).

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési egység területén található honos és invazív fásszárú fajokkal cserjésedő, jellegtelenebb, gyengébb természetességű gyepek természetességének javítása az extenzív tájhasználat feltételeinek megteremtése után, kíméletes használattal (extenzív legeltetés és/vagy kaszálás) valósítható meg. A kezelési javaslatok elsősorban a jelenleg rossz állapotú pannon homoki gyepek (6260*) közösségi jelentőségű élőhely állapotjavítása érdekében kerültek megfogalmazásra.

13. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE13

(b) Kezelési egység meghatározása: Rendszeresen művelt szántók (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

T1 Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák
T2 Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák
T5 Vetett gyepek, füves sportpályák
T7 Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények
T9 Kiskertek
T10 Fiatal parlag és ugar
T11 Csemetekertek, faiskolák, kosárkötő fűz ültetvények

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Nincs érintett élőhely.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egységhez tartozó foltokon szántóföldi művelés, illetve gyümölcsstermesztés folyik, mely nem veszélyezteti a közösségi jelentőségű fajokat és élőhelyeket. Művelési ág megváltoztatása szántóból gyepre támogatható. A szántóföldi művelés során szükséges a szomszédos élőhelyeken előforduló jelölő fajok és élőhelyek védelmének figyelembe vétele.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

Jelenleg nincsenek érvényben Natura 2000 területen található szántókra vonatkozó kötelező előírások.

Javasolt előírások:

- A növénytermesztéssel kapcsolatos technológiai munkálatok során bármilyen depóniát csak szántókon lehet létrehozni, és ott legfeljebb 2 hónapig lehet tárolni (SZ09)
- A parcella szélein legalább 6 m széles növényvédő szer mentes táblaszegélyt kell hagyni, ahol szükség esetén mechanikai gyomirtást kell végezni (SZ15)
- Természetbarát gyepesítés, termőhelytől függően üde rét vagy száraz gyep kialakulásának elősegítése. Tájidegen magkeverék használata tilos, csak a termőhelyre jellemző őshonos fajok vethetők (SZ67)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok célja, hogy az intenzíven kezelt szántóterületen folyó gazdálkodás a lehető legkisebb mértékben veszélyeztesse a környező természetvédelmi jelentőséggel bíró élőhelyek állapotát. A szántóterületek a tervezési területen előforduló jelölő élőhelyek és fajok előfordulásával nem fednek át. Az önkéntesen vállalható előírások részben a lokális ökológiai folyosók megerősítésén keresztül szándékozik szolgálni általános biodiverzitás-védelmi célokat.

14. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE14

(b) Kezelési egység meghatározása: Állóvizes élőhelyek (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

U8 Folyóvizek

U9 Állóvizek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Nincs érintett élőhely.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A gazdálkodásba az általános természetvédelmi, vizes élőhelyvédelmi és madárvédelmi irányelvek is kerüljenek beépítésre. A gazdálkodás során csak olyan tevékenység legyen folytatható, mely a természetes fajösszetételű és szerkezetű parti növényzet mind nagyobb területen való fenntartását, ill. a természetközeli összetétellel bíró vízi életközösségek fenntartását biztosítja.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

A kezelési egység nagyobb részére jelenleg nincsenek érvényben vonatkozó kötelező előírások, a gyepek élőhelyekre vonatkozó kötelezően betartandó természetvédelmi kezelési földhasználati szabályokat a 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet, ill. a 1996. évi LIII. törvény (a természet védelméről), ill. 42/2014. (IV. 14.) VM rendelet tartalmazza.

Javasolt előírások:

- Idegenhonos halfajok visszaszorítása kötelező, idegenhonos halfaj telepítése tilos (V19)
- Halastavak nyílt vízfelületein csérek, szerkők, sirályok megtelepedését segítő mesterséges fészkelő szigetek kialakítása és karbantartása szükséges (V27)
- Védett récefajok megtelepedését segítő mesterséges ládák kihelyezése halastavak part menti növényzetébe és szegélyeibe, nádasokba, növényzettel borított szigetekre (V28)
- Az inváziós gyomok virágzásban történő kaszálása kötelező (GY107)

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

A kezelési javaslatok a vízterekkel rendelkező élőhelyek általános állapotának és ökológiai szerepének megőrzését és javítását célozzák.

15. Kezelési Egység

(a) Kezelési egység kódja: KE15

(b) Kezelési egység meghatározása: Bányák, utak, roncsolt felszínek (elhelyezkedését ld. 3.2.5.a térképen).

(c) Kezelési egység megfeleltetése:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

U2 Kertvárosok, szabadidős létesítmények
U4 Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók
U6 Nyitott bányafelületek
U7 Homok-, agyag-, tőzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak
U10 Tanyák, családi gazdaságok
U11 Út- és vasúthálózat

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Nincs érintett élőhely.

(d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz köthető javaslatok – az általános részben foglaltakon túl – nem kerültek megfogalmazásra. Kivétel képeznek ez alól az egységhez tartozó, természetes és féltermészetes gyepekkel borított nyiladékok, út- és erdőszegélyek, melyek területén a jelenlegi élőhely-szerkezetet fenntartó kezelések (kaszálás, szárzúzás, inváziós lágymű- és fásszárúak visszaszorítása, cserjeirtás honos cserjefajok egyes foltjainak meghagyásával) folytatása szükséges.

(e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok

Kötelezően betartandó előírások:

- Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése (E65)

Javasolt előírások:

Az általános részben megfogalmazottakon túl további javaslatokat nem tettünk.

(f) Élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatok:

A kezelési egység területén élőhelyrekonstrukciós és élőhelyfejlesztési javaslatot nem teszünk.

(g) Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok:

A kezelési egység területén a gazdálkodáshoz nem köthető javaslatok – az általános részben megtalálhatókon túl – nem kerültek megfogalmazásra.

(h) Kezelési javaslatok indoklása:

Kezelési javaslatok nem kerültek megfogalmazásra.

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

Az erdők hasznosítása során a folyamatos erdőborítást biztosító módszerek mind nagyobb arányban történő alkalmazásával jelentősen növelhető lenne az erdőállomány fajgazdagsága, természetessége és természeti értéke, a Natura 2000-es jelölő élőhelyek állapota.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

Leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*)

Állományainak megőrzése érdekében a faj élőhelyein kerülni kell a túlzott legeltetést és taposást.

Adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*)

Útmenti állománya esetében (Keszthelyről Várvolgy felé vezető úton, a Fagyoskeresztől északra) érdemes a Nemzeti Közlekedési Hatóság útszéli kaszálásának idejét magaszórást követően időzíteni.

Csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*)

A faj megőrzése élőhelyének megőrzésével biztosítható. A kevésbé veszélyeztetett lepkefajok közé tartozik. Hernyói ősszel főleg árvacsalán vagy csalán, tavasszal többnyire szeder, vagy málna leveleken táplálkoznak, ezért a fajvédelmi szempontból fontos az erdei alj- és szegélynövényzet legalább mozaikos megtartása.

Lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*)

A faj állományainak állapota nagymértékben függ az adott élőhely vízellátottságától, valamint tápnövénye, az ördögharaptafű (*Succisa pratensis*) jelenlététől. Ebből adódóan a célzott fajvédelmi intézkedések között az élőhelyek becserjésedésének megakadályozása és a jó vízellátottság biztosítása említhető.

Nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*)

A faj elsősorban üde gyepekhez kötődik, ezért állományait főképp az élőhelyének vízellátottságát, növényzetszerkezetét befolyásoló hatások (lecsapolás, kiszáritás, intenzív gazdálkodás, intenzív területkezelés) veszélyeztetik – fajvédelmi szempontból ezek elkerülendők.

Nagy hörcsincér (*Cerambyx cerdo*) és Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

A fajok állományainak védelmét a vegyes korú erdőrészek fenntartása, tarvágások mellőzése, idős faegyedek kímélete, sérült és kidőlt fák helyszínen hagyása biztosíthatja.

Vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

Élőhelyével szemben különösebb igényt nem támaszt, állandóbb vizű pocsolyákban is megtelepszik, megőrzése azonban nagyobb kiterjedésű, rendszeresen vízborításos élőhelyek fenntartásával biztosítható.

Piszedenevér (*Barbastella barbastellus*)

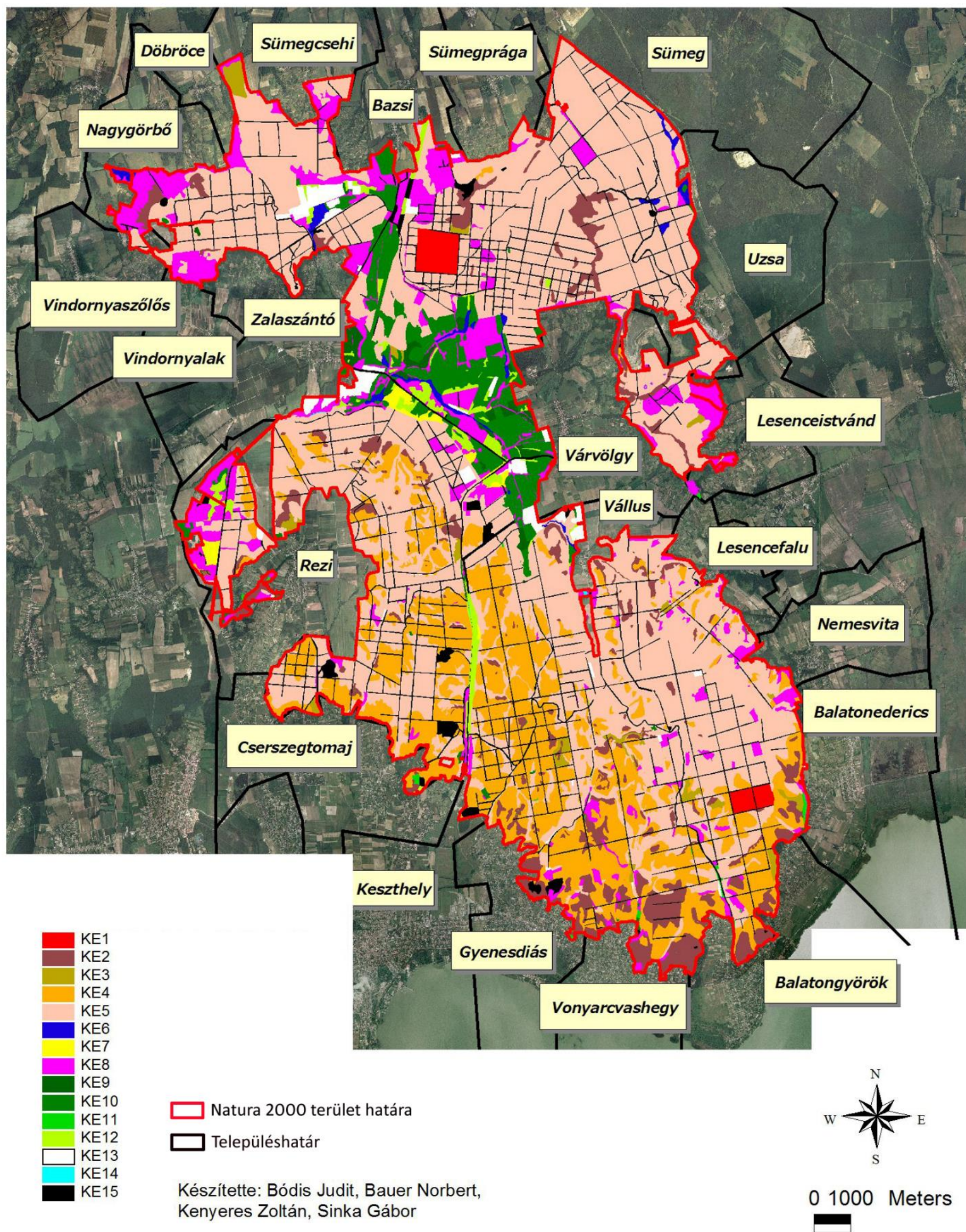
A faj védelme szempontjából kiemelten fontos a lábbonálló, illetve csúcshártyás holt faanyag megtartása az erdőterületeken.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

A közösségi jelentőségű élőhelytípusok Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) alapján végzett monitorozása javasolt (jelölő élőhelyek kiterjedésének monitorozása tízévente ismételt élőhelytérképezéssel). Indokolt volna a jelölő fajok közül a leánykökörcsin (*Pulsatilla grandis*), a csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), a lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*), a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), a szarvasbogár (*Lucanus cervus*), a havasi cincér (*Rosalia alpina*) és a pisedenevér (*Barbastella barbastellus*) állományméretének rendszeres nyomon követése – hároméves gyakorisággal, a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) mintavételi módszertana szerint. A tervezési területhez tartozó új mintavételi hely felvételét az országos monitorozó program mintavételi helyei közé nem javasoljuk.

3.2.5. Mellékletek

3.2.5.a. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018
A tervezési terület kezelési egységeinek térképe

3.2.5. b. A kezelési egységekhez kötött intézkedések hrsz és MePAR megfeleltetése

Kezelési egység	Érintett ingatlanok (hrsz.)	Érintett MEPAR-blokkok
KE1	Balatongyörök 069d; Zalaszántó 045/12, 045/13, 045/15, 045/20, 045/23, 045/49, 045/50	X5J0K-F-15; Y02TF-K-15; Y6ELK-2-15
KE2	Bazsi 0102/11; Balatonederics 036/3, 036/4, 036/5, 036/8; Balatongyörök 049, 050/4, 050/5, 050/7, 050/8c,k,v, 059a, 062a, 063a, 069d, 070/1c, 070/2a, 071/1c, 071/2a, 076b, 079, 081; Cserszegtomaj 022/34-45, 022/60-74, 459, 462-469; Gyenesdiás 029/2, 030/2a-b, 032/11a, 038/1a, 038/2, 039/1a-b, 039/2, 039/3; Keszthely 074a, 074c, 083/13, 084, 086/1a; Lesencefalu 042/6, 044/1, 044/2, 050/1, 051, 053; Lesenceistvánd 0116/2, 0116/3, 0117/3, 0117/4, 0119, 0261/4, 0270/1, 0273; Nagygörbő 041/10, 043b, 046/1, 046/3, 046/4, 047/5b, 047/2c, 047/3; Nemesvita 0122/6a; Rezi 0105/2, 0138/3a, 0138/4a, 0138/6, 0138/8, 0144/12c, 0144/16, 0144/14a, 0144/15a-b, 0144/3, 0144/4, 0144/8a, 0144/9a, 0149/3, 0149/4a, 068/2a-b, 070/1a, 070/1b, 071/55a, 071/55b, 071/55c, 071/55d, 077/1a,c,d, 077/1b, 077/1f; Sümegprága 060/21, 060/5a; Sümeg 077a, 080/1; Vállus 015, 025, 026, 027, 028a, 030a, 033/1, 043a, 045, 046, 050, 052, 062; Vindornyalak 036/13a; Vonyarcvashegy 039/10, 039/21, 039/22, 039/4, 039/19, 039/20, 039/5, 039/7, 039/16-18, 039/9, 040a, 045, 046, 048, 050, 052, 053/2, 055; Várvölgy 0113/16a, 0113/6, 0113/9a-b, 0113/9f, 0113/9j, 0114/1, 080/2, 089/10, 089/11, 089/3, 089/4, 089/7, 089/8, 089/9; Zalaszántó 017/8, 017/9, 0190/5, 03/37a, 03/8, 045/23, 045/26, 045/3, 045/5, 045/52, 045/54, 045/53, 045/9	X1A0K-4-15; X1X0K-Q-15; X4DD9-E-15; X5J0K-F-15; XCA0K-F-15; XTVU1-R-15; XX3ER-F-15; XYJR5-N-15; Y02MP-M-15; Y02TF-K-15; Y051P-4-15; Y0K6F-F-15; Y0R6F-N-15; Y0TDK-1-15; Y0ULJ-7-15; Y140K-X-15; Y1FTJ-3-15; Y37LK-Q-15; Y3TDK-4-15; Y4A0J-7-15; Y4DDJ-P-15; Y4K6J-N-15; Y4Q0K-N-15; Y50DJ-A-15; Y50DK-C-15; Y5MLK-7-15; Y60DK-D-15; Y6A0J-9-15; Y6A0K-A-15; Y6ELK-2-15; Y6LDF-W-15; Y70DF-A-15; Y7DDK-U-15; Y7MLJ-8-15; Y7Q0K-R-15; Y7R6K-1-15; Y7TDF-5-15; Y7ULK-H-15; Y7X0K-Y-15; Y82TK-X-15; Y8DDJ-U-15; Y8FTF-8-15; Y8K6K-U-15; Y8NTK-K-15; Y8ULK-J-15; Y940K-7-15; Y97LK-X-15; Y9DDF-T-15; YA1LK-R-15; YA56K-H-15; YA6DK-Q-15; YC7LK-1-15; YC8TK-8-15; YCQ0H-U-15; YDVTJ-V-15; YEA08-8-15; YEDD8-Q-15; YF7LK-4-15; YFULJ-P-15; YH9AY-C-15; YHDX-3-15; YLULK-V-15; YMY6J-L-15; YNVQE-Y-15; YQ7LK-D-15; YR9AJ-6-15; YT8U1-6-15; YUMLK-W-15; YUW1N-P-15; YV6U5-A-15; YWXR5-2-15; YX6DK-C-15; YXVC5-L-15; YYHR5-N-15; YYQD4-H-15; YYYL4-X-15
KE3	Balatonederics 036/5; Balatongyörök 063a, 069d, 071/2a; Gyenesdiás 032/11a, 038/1a; Keszthely 088;	X5J0K-F-15; XCA0K-F-15; XTVU1-R-15; XYJR5-N-15; Y02TF-K-15; Y4Q0K-N-15; Y5MLK-7-15; Y5WHW-Q-15;

	Lesencefalu 049, 050/1; Lesenceistván 0119; Nemesvita 0122/6c; Rezi 0138/3a, 0138/4a, 0138/8, 0144/12c; Sümegecsehi 0123/6, 0123/7; Vonyarcvashegy 051, 052; Zalaszántó 033/1, 038/6, 038/10, 039/1, 039/4, 045/9, 084/1	Y60DK-D-15; Y6ELK-2-15; Y7TDF-5-15; Y8NTK-K-15; Y940K-7-15; YF7LK-4-15; YMVTF-2-15; YR9AJ-6-15; YTW1N-N-15
KE4	Balatonederics 025/1, 025/2, 026/2, 036/10, 036/3, 036/4, 036/5, 036/8, 036/9, 038; Balatongyörök 050/4, 050/5, 050/7, 050/8a, 050/8c, 050/d, 050/g, 050/8c, 050/v, 059a, 062a, 063a, 063d, 068a, 069d, 070/1c, 070/2a, 070/2c, 071/1c, 071/2a, 071/2c, 076b; Cserszegtomaj 022/11, 022/17-33, 022/47- 59, 459, 460, 461, 463; Gyenesdiás 029/1, 029/2, 030/2b, 032/5, 032/9, 032/11a, 038/1a, 038/2, 038/3, 039/1b, 039/2, 039/3; Keszthely 072/1a, 072/1g, 073/2j, 074a, 074c, 080, 083/1, 083/11a, 083/13, 083/3, 083/7, 084, 085/2a, 086/1a, 088; Lesencefalu 042/6, 044/1, 044/2, 049, 050/1, 053; Nemesvita 0121/2c, 0122/5, 0122/6a, 0122/6c; Rezi 0144/8a, 0149/1, 0105/2, 0110/3, 0110/7, 0138/6, 0138/8, 0144/12a, 0144/c, 0144/15b, 0144/3, 0144/4, 0144/8a, 0144/9a, 0147, 0149/3, 0149/4a; Sümegecsehi 0123/9; Sümegeprága 060/20, 060/21, 060/5a; Vállus 015, 025, 026, 027, 028a, 030a, 033/1, 040, 041, 043a, 044, 045, 046, 050, 051, 052, 062, 063; Vonyarcvashegy 040a, 044/3, 044/4a, 044/4c, 045, 046, 048, 050, 051, 052, 053/2, 055; Várvolgy 0113/16a, 0114/1, 025/1	X1A0K-4-15; X1X0K-Q-15; X4NTK-D-15; X5J0K-F-15; XCA0K-F-15; XTVU1-R-15; XX3ER-F-15; Y02MP-M-15; Y051P-4-15; Y0TDC-1-15; Y0ULJ-7-15; Y140K-X-15; Y1FTJ-3-15; Y1M3W-W-15; Y3TDC-4-15; Y42TJ-R-15; Y4A0J-7-15; Y4DDJ-P-15; Y4K6J-N-15; Y4Q0K-N-15; Y50DJ-A-15; Y50DK-C-15; Y5C6K-J-15; Y5MLK-7-15; Y5WHW-Q-15; Y60DK-D-15; Y6A0J-9-15; Y6A0K-A-15; Y6ELK-2-15; Y6LDF-W-15; Y6R6J-X-15; Y6Y6K-6-15; Y70DF-A-15; Y71LJ-M-15; Y7DDK-U-15; Y7MLJ-8-15; Y7Q0K-R-15; Y7R6K-1- 15; Y7TDF-5-15; Y7ULK-H-15; Y7X0K-Y-15; Y82TK-X-15; Y8DDJ-U-15; Y8FTF-8-15; Y8K6K-U-15; Y8NTK-K-15; Y8ULK-J-15; Y940K-7-15; Y97LK-X-15; Y9DDF-T-15; YA1LK-R-15; YA56K-H-15; YA6DK-Q-15; YA6DK-Q-15; YC7LK-1-15; YC8TK-8-15; YCQ0H-U-15; YCX0J-3-15; YDVTJ-V-15; YF7LK-4-15; YFAJY-K-15; YFCQY-T-15; YFULJ-P-15; YHJJY-T-15; YHLXY-9-15; YJMLK-L-15; YLQ0K-5-15; YLULK-V-15; YMY6J-L-15; YNVQE-Y-15; YQ7LK-D-15; YR9AJ-6-15; YT8U1-6-15; YUMLK-W-15; YV6U5-A-15; YX6DK-C-15; YX8TK-U-15; YXVC5-L-15; YYQD4-H-15; YYYL4-X-15
KE5	Bazsi 0102/23, 0102/25, 0102/26, 0102/27, 0102/28, 0102/29, 0102/30, 0102/31,	X0A0H-1-15; X1A0K-4-15; X1X0K-Q-15; X256K-6-15;

0108/2, 0109/3, 0109/4, 084/20, 084/21, 084/24; Balatonederics 025/1, 026/2, 036/3, 036/5, 036/8, 036/9; Balatongyörök 050/8a, 050/8c, 050/8g, 059a, 062a, 063a, 063d, 063f, 066, 068a, 069a, 069c, 069d, 069g, 069j, 070/1c, 070/1m, 071/1a, 071/1c, 074b, 076b, 070/1c; Döbröce 044/3, 068/2; Gyenesdiás 029/1, 029/2, 032/11a, 032/5, 038/1a, 038/2, 038/3, 039/1b; Keszthely 072/1g, 073/2a-h, 073/2j, 074a, 074c, 074f, 075/1a-c, 075/3, 080, 083/11a, 083/13, 083/3, 084, 085/2a, 086/1a, 086/1g, 086/2, 088; Lesencefalu 028, 042/6, 044/1, 044/2, 047, 048, 049, 050/1, 050/3, 051, 053, 054; Lesenceistván 0116/2, 0116/3, 0117/3, 0117/4, 0117/5, 0119, 0196/1, 0261/3, 0261/4, 0262/10, 0262/13, 0262/14, 0262/15, 0262/16, 0262/6, 0262/7, 0262/8, 0264/2, 0265b, 0266/3, 0268/1, 0268/3a, 0268/3c, 0268/7, 0270/1, 0273, 0275a, 0275c, 0277/1a, 0277/1b, 0279a, 0279c, 0281, 0283, 0289a, 0289b; Nagygyörbő 047/2b, 047/2c, 047/5b, 047/5f; Nemesvita 0116/1, 0121/1a, 0121/1c, 0121/1f, 0121/1g, 0121/2a, 0121/2c, 0122/5, 0122/6a, 0122/6c; Rezi 0144/8a, 0149/1, 0104/13a, 0104/13b, 0105/1, 0105/2, 0107, 0110/3, 0110/4, 0110/5, 0110/6, 0110/7, 0137/7, 0138/3a, 0138/4a, 0138/6, 0138/7, 0138/8, 0139, 0141/2, 0142, 0144/12a, 0144/12c, 0144/13, 0144/14a, 0144/3, 0144/4, 0144/5, 0144/8a, 0144/9a, 0149/2a-b, 0149/3, 0149/4a, 0149/4c, 071/55a; Sümegecsehi 0100, 0101, 0103, 0104, 0123/10, 0123/11, 0123/12, 0123/6, 0123/9, 0123/10, 091/1b, 092, 094, 096, 098, 099; Sümegeprága 058/1, 058/3, 060/14, 060/16, 060/19, 060/20, 060/21, 060/5a, 060/6, 060/7; Sümeg 077a, 077c, 080/1, 082/6, 084a, 084b, 086/4a, 086/4c, 086/4d, 086/4f, 086/4g, 087a, 087b, 087c; Vállus 015, 025, 026, 027, 028a, 029, 030a-b, 031, 033/1, 041, 042, 043a, 044, 045, 046, 050, 051, 052, 053/1, 053/2, 062, 063, 068/4a;	X4DD9-E-15; X4FT9-W-15; X4ML9-V-15; X4NTK-D-15; X4R69-L-15; X4UL9-3-15; X50D9-2-15; X5A09-Y-15; X5J0K-F-15; X67L9-J-15; XA569-6-15; XA6D9-E-15; XA8T9-W-15; XCA0K-F-15; XE1L8-J-15; XE408-1-15; XHFT8-8-15; XQVTH-5-15; XTVU1-R-15; XX3ER-F-15; XY2UN-R-15; XY57N-8-15; XYJR5-N-15; XYL3C-8-15; Y02MP-M-15; Y02TF-K-15; Y051P-4-15; Y06DF-9-15; Y0A0F-1-15; Y0K6F-F-15; Y0R6F-N-15; Y0TDK-1-15; Y0ULJ-7-15; Y0VTF-D-15; Y140K-X-15; Y1FTJ-3-15; Y1M3W-W-15; Y37LK-Q-15; Y3C6K-F-15; Y3TDK-4-15; Y40DK-A-15, Y41LK-K-15; Y42TJ-R-15; Y456J-8-15; Y4A0J-7-15; Y4DDJ-P-15; Y4ELK-Y-15; Y4K6J-N-15; Y4Q0K-N-15; Y4X0K-V-15; Y50DJ-A-15; Y50DK-C-15; Y58TK-2-15; Y5C6K-J-15; Y5MLK-7-15; Y5WHW-Q-15; Y60DK-D-15; Y6A0J-9-15; Y6A0K-A-15; Y6ELK-2-15; Y6LDF-W-15; Y6R6J-X-15; Y6ULF-C-15; Y6Y6K-6-15; Y70DF-A-15; Y71LJ-M-15; Y7DDK-U-15; Y7MLJ-8-15; Y7Q0K-R-15; Y7R6K-1-15; Y7R6K-1-15; Y7TDF-5-15; Y7ULK-H-15; Y7X0K-Y-15; Y82TK-X-15; Y8DDJ-U-15; Y8FTF-8-15; Y8K6K-U-15; Y8NTK-K-15; Y8ULK-J-15; Y940K-7-15; Y97LK-X-15; Y9DDF-T-15; YA1LK-R-15; YA6DK-Q-15; YAEFL-3-15; YAX0F-Y-15; YC8TK-8-15; YCLD8-V-15; YCQ0H-U-15; YCQ0H-U-15; YDVTJ-V-15; YE6D8-J-15; YEA08-8-15; YEDD8-Q-15; YF7LK-4-15; YFAJY-K-15; YFCQY-T-15; YFTXY-F-15; YFULJ-P-15;
---	---

	Vindornyalak 036/11a, 036/11b, 036/17, 036/18a-b, 037/10, 037/11c, 037/3, 037/4, 037/5, 037/10, 058, 059/3, 059/4; Vonyarcvashegy 040a, 045, 046, 047, 048, 050, 051, 052, 055; Várvölgy 0113/12, 0113/16a, 0113/16c, 0113/19, 0113/6, 0113/9a-b, 0113/9j, 0113/9h, 0114/1, 0183/1, 0183/2, 025/1, 025/4, 027, 029, 032/2, 033/2, 034, 080/1, 080/2, 088/2, 088/4, 088/5, 089/10, 089/11, 089/3, 089/4, 089/5, 089/7, 089/8, 089/9, 090/1; Zalaszentő 0104, 0106/5d, 0118/3a,c, 0118/4, 0118/5, 0120/3, 013/1a, 013/8a, 013/8c, 014, 017/2, 017/4, 017/5a, 017/8, 017/9, 0190/4, 0190/5, 02/60, 03/10, 03/12, 03/13, 03/14, 03/15, 03/16, 03/17, 03/18, 03/20, 03/21, 03/30, 03/35a, 03/35b, 03/35d, 03/37a, 03/37b, 03/6a, 03/7, 03/8, 03/9, 032/3, 033/1, 033/12, 033/13, 033/15, 033/16, 033/17, 033/18, 033/19, 033/2, 033/20, 033/22, 033/23, 033/24, 033/3, 033/4, 033/8, 033/9, 034, 038/1, 038/5, 038/6, 038/10, 039/1, 040/1, 040/3, 041a, 041c, 041d, 043a, 045/11, 045/12, 045/15, 045/16, 045/17, 045/18, 045/19, 045/2, 045/20, 045/21, 045/22, 045/23, 045/24a, 045/24b, 045/25a, 045/26, 045/27, 045/28, 045/29, 045/3, 045/30, 045/31, 045/32a, 045/32b, 045/33, 045/48, 045/5, 045/52, 045/6, 045/7, 045/8, 045/9, 05/1, 050, 055/1c, 057/1-4, 061/1, 08/6a, 08/6b, 08/7, 08/8-9, 084/1	YFULK-Q-15; YFY6F-C-15; YH9AY-C-15; YHJJY-T-15; YHKQY-2-15; YHLXY-9-15; YKTDF-H-15; YLQ0K-5-15; YLULK-V-15; YMTDH-L-15; YMULH-U-15; YMVTF-2-15; YNVQE-Y-15; YQ7LK-D-15; YQD3C-U-15; YR9AJ-6-15; YRMLF-Q-15; YT8U1-6-15; YTFTF-T-15; YTW1N-N-15; YTWAJ-U-15; YU47N-4-15; YUMLK-W-15; YUT2E-D-15; YUW1N-P-15; YUXVE-C-15; YV3NE-A-15; YV6U5-A-15; YV8FE-9-15; YV9NE-J-15; YVTET-6-15; YVUMT-E-15; YVVUT-N-15; YW7LF-F-15; YWXR5-2-15; YX40F-R-15; YX6DK-C-15; YX8TK-U-15; YXA0K-3-15; YXVC5-L-15; YYHR5-N-15; YYKL4-J-15; YYLT4-R-15; YYP64-8-15; YYQD4-H-15; YYYL4-X-15
KE6	Lesenceistvánd 0270/1, 0275c, 0277/3, 0279a, 0279c, 0289a; Nagygörbő 032, 034/1, 034/2, 035/1, 047/3, 057/6; Sümeg 087/a; Vállus 059/3, 068/4a, 069/3a; Várvölgy 024/16, 032/2, 036/2b, 037/40, 037/57, 044/33j, 069/3a-b, 073/1b, 057/4 Zalaszentő 0103/1-2, 0106/5d, 013/12a, 013/12b, 013/1a, 013/6, 013/8a, 014, 017/8, 017/9, 038/13, 039/1, 039/2, 039/4, 045/30, 048, 050, 052/2, 052/3, 055/1b, 061/1, 055/1c, 055/2, 074/1, 075a-b, 078/1a, 081/1, 087/4, 090/3, 088a, 089/3, 090/1, 88a,c, 093a-b, 093ab, 106/5d, 095	X0A0H-1-15; X4ML9-V-15; XA569-6-15; XA6D9-E-15; Y06DF-9-15; Y6TDF-4-15; YAELE-3-15; YAQ0F-R-15; YC2TF-X-15; YC7LF-W-15; YH9AY-C-15; YHF4Y-A-15; YJ1LF-V-15; YMLDF-C-15; YMULF-T-15; YN6DF-Y-15; YR6XJ-P-15; YUT2E-D-15; YUW1N-P-15; YUWNE-4-15; YV02E-L-15; YV2FE-3-15; YV3NE-A-15; YV62E-T-15; YV6U5-A-15; YV9NE-J-15; YVAVE-R-15; YWXR5-2-15; YYLT4-R-15

KE7	Keszthely 074c; Rezi 0104/10, 0104/24a, 0104/9; Vállus 047/4; Várvölgy 024/10, 024/11, 024/12, 024/13, 025/1, 029, 032/1, 032/2, 033/2, 034; Zalaszántó 093a	Y6LDF-W-15; Y6ULF-C-15; YFQJY-Y-15; YFTXY-F-15; YFWAY-X-15; YFY6F-C-15; YH0XY-N-15; YH56F-K-15; YHF4Y-A-15; YHHAY-K-15; YHKQY-2-15; YNVQE-Y-15; YPC4E-V-15; YPDAE-4-15; YTKQJ-W-15; YTQJJ-V-15; YYLT4-R-15; YYRL4-Q-15
KE8	Bazsi 0101, 0102/16, 0102/17, 0102/19, 0102/20, 0102/22, 0102/23, 0102/24, 0108/2, 0108/3, 0108/4, 0109/1, 0109/3, 0109/4, 0110, 084/24, 099/3; Balatonederics 025/1, 026/2, 026/3, 036/5, 036/8, 036/9, 038; Balatongyörök 050/8a,c,k,p,r, s, 050/9, 058, 059a, 062a, 063d, 068a, 069j, 070/1c, 070/2a, 071/1a, 071/1c; Döbröce 0123/10, 044/3, 044/4, 046/1, 044/5, 046/5a, 046/5c, 068/2; Gyenesdiás 029/1, 029/2, 032/11a, 038/1a, 039/1b, 039/2, 039/3; Keszthely 072/1g, 075/3, 080, 081/1, 081/2, 081/3, 082a-c, 083/11a, 083/13, 085/2a, 086/1g, 086/2, 088; Lesencefalu 028, 041/1, 042/6, 044/2, 048, 050/1, 054; Lesenceistván 0108a-b, 0110/1, 0110/3, 0110/4, 0111/1, 0111/3, 0111/4, 0117/3, 0117/4, 0117/5, 0119, 0122/1a-b, 0124/11, 0124/5, 0124/10, 0124/12, 0124/6, 0125, 0135-0142, 0137/10, 0137/11, 0137/12, 0137/13, 0137/14, 0137/7-9, 0139/1b,d, 0142b-k, 0143, 0146/26, 0146/43, 0146/44, 0146/46, 0146/48-52, 0261/3, 0261/4, 0279a, 0279c, 0289a; Nagygörbő 032, 034/1, 034/2, 037/7, 041/10, 042, 043a, 043b 047/2a, 047/2b, 047/2c, 047/3, 047/4, 047/5b,c,d, f, 057/6; Nemesvita 0108/1, 0121/2a,c,f, 0122/2, 0122/3, 0122/5, 0122/6a,c, 0125; Rezi 0149/1, 0104/10, 0104/13a,b,c, 0104/23, 0104/24a, 0104/24a,c, 0104/5c, 0104/6, 0104/8, 0104/9, 0105/1, 0107, 0108/5, 0110/3, 0110/4, 0110/5, 0110/7, 0126/1a-b, 0141/2, 0144/14a, 0144/9a ,0149/3, 0149/4a, 071/55a-b, 077/1a, 071/50a, 071/51, 077/1b, 077/2, 096/14a-c, 096/14b;	X1A0K-4-15; X1X0K-Q-15; X256K-6-15; X4DD9-E-15; X4ML9-V-15; X4NTK-D-15; X4UL9-3-15; X5J0K-F-15; XCA0K-F-15; XE1L8-J-15; XE408-1-15; XHFT8-8-15; XQA08-J-15; XTVU1-R-15; XX3ER-F-15; XXJMR-4-15; XXY6H-U-15; XYJR5-N-15; XYL3C-8-15; Y02MP-M-15; Y02TF-K-15; Y06DF-9-15; Y0A0F-1-15; Y0K6F-F-15; Y0R6F-N-15; Y0R6F-N-15; Y0TDK-1-15; Y0ULF-5-15; Y0ULJ-7-15; Y0VTF-D-15; Y140K-X-15; Y1FTJ-3-15; Y1M3W-W-15; Y456J-8-15; Y4DDJ-P-15; Y4ELK-Y-15; Y4K6J-N-15; Y50DJ-A-15; Y50DK-C-15; Y58TK-2-15; Y5C6K-J-15; Y5MLK-7-15; Y5X0F-T-15; Y60DK-D-15; Y6A0K-A-15; Y6ELK-2-15; Y6LDF-W-15; Y6ULF-C-15; Y6Y6K-6-15; Y71LJ-M-15; Y7DDF-Q-15; Y7DDK-U-15; Y7MLJ-8-15; Y7Q0K-R-15; Y7TDF-5-15; Y7ULK-H-15; Y7X0K-Y-15; Y82TK-X-15; Y8DDJ-U-15; Y8K6K-U-15; Y8NTK-K-15; Y8TDH-7-15; Y9DDF-T-15; Y9K6H-T-15; YA1LK-R-15; YA6DK-Q-15; YAELF-3-15; YC2TF-X-15; YC7LK-1-15; YC8TK-8-15; YCLD8-V-15; YCQ0H-U-15; YE6D8-J-15; YEA08-8-15; YEAJY-J-15; YEDD8-Q-15; YEHXE-K-15; YEX0F-3-15; YF7LK-4-15; YFAJY-K-15; YFC68-J-15; YFCQY-T-15;

	Sümegecsehi 0100, 0101, 0104, 0123/10, 0123/6, 0123/7, 0123/8, 0123/9, 0123/10, 091/1a-b, 096, 097, 098, 099; Sümegeprága 058/1, 058/3, 060/16, 060/17; Sümeg 077a, 082/6; Vállus015, 025, 026, 028a, 033/1, 043a, 049/1, 051, 053/1, 056/12; Vindornyalak 036/13a-b, 036/17, 036/18b, 037/10, 054, 056, 058, 059/2, 059/3, 059/4, 060, 061, 072/1, 072/2; Vonyarcvashegy 040a, 044/4a,c, 045, 048, 050, 051, 052, 053/2, 055; Várvölgy 0113/16a, 0113/16c, 0113/18, 0113/19, 0113/6, 0113/9b,0113/9j, 0113/9jk, 0114/1, 0127/10, 016/1, 016/2, 018/14a, 0183/1, 0183/2, 019a, 024/10, 024/11, 024/13, 024/13, 024/15, 024/16, 024/17, 024/3b, 024/6, 025/1, 025/4, 027, 029, 032-039, 036/2a, 036/2b, 037/17-20, 037/40, 037/41, 037/43, 037/53, 037/44, 037/46, 037/47, 037/53,037/57, 037/59, 037/8-12, 039/13, 039/16a,c, 039/5a,c, 044/33a, 044/33j,l,n, 044-053, 062, 064/1, 064/3, 064/4, 064/5, 069/3a, 73/1a, 089/11, 090/1, 090/2; Zalaszántó 0104, 0106/5a,b,c,d,f, 0117a-b, 0118/3a,b,c, 0118/5, 0120/3, 013/1a,b,c, 013/8a,c, 016/1b, 016/4b, 017/11a, 017/6, 0190/1, 0190/4 ,0190/5, 029/6, 03/35a,b,c,d, 03/8, 032/1, 033/12, 033/13, 033/15, 033/16, 033/19, 033/22, 033/8, 035/2, 037/9a-b, 038/1, 038/13, 038/14a, 038/16, 038/17a, 038/17b, 038/18, 038/5, 038/6, 091/1c, 039/2, 039/4, 041c,d, 045/11, 045/12, 045/16, 045/18, 045/19, 045/2, 045/21, 045/22, 045/24a-b, 045/25a, 045/26, 045/27, 045/28, 045/3, 045/38, 045/39, 045/42, 045/47, 045/48, 045/52, 045/8, 048, 050, 052/1-8, 057/1-4, 059/2, 061/1-3, 062/1c, 063/1-2, 065/1a, 065/2, 067a-b, 070, 072, 073/2, 074/1, 074/7, 075a-b, 079/4, 08/5a-b, 08/6a-b, 08/5a, 08/7, 08/8, 08/9, 081/1, 081/3, 081/5, 084/1, 085a, 087/2, 087/4, 088a-c, 090/3, 091/1a-b, 093a,b,c,d, 095, 099/1b	YFULJ-P-15; YFY6F-C-15; YH56F-K-15; YH9AY-C-15; YHF4Y-A-15; YHHAY-K-15; YHJJY-T-15; YHKQY-2-15; YHLXY-9-15; YHQJY-1-15; YHRQY-8-15; YJ1LF-V-15; YJMLK-L-15; YKTDF-H-15; YLQ0K-5-15; YLULK-V-15; YLY6K-L-15; YMLDF-C-15; YMULF-T-15; YMVTF-2-15; YN40F-H-15; YN6DF-Y-15; YN7LF-7-15; YNVQE-Y-15; YQ7LK-D-15; YQD3C-U-15; YR6XJ-P-15; YRMLF-Q-15; YT2TF-D-15; YT8U1-6-15; YTCEN-J-15; YTFTF-T-15; YTTXJ-C-15; YTW1N-N-15; YU47N-4-15; YUMLK-W-15; YUW1N-P-15; YUWNE-4-15; YUXVE-C-15; YV02E-L-15; YV18E-U-15; YV3NE-A-15; YV4VE-K-15; YV62E-T-15; YVAVE-R-15; YVFFE-H-15; YVTET-6-15; YVUMT-E-15; YW7LF-F-15; YWXR5-2-15; YX6DK-C-15; YXVC5-L-15; YYHR5-N-15; YYKL4-J-15; YYLT4-R-15; YYP64-8-15; YYYYL4-X-15
KE9	Nagygörbő 035/1; Vállus 064b,d,g,h; Várvölgy 016/2; 034, 037/14-17, 037/53, 039/10a, 039/14f, 044/29, 044/30, 044/33c, 057/8, 057/9b, 057/9d, 073/1b;	XE408-1-15; Y0R6F-N-15; Y5X0F-T-15; Y6ULF-C-15; Y8TDH-7-15; YEAJY-J-15; YF40F-9-15; YHQJY-1-15; YJ1LF-V-15; YMVTF-2-15;

	Zalaszántó 03/6b, 037/3-4, 037/8, 037/6, 037/9, 037/11, 037/8, 037/13-14, 048, 052/2, 08/6b, 084/1, 084/3, 090/1, 093a	YUWNE-4-15; YV02E-L-15; YV2FE-3-15; YV6U5-A-15; YVAVE-R-15; YVFFE-H-15; YYRL4-Q-15
KE10	Bazsi 0112/1-8, 084/24, 099/3; Balatonederics 038; Balatongyörök 062b; Gyenesdiás 038/1a; Keszthely 072/1g, 074c, 080, 081/1, 081/3, 083/11a, 083/13, 0277/1b, 0277/3, 0104/12, 0104/13b, 0104/16; Rezi 0105/2, 0107, 0108/5, 0126/1a, 0137/7b, 0137/8, 0144/9a, 0144/12c, 0149/3, 071/55a, 071/55c, 071/55d, 077/1a, 077/2; Vállus 028a, 033/1, 033/3, 056/12, 059/3, 059/5, 059/6, 063, 064 a,b,c,g,f,h, 068/4b; Vonyarcvashegy 040c, 044/3, 044/4b,c,d, 053/2, 055; Várvolgy 019a,c, 022/1-7, 022/9, 022/10, 022/11, 024/16, 024/17, 025/1, 032/2, 033/2, 034, 037/41, 037/43, 037/4-8, 037/57, 037/58, 037/59, 039/10b, 039/12, 039/14c,f, 039/5-8, 039/15-16, 044/24, 044/30, 044/33a,c,f,g,h,j,l,n, 044/34a, 044/35a, 057/8, 057/9d,f, 062, 064/1, 064/3, 064/6-7, 064/8, 064/9, 064/10, 068, 069/3a-b, 069/4a, 073/1a-b, 073/1b, 088/5; Zalaszántó 0104, 0106/5d, 013/10, 013/8a,c, 016/1a-b, 016/3a-b, 016/4a-c, 027/1, 027/5, 029/4, 029/7, 029/9-15, 03/35b, 032/1, 033/2, 032/3, 033/18, 033/19, 033/20, 033/22, 038/1, 038/6, 038/10, 038/14a, 038/17a, 038/18, 039/1, 039/4, 040/1, 040/3, 041a,c, 043a,d, 045/11, 045/22, 045/31, 045/32b, 048, 050, 052/2, 052/3, 055/2, 057/1-4, 059/2, 061/1, 070, 074/1, 074/3, 074/5, 074/7, 078/1a, 079/3, 079/4, 08/6b, 08/8-9, 081/1, 081/5, 084/1, 085a, 088a, 090/3, 091/1c, 093a-b, 095, 099/1b	X0A0H-1-15; X4ML9-V-15; X5J0K-F-15; XDEL8-W-15; XE408-1-15; XHFT8-8-15; XXJMR-4-15; Y0ULF-5-15; Y1M3W-W-15; Y4ELK-Y-15; Y4K6J-N-15; Y5X0F-T-15; Y6TDF-4-15; Y6ULF-C-15; Y6Y6K-6-15; Y71LJ-M-15; Y7DDF-Q-15; Y7MLJ-8-15; Y8DDJ-U-15; Y8FTF-8-15; Y8TDH-7-15; Y9DDF-T-15; Y9K6H-T-15; YA6DK-Q-15; YAELE-3-15; YAQ0F-R-15; YAX0F-Y-15; YC2TF-X-15; YC7LK-1-15; YCQ0F-T-15; YDR6F-3-15; YE8QE-4-15; YEAJY-J-15; YEHXE-K-15; YEK68-P-15; YF40F-9-15; YFQJY-Y-15; YFTXY-F-15; YFULK-Q-15; YFWAY-X-15; YFXJY-6-15; YFY6F-C-15; YH9AY-C-15; YHF4Y-A-15; YHLXY-9-15; YHQJY-1-15; YHQJY-1-15; YHR6F-6-15; YHRQY-8-15; YJ1LF-V-15; YJ8TF-A-15; YJMLK-L-15; YMLDF-C-15; YMULF-T-15; YMVTF-2-15; YN6DF-Y-15; YN7LF-7-15; YNVQE-Y-15; YNXJY-D-15; YQY68-E-15; YR6XJ-P-15; YR9AJ-6-15; YRWY4-2-15; YT2TF-D-15; YTFTF-T-15; YUT2E-D-15; YUW1N-P-15; YUWNE-4-15; YUXVE-C-15; YV18E-U-15; YV2FE-3-15; YV3NE-A-15; YV6U5-A-15; YV8FE-9-15; YV9NE-J-15; YVAVE-R-15; YVTET-6-15; YVUMT-E-15; YVVUT-N-15; YXAR5-F-15; YYHR5-N-15; YYLT4-R-15; YYXD4-P-15; YYYL4-X-15
KE11	Balatonederics 036/8; Balatongyörök 050/5, 050/8v, 058, 059a, 062a, 063d, 070/1c,m,n, 071/1c,g, 074a, 076b, 058;	X5J0K-F-15; Y02MP-M-15; Y051P-4-15; Y0ULJ-7-15; Y140K-X-15; Y1M3W-W-15; Y3C6K-F-15; Y3TDK-4-15;

	Cserszegtomaj 022/11, 459, 462, 463; Gyenesdiás 029/2, 032/11a, 038/1a, 039/3; Keszthely 074a, 086/1a; Rezi 071/55b; Vállus 025, 026, 030a, 033/1, 043a, 044, 045, 046, 051, 063; Vonyarcvashegy 044/3, 044/4c	Y4A0J-7-15; Y4DDJ-P-15; Y5C6K-J-15; Y6A0J-9-15; Y7DDK-U-15; Y8DDJ-U-15; Y8ULK-J-15; YA1LK-R-15; YF7LK-4-15; YHLXY-9-15; YJMLK-L-15; YLQ0K-5-15; YLULK-V-15; YMY6J-L-15; YQ7LK-D-15; YT8U1-6-15; YUMLK-W-15; YX6DK-C-15; YYHR5-N-15
KE12	Bazsi 0102/23, 0102/24, 0102/25, 0102/26; Cserszegtomaj 022/34, 022/45, 022/75, 022/76, 500, 502 Keszthely 075/1a-c, 075/3, 082a Lesenceistván 0108a-b, 0110/1, 0110/3, 0110/4, 0111/1, 0111/3, 0111/4; Rezi 0104/6, 0110/5, 0126/1a, 0149/4a; Vállus 047/1a,c, 048, 047/3, 047/4, 047/5a,c, 059/6, 063, 064a,b, 069/3a; Várvölgy 019a,c, 024/13, 024/8, 024/9, 032/1, 032/2, 033/2, 034, 036/2a, 037/40, 037/41, 037/53-56, 037/58, 037/88c, 039/14f, 044/24, 044/33a,c, 062, 064/3, 064/8, 069/3a, 073/1b, 089/11; Zalasántó 010/1b, 0106/5d, 013/12a-b, 013/1a, 016/4b, 029/6, 032/3, 037/3, 037/4, 037/8, 038/6, 039/1, 039/4, 045/11, 045/39, 045/40, 045/47, 045/48, 050, 074/1, 074/5, 074/7, 075b, 08/5a, 08/6a-b, 085a, 087/4, 090/3, 093a	XE1L8-J-15; XE408-1-15; XQA08-J-15; XXY6H-U-15; XY27R-8-15; Y0ULF-5-15; Y4K6J-N-15; Y5X0F-T-15; Y6ULF-C-15; Y7DDF-Q-15; Y7MLJ-8-15; Y8TDH-7-15; YAELF-3-15; YAQ0F-R-15; YC2TF-X-15; YC7LF-W-15; YEAJY-J-15; YF40F-9-15; YFAJY-K-15; YFXJY-6-15; YH0XY-N-15; YHF4Y-A-15; YHHAY-K-15; YMVTF-2-15; YMY6J-L-15; YN7LF-7-15; YNVQE-Y-15; YP9XE-M-15; YPC4E-V-15; YPDAE-4-15; YPEJE-C-15; YQD3C-U-15; YR408-D-15; YR6XJ-P-15; YTEK4-6-15; YUWNE-4-15; YV02E-L-15; YV18E-U-15; YV2FE-3-15; YV3NE-A-15; YV4VE-K-15; YV62E-T-15; YV6U5-A-15; YVFFE-H-15; YWXR5-2-15; YYKL4-J-15; YYRL4-Q-15
KE13	Bazsi 084/24; Balatongyörök 058, 070/1c; Gyenesdiás 029/2, 032/10, 032/11a-b, 032/9, 038/1a; Keszthely 080; Rezi 0149/1, 0108/1-5, 0137/7c, 071/55a,d, 096/14a-c; Vállus 028b, 033/2, 043b, 066, 067, 068/4c, 069/3a,b,c; Vonyarcvashegy 052; Várvölgy 019c, 022/12, 024/10, 024/11, 024/13, 024/3b, 025/1, 029, 039/2, 044/34b, 044/35b, 064/8; Zalasántó 010/3, 010/5, 010/6, 013/1a, 010/1a, 08/6a-b, 0106/5c,d, 0117a, 013/8a,	X5J0K-F-15; XE408-1-15; XXJMR-4-15; Y1FTJ-3-15; Y40DK-A-15; Y60DK-D-15; Y7X0K-Y-15; Y8NTK-K-5; Y8TDH-7-15; Y9K6H-T-15; YAX0F-Y-15; YC2TF-X-15; YCC6F-M-15; YD1LF-Q-15; YE6D8-J-15; YEAJY-J-15; YF7LK-4-15; YFULJ-P-15; YH40K-E-15; YH56F-K-15; YH9AY-C-15; YHF4Y-A-15; YHKQY-2-15; YHRQY-8-15; YK7LF-4-15; YLVTK-4-15; YN40F-H-15; YN7LF-7-15; YQELH-J-15; YR408-D-15; YR6XJ-P-15; YT7K4-Y-15;

	017/11b-c, 017/12, 045/40, 045/44-46, 05/2, 075b, 091/1b-c, 099/1b	YTEK4-6-15; YUMLK-W-15; YV3NE-A-15; YV4VE-K-15; YV62E-T-15; YX6DK-C-15; YX7LK-L-15; YX8TK-U-15; YXA0K-3-15; YXCUR-6-15; YYHR5-N-15; YYJD4-9-15; YYKL4-J-15
KE14	Rezi 0141/2; Várvölgy 0113/16c, 0113/9c,j, 0106/5b,d, 0117b, 0118/5	XYJR5-N-15; YYKL4-J-15; YYYYL4-X-15
KE15	Bazsi 0102/11, 0102/31, 0102/7, 0102/14, 0102/16, 0102/19; Balatonederics 026/2, 050/8v, 036/3; Balatongyörök 050/4, 064, 069a, 079, 081, 083/1, 083/2; Cserszegtomaj 461; Gyenesdiás 029/1, 029/2, 030/2a,b,c, 038/1a, 039/1a, 039/1b; Keszthely 072/2, 077, 083/11a-b, 083/13, 083/14, 086/1g, 086/2; Lesencefalu 048; Lesenceistvánd 0261/3, 0265b, 0270/2; Nagygörbő 046/4, 047/5b; Rezi 0104/24a, 0104/6; Sümegprága 060/6; Vállus 015, 030d, 031, 044, 045, 062, 068/1a-b; Vonyarcvashegy 040b,c; Várvölgy 0114/1, 025/1, 025/3, 025/4, 037/58; Zalasántó 013/8a, 017/9, 03/21, 03/30, 045/11, 045/34, 045/37a-b, 045/36a-b, 045/48, 045/53, 045/54	XCA0K-F-15; XX3ER-F-15; XYJR5-N-15; Y02MP-M-15; Y02TF-K-15; Y051P-4-15; Y37LK-Q-15; Y456J-8-15; Y4A0J-7-15; Y4K6J-N-15; Y50DJ-A-15; Y50DK-C-15; Y6A0K-A-15; Y71LJ-M-15; Y7DDF-Q-15; Y7X0K-Y-15; Y82TK-X-15; Y940K-7-15; YCQ0H-U-15; YCX0J-3-15; YH56F-K-15; YH9AY-C-15; YHJJY-T-15; YJMLK-L-15; YMY6J-L-15; YQ7LK-D-15; YQDDH-9-15; YRWY4-2-15; YT8U1-6-15; YTWAJ-U-15; YUT2E-D-15; YUW1N-P-15; YV18E-U-15; YV4VE-K-15; YV6U5-A-15; YWXR5-2-15; YXVC5-L-15; YYRL4-Q-15

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

A tervezési terület egésze a Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területéhez tartozik, így fenntartásával kapcsolatban alapvetően a 275/2004 (X. 8.) Kormányrendelet az irányadó.

A tervezési terület magában foglalja a Keszthelyi-hegység tájegység országos védett területet (10845,4 ha), valamint a Tátika (magterület: 87,5 ha; védőzóna: 171,7 ha; összes terület: 259,2 ha) és Virágos-hegy (magterület: 46,6 ha; védőzóna: 262,7 ha; összes terület: 309,3 ha) Erdőrezervátumokat.

A tervezési terület az országos ökológiai hálózat magterület övezetét 94,43 %-ban, puffer területét 4,65 %-ban, ökológiai folyosó övezetét 0,61 %-ban (összesen 99,69 %-ban) érinti.

A tervezési területen előforduló védett fajok és természeti értékek alapján a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény előírásai is vonatkoznak a területre.

A tervezési terület erdeinek nagy része (80,83%) vágásos erdő, 7,35%-a faanyagtermelést nem szolgáló erdő, 4,26% szálaló erdő, 2,93% átalakítás alatt álló erdő és 4,63%-on nem értelmezhető üzemmód. Az elsődleges rendeltetést tekintve 68,51% természetvédelmi rendeltetésű, 17,79% faanyagtermelő erdő, 5,18% talajvédelmi erdő, 2,17% vadaskert, 0,38% örökségvédelmi erdő, 0,14% Natura 2000 rendeltetésű, 0,05% településvédelmi és 4,63% nem értelmezhető rendeltetésű erdő. A másodlagos rendeltetés a terület 58,58%-án Natura 2000, 27,19%-án talajvédelmi, 2,81%-án faanyagtermelő erdő. A többi másodlagos rendeltetés 1% alatti érték, illetve 9,13%-on nincs másodlagos rendeltetés.

A tervezési terület erdeinek 80,12%-a van állami tulajdonban, 17,89%-a magán-, 0,65%-a közösségi- és 1,34%-a vegyes tulajdonú.

Gyepgazdálkodás a homokkal bélelt medencékben és a nedves réteken valósulhat meg. A Vári-völgy déli része az 1970-es évek óta nem művelt, előzőnlötte a bálványfa (*Ailanthus altissima*), az északi részt az utóbbi években rendszeresen kaszálják. Többé-kevésbé folyamatos a művelés (kaszálás) a Várvölgy és Zalaszántó településeken található nedves réteken. A Zalaszántói-medence rendszerváltás környékén felhagyott száraz és mezofil gyepjeinek újbóli művelésbe vonása megkezdődött, külterjes állattartással, (fás) legelőként és kaszálóként is hasznosítják egyes részeit.

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

A tervezési területen az egyszerűsített területalapú támogatásra (SAPS) kijelöltek között – a 269/2007 sz. Kormány rendelet betartása mellett – a következő MePAR-blokkok területére eső földrészletek szerepelnek támogatható területként: X4R69-L-15; XA6D9-E-15; XA8T9-W-15; XDEL8-W-15; XE1L8-J-15; XE408-1-15; XVYY5-7-15; XXJMR-4-15; XY2UN-R-15; XY57N-8-15; Y0ULF-5-15; Y10DJ-6-15; Y1FTJ-3-15; Y1M3W-W-15; Y40DK-A-15; Y5X0F-T-15; Y60DK-D-15; Y6TDF-4-15; Y6ULF-C-15; Y7DDF-Q-15; Y7TDF-5-15; Y7Y6F-4-15; Y8NTK-K-15; Y8TDH-7-15; Y8ULK-J-15; Y9K6H-T-15; YAQ0F-R-15; YAX0F-Y-15; YC2TF-X-15; YC7LF-W-15; YCC6F-M-15; YCLDF-3-15; YCQ0F-T-15; YE6D8-J-15; YE8QE-4-15; YEAJY-J-15; YEFTF-E-15; YEHXE-K-15; YEK68-P-15; YF40F-9-15; YFAJY-K-15; YFC68-J-15; YFQJY-Y-15; YFRQY-7-15; YFTXY-F-15; YFULJ-P-15; YFULK-Q-15; YFWAY-X-15; YFXJY-6-15; YFY6F-C-15; YH0XY-N-15; YH40F-A-15; YH40K-E-15; YHF4Y-A-15; YHKQY-2-15; YHQJY-1-15; YHR6F-6-15; YHRQY-8-15; YJ1LF-V-15; YJ8TF-A-15; YJMLK-L-15; YK7LF-4-15; YLULK-V-15; YLVTK-4-15; YMTDH-L-15; YMULH-U-15; YMY6J-L-15; YN56J-T-15; YN7LF-7-15;

YNVQE-Y-15; YNXJY-D-15; YP9XE-M-15; YP9XE-M-15; YPDAE-4-15; YQDDH-9-15; YQELH-J-15; YQQ0H-7-15; YR408-D-15; YR6XJ-P-15; YR84J-X-15; YR9AJ-6-15; YR9AJ-6-15; YT7K4-Y-15; YTEK4-6-15; YTKQJ-W-15; YTQJJ-V-15; YUMLK-W-15; YUWNE-4-15; YV18E-U-15; YV3NE-A-15; YV4VE-K-15; YV6U5-A-15; YVFFE-H-15; YVVUT-N-15; YX6DK-C-15; YX7LK-L-15; YX8TK-U-15; YXA0K-3-15; YXAR5-F-15; YXCUR-6-15; YYHQW-D-15; YYHR5-N-15; YYJD4-9-15; YYKL4-J-15; YYP64-8-15; YYRL4-Q-15; YYXD4-P-15 [feltételek a 22/2013. (IV. 8.) és a 23/2013. (IV. 9.) VM rendeletekben].

A VP 2014–2020 támogatások keretében kompenzációs kifizetésért a Vidékfejlesztési Program vonatkozó pályázatában leírtak szerint (Felhívás kódszáma: VP4-12.1.1-16.) lehet folyamodni. Jelen támogatási időszakban a VP-4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés elérhető, ill. a VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések elérhetők.

A tervezési terület gyepterületein az agrár-környezetgazdálkodási támogatás horizontális célprogramjai, valamint egyes részterületeken a kedvezőtlen adottságú területek (KAT 20) után járó támogatások igénybe vehetők [61/2009. (V. 14.) és 25/2007. (IV. 17.) FVM rendeletek].

A VP5-8.2.1-16 – Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása felhívás (pl. annak B pontja: Gyepgazdálkodással kombinált fás legelő vagy fás-kaszáló újonnan történő létrehozása) szintén releváns lehet (2017. január 16. és 2019. január 16. között). („A gyepgazdálkodással kombinált agrár-erdészeti rendszerek esetében az extenzív állattartás hagyományainak életben tartása és a tájkép megőrzése kiemelten fontos.”)

A Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz erdő-környezetvédelmi kifizetések pályázhatók 2017. február 16. napjától 2019. február 15. napjáig a VP4-15.1.1-17 azonosító jelű) felhívás keretében.

Problémát jelent, hogy a kompenzációs támogatásokhoz önkormányzati és állami szereplők nem juthatnak hozzá, holott a jelölő élőhelyek és fajok jelentős része az állami tulajdonban lévő védett területeken található, melyek költségvetési szervek kezelésében állnak, illetve a Natura 2000 kijelölés miatt szükséges korlátozások is elsősorban ezeken a területeken lennének érvényesítendőek.

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

A Natura 2000 terület természeti értékeinek megőrzése és fejlesztése a fennálló támogatási rendszerek használatával, ill. azok egyes elemeinek bővítésével biztosítható. A tervezési területen a fenntartási terv célkitűzéseinek elérése érdekében a támogatások igénybevételi szintjének növelése szükséges, de az élőhelyek jellegéből adódóan ennek esetleges elmaradása sem veszélyezteteti alapvetően a terület jelölő értékeinek fennmaradását.

Gyepek esetében a területalapú támogatáson túl az agrár-környezetgazdálkodási célprogramok extenzív gyepgazdálkodás vagy ökológiai gyepgazdálkodás célprogramjainak lehetőségeit is javasolt igénybe venni, zonális, ill. Magas Természeti Értékű Területek programok kialakítása nem szükséges.

A Szántói-medencében megkezdődött a becserjésedett területek újbóli hasznosítása (extenzív állattartással), ennek területi bővítése szintén javasolható. Ehhez a Vidékfejlesztési Program támogatásai vehetők igénybe (VP5-8.2.1-16).

A tervezési terület erdőtervezett, magántulajdonban lévő erdőterületein javasolt a VP4-12.2.1-16 - Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések igénybevétele.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területen KEHOP/KEOP, LIFE+/LIFE, ROP vagy Interreg pályázatok megvalósítása nem folyik.

3.3.3. Egyéb

A fenntartási terv megvalósításához egyéb eszköz (állami tulajdonú terület haszonbérbe adása, közmunka program, önkéntesek stb.) bevonása nem szükséges.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Az érintettek tájékoztatása két hullámban történt: 2018. március 19-én előzetesen tájékoztattuk az összes érintettet a tervezési folyamatról levélben, személyesen és email formájában. Ezen kívül kértük a megfelelő szervezetet, hogy a hirdetményt függesszék ki hirdetőtáblájukra. A második április 10-i kiértesítés során már közreadtuk a vitaanyag internetes elérhetőségét, és az újbóli tájékoztatás mellett nyilvánosságra hoztuk a fórumok és terepbejárások időpontjait, helyszínét.

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/ hirdetmények/ résztvevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
Terepbejárás 1.	2018. április 18., 9:00 – 11:00	résztvevők (9) kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	(részletes címlistát ld. külön dokumentációban) Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, önkormányzatok, érdekképviselői szervek	Emlékeztető, jelenléti ív
Terepbejárás 2.	2018. április 18., 13:00 – 15:00	résztvevők (6) kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	(részletes címlistát ld. külön dokumentációban) Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, önkormányzatok, érdekképviselői szervek	Emlékeztető, jelenléti ív

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/ hirdetések/ résztvevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
Terepbejárás 3.	2018. április 19., 9:00 – 11:00	résztvevők (15) kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	(részletes címlistát ld. külön dokumentációban) Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, önkormányzatok, érdekképviselői szervek	Emlékeztető, jelenléti ív
Terepbejárás 4.	2018. április 19., 13:00 – 15:00	résztvevők (13) kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	(részletes címlistát ld. külön dokumentációban) Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, önkormányzatok, érdekképviselői szervek	Emlékeztető, jelenléti ív
Erdő- és vadgazdálkodási fórum	2018. április 26., 10:00,	résztvevők (17), kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, önkormányzatok, érdekképviselői szervek	Emlékeztető, jelenléti ív
Falu- és gazda fórum 1.	2018. május 03., 17:00,	résztvevők (5 – 0 külsős), kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek,	Emlékeztető, jelenléti ív

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/ hirdetések/ résztvevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
			horgászegyesületek, önkormányzatok, érdekképviselői szervek	
Falu- és gazda fórum 3.	2018. május 08., 17:00 ,	résztvevők (6), kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, önkormányzatok, érdekképviselői szervek	Emlékeztető, jelenléti ív
Önkormányzati közzététel 1.	2018.03.19 -21-22.	személyes kézbesítés és tájékoztató (22 önkormányzat esetén)	Balatonederics, Balatongyörök, Bazsi, Cserszegtomaj, Döbröce, Gyenesdiás, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Nagygörbő, Nemesvita, Rezi, Sümeg, Sümegcsehi, Sümegprága, Uzsa, Vállus, Várvölgy, Vindornyalak, Vindornyaszlós, Vonyarcvashegy, Zalaszentő, Keszthely	Lepecsételt, aláírt igazolás
Önkormányzati közzététel 2.	2018.04.10.	postai ajánlott kiértékelés (22)	Balatonederics, Balatongyörök, Bazsi, Cserszegtomaj, Döbröce, Gyenesdiás, Lesencefalu, Lesenceistvánd, Nagygörbő, Nemesvita, Rezi, Sümeg, Sümegcsehi, Sümegprága, Uzsa, Vállus, Várvölgy, Vindornyalak, Vindornyaszlós, Vonyarcvashegy, Zalaszentő, Keszthely	Postai ajánló szelvény
Honlap	2018.04.06.	nem releváns	http://bfnp.hu/hu/hirek http://bfnp.hu/hu/keszulo-natura-2000-fenntartasi-tervek	URL elérhetőség
Érintettek levélben vagy e-mailban történő	2018.03.19.	kiküldött levelek (66), kiküldött email (42), sikertelen kézbesítés (14)	Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók,	Postai ajánló szelvény, elmentette email másolatok

Alkalmazott kommunikációs eszközök	Időpont	Levelek/ hirdetések/ résztvevők száma	Címzettek	Igazolás típusa
megkeresése és tájékoztatása 1.			vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, érdekképviselői szervek	
Érintettek levélben vagy e-mailban történő megkeresése és tájékoztatása 2.	2018.04.10	kiküldött levelek (123), kiküldött email (78), sikertelen kézbesítés (8)	Állami és magán erdőgazdálkodók, Zala Megyei Kormányhivatal és Veszprém Megyei Kormányhivatal megfelelő osztályai, gyepgazdálkodók, vadásztársaságok, bányagazdálkodók, zalai és Veszprém megyei zöld civil szervezetek, horgászegyesületek, érdekképviselői szervek	Postai ajánló szelvény, elmentette email másolatok
Sajtóesemény (sajtótájékoztató, sajtókonferencia) a sajtóközlemény szövege	2018.04.17.	2 média megjelenés	https://www.zaol.hu/kozelet/helyi-kozelet/bejarasok-es-forumok-kovetkeznek-a-keszthelyi-hegysegben-2333247/	URL elérhetőség

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Ld. 3.4.1. és 3.4.3. táblázatokban.

A kommunikáció során mind a Zala megyei, mind a Veszprém megyei érintett szervezeteket kiértécsítettük, mivel a Natura 2000 terület mindkét megyére kiterjed. Az alábbi felsorolásban a számok a kiértécsített szervezetek számát mutatja.

Állami erdőgazdálkodó: 3
Magán erdőgazdálkodó: 24
Bányagazdálkodó: 10
Civil szervezet: 32
Gyepgazdálkodó: 24
Hatóság: 21
Önkormányzat: 22
Vadászatra jogosult: 10

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Véleményező, vélemény, javaslat, fórum dátum	Tervezői válasz	Átvezetés, módosítás
Vadászati hatóság részéről felvetés 2018.04.26: a fenntartási terv fogalmazzon meg konkrét kilövési célszámokat. A számok nélkül nehéz operatívvá tenni a vadlétszámból származó vadkárra vonatkozó előírásokat	Az érintett kezelési egységeknél a "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatokhoz" beépítve	Az FM Természetmegőrzési Főosztály Natura 2000 fenntartási terv útmutatója szerint is ajánlott a természetvédelmi szempontból optimális vadállomány vadfajonkénti létszámának megadása a "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok" fejezetben
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.04.26: a vadkilövés célszámai nem a bizonytalanul becsült vadlétszámon kell, hogy alapuljanak, hanem egy monitoring hálózaton, amely a vadállomány hatását méri rendszeresen rágás/túrás nyomok alapján.	A 3.2.1.2. fejezet "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve: <i>"a vadgazdálkodási egységek területén a bizonytalan vadlétszám becslési adatok helyett a vadállomány hatását mérő monitoringból származó adatok alapján kerüljön meghatározásra a kilövendő vadlétszám"</i> .	Az FM Természetmegőrzési Főosztály Natura 2000 fenntartási terv útmutatója szerint is ajánlott a természetvédelmi szempontból optimális vadállomány vadfajonkénti létszámának megadása a "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok" fejezetben

Állami erdőgazdálkodó részéről 2018.04.26: A Bakonyerdő Zrt. Általános vállalásokat (pl. vegyszermentes területkezelés, vagy mindig csak fagyott és/vagy száraz talajon való kiközelítés) nem tud vállalni, mert ehhez nagyon nagyok a környezeti fluktuációk. Minden, a fenntartási tervben megfogalmazott önkéntes vállalást egyedi esetekben kell megvizsgálni, és a kialakult konszenzus a kezelések kapcsán be kell épüljön a soron következő körzeti erdőterv rendeletbe. Ha soron kívül szükséges azonnali beavatkozás, akkor azt egyedi eljárás keretén belül kell lefolytatni.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	Az erdőterületekre vonatkozó előírások a kezelési egységekre általánosan érvényesek, egyedi esetekben a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon lehetőség van, a természetvédelmi célkitűzések figyelembevételével, ezektől eltérni. Válasz a BfNPI részéről: a gyakorlat eddig is ez volt, és ez megfelelő együttműködéshez is vezetett. A tervezők részéről viszont elhangzott, hogy bizonyos, kis gazdasági de nagy természeti jelentőségű kezelési egységeknél (KE2) a természetvédelmi előírások élvezzenek prioritást.
Állami erdőgazdálkodó részéről 2018.04.26: A szakterületek együttműködését segítő adatbázisok váljanak kölcsönösen megismerhetővé, hogy a tervezési folyamatoknál már figyelembe lehessen venni pl. a pontszerű természeti értékeket és élőhely foltokat.	A 3.2.1.1. fejezetbe "Általános, gazdálkodáshoz nem köthető intézkedések" fejezetbe beépítve	A tervezők teljes egyetértését élvezi a javaslat
Javaslat a tervezők részéről 2018.04.26: az erdőgazdálkodókat illető kompenzációktól ne essenek el az állami erdőgazdálkodók.	A 3.2.1.2. "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	A felvetés országos szintű jogi szabályozást igényel
Magánerdőgazdálkodók nevében 2018.04.26: az előírások, javaslatok erdőrészlet szintjén jelenjenek meg	A 3.2.5.b fejezet tartalmazza az érintett ingatlanok HRSZ-ét és a MEPAR-blokkok azonosítóját, ezek alapján megfeleltethetők az erdőrészletek.	A kezelési egységekre megfogalmazott javaslatok megfeleltethetők az erdőrészleteknek, kiolvasható, hogy melyik részletre melyik kezelési egység és így mely javaslatok érvényesek.

Magánerdőgazdálkodók nevében tett javaslat 2018.04.26: olyan helyeken, ahol a belterület a külterületi erdőművelési ágú területig terjeszkedett, egy elválasztó feltáró és tűzvédelmi pászta határolja a két területet. Ez egyben megoldás is lenne az illegális kommunális hulladék elhelyezése elleni küzdelemre.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	Az állami erdőgazdálkodó kétségeit fejezte ki, hogy ez a nagy területet érintő pászta létrehozható-e. A felvetés ebben a formában természetvédelmi szempontból nem támogatott.
Magánerdőgazdálkodók nevében tett javaslat 2018.04.26: a bálványfával kapcsolatban két felvetés: belterületen ne lehessen ültetni, a belterületi magszóró fák megnehezítik a bálványfa irtását. A nyomvonalas létesítmények kezelői (áram- és gázszolgáltató, közútkezelő) a mechanikus irtás mellett a vegyszereset is alkalmazzák a többi szervezettel összehangoltan, hogy a pásztákról ne terjedjen vissza a bálványfa.	A 3.2.1.2. "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	<i>„Belterületen ne lehessen ültetni, a belterületi magszóró fák megnehezítik a bálványfa irtását. A nyomvonalas létesítmények kezelői (áram- és gázszolgáltató, közútkezelő) a mechanikus irtás mellett a vegyszereset is alkalmazzák a többi szervezettel összehangoltan, hogy a pásztákról ne terjedjen vissza a bálványfa.”</i>
2018.04.26 Felvetés, hogy a bálványfa elleni küzdelmet konzorciumban végzett nagyléptékű pályázati forrásból kell elindítani	A 3.2.1.1. "Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve	<i>„Bálványfa visszaszorítására: 1) a magtermő fákat ki kell vágni 2) a nagykiterjedésű területeken vegyszeres irtás kell 3) az állami és magán erdőgazdálkodókkal és a természetvédelmi kezelővel közösen kell végezni a munkát.”</i>
Javaslat 2018.04.26: jogszabály tiltsa a bálványfa faiskolai árusítását, belterületi ültetését	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	A felvetés országos szintű jogi szabályozást igényel
Kérés a tervezők felé 2018.04.26: az illegális hulladékelhelyezés legyen minden KE-nél veszélyeztető tényező	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	A javaslat valós problémára hívta fel a figyelmet

Állami erdőgazdálkodó felől felvetés 2018.04.26: Felnyíló és felnyitott erdők problémája. Ezek jó élőhelyek, de erdészeti szempontú értékelése még bizonytalan.	Nem igényel beépítést	Erdőfelügyelői válasz: 2022-től a felnyíló erdő bekerül az erdőtervezési kategóriák körébe, és a hatóság támogatni fogja ezek megmaradását gyengébb lombkorona záródás esetén is.
Javaslat 2018.04.26: a vadlétszám szabályozására inkább a vadat védő korlátozások időszakos eltörlése lépjen életbe	A 3.2.1.2. "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	A dām vad, muflon és vaddisznó esetében az állományszabályozási célú vadászat egész évben végezhető legyen.
Javaslat 2018.04.26: A dām vad és muflon teljes eradikálása a területéről	A 3.2.1.2. "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	Természetvédelmi szempontból nem kívánatos ezen idegenhonos fajok jelenléte. A muflon esetében a természetvédelmi károkozás különösen jelentős a Natura2000 jelölő élőhelyeken (91G0, 91H0, 91M0, 9130)
WWF Magyarország 2018.04.26: Az érintetlenül hagyott kis területek (KE2) nagyon progresszívek. Bakonyerdő válasza: nem tudják azt mondani, hogy egyedi vizsgálat nélkül minden ilyen kíméleti területet látatlanul magára hagynak, de nyitottak minden folt megvizsgálására. A koncepció nincs a gazdálkodó ellenére, de a mértékben kell megállapodni. A K3 egységben javasolt gazdálkodásra alkalmas, sőt kiválóan alkalmas erdők teljes kivonása helyett azok örökerdő üzem módban való kezelését tartjuk inkább kívánatosnak.	Bakonyerdő egyedi javaslatait a KE3-ra vonatkozóan ld. a táblázatban lejjebb.	Ld. KE3-nál

2018.04.26 A KE15 összevontan kezeli a roncsolt területeket a nyiladékokkal. A nyiladékok nagyon fontos élőhelyet jelentenek, javasolt egy új KE16 kezelési egységbe tenni.	A FT a javaslatnak megfelelően külön megjegyzésben foglalkozik a nyiladékokkal a KE15-ben	A külön KE-ként való megvalósítást az nem teszi lehetővé, hogy a nyiladékok térképen sem leválaszthatóak és hrsz. vagy MEPAR blokk szintjén sem adhatók meg. A nyiladékok közül természetvédelmi szempontból elsősorban azok gyepek komponense bír jelentőséggel. Ezek a zömmel vonalszerű élőhelyek viszont a fenntartási terv léptékében végzett térképezéssel nem leválaszthatók. Tovább nehezíti a kérdést, hogy a nyiladékok jelentős része különböző intenzitással használt út. Mindent összevetve a természetvédelmi jelentőséggel bíró nyiladékok külön kezelési egységbe történő leválasztását elkerülő javasolt megoldással a kérdés felvetője is egyetértett.
Magánerdőgazdálkodók nevében tett javaslat 2018.04.26: császárfű ültetése, árusítása ugyanúgy szigorításra szorul, mint a bálványfű. Zártkertekbe telepítik (külterületen nem lehet fásítani vele)	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	A felvetés országos szintű jogi szabályozást igényel
Gazda1 2018.04.18. I: az égetés nem rutinszerű eljárás, nem fontos számára. Gazda2: érdemes égetni a fű sarjadása miatt, ha nem égetnek soha, akkor a filces kaszálék miatt berohadhat a fű töve. Gazda3: van olyan időjárásfüggő év, amikor se legeltetni, zúzni nem lehet, hanem égetni lenne jó. 1988-ban vetették be a szántót gyepek azóta a fűhozam nagyon visszaesett.	Nem igényel beépítést	A FT kezelési egységeinél az önkéntesen vállalható előírás-javaslatok között szerepel, mint a természetvédelmi hatóság engedélyével végezhető tevékenység

Gazdálkodói felvetés 2018.04.18. I: a szerezanyag pótlás a gyengébb hozamú gyepeken engedélyezhető-e? Pl. érett istállótrágya kijuttatására volna igény. Különösen kevés állatnál az éves trágyamennyiség legalább egy részét visszajuttatni a területre.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	Természetvédelmi szempontból aggályos a javaslat befogadása, mert a kijuttatott szervesanyag minősége, mennyisége nem ellenőrizhető. Gyomosodás veszélye is jelentős.
Gazdálkodói észrevétel 2018.04.18. I, hogy nem okoz gondot, hogy a NPI hozzájárulásával történhet villanypásztor létesítése, a NPI elsősorban a tájesztétikai megfontolásokra figyel.	Nem igényel beépítést	
Gazdálkodói észrevétel 2018.04.18. I Korábbról visszamaradt honvédségi gödrök nehezítik a kaszálást, ez is egy veszélyeztető tényező legyen	A FT megalapozó dokumentációjába II. 1.2.1. fejezetbe beépítésre kerül.	A veszélyeztető tényezők közül a H08 "Egyéb emberi beavatkozások és zavarások" közé besorolható. KE10 és KE12 kezelési egységek esetében releváns. Elsősorban a 6260 Pannon homoki gyepek Natura jelölő értéknek javasolt élőhelytípus érintett.
2018.04.18. I Miért csak az újonnan létrehozott fás legelő tartozik a támogatott területek körébe? A körbekaszálható, ligetes fás legelő nagyon jó élőhely és legelő, miért nem támogatható?	A 3.2.1.2. fejezet "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	Természetvédelmi szempontból támogathatóvá kell tenni a már meglévő fás legelők fenntartását is. Továbbá a korábban felhagyott legelők és/vagy fás legelők helyén önerdősülés eredményeként létrejött szabadrendelkezősű erdőkből kialakításra kerülő fás legelők vagy legelő-erdők támogatási rendszerbe illesztése természetvédelmi szempontból szükséges.
Gazdálkodói észrevétel Bazsi 2018.04.18. I: nagy kiterjedésű vaddisznó túráskár, a gyeper szempontjából hatalmas gond. Kasza eltörik, a parlagfű feljön, csak talajmunkával, felülvetéssel lehet regenerálni. A parlagfűvet még kecskékkal történő legeltetéssel sem lehet visszafogni. A vadkár kompenzáció ne csak a kiesett terményre, hanem az élőhely visszaalakítására is terjedjen ki.	A 3.2.1.2. fejezet "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	Természetvédelmi szempontból támogatandó javaslat.

Talált erdők problémája 2018.04.18. II.: azok az egykori fás legelők, amelyeket felvert a cserje/erdő menet közben, talált erdőnek lesznek minősítve.	A 3.2.1.2. fejezet "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	Nagyon fontos, hogy a még gyepterületi ágban lévő fás legelőkre vigyázzanak a gazdák. Ezek külön kezelési egységbe kerültek már a felvetés előtt is. A korábban felhagyott legelők és/vagy fás legelők helyén önkéntesülésként létrejött szabadrendelkezésszerű erdőkből kialakításra kerülő fás legelők vagy legelő-erdők támogatási rendszerbe illesztése természetvédelmi szempontból szükséges.
2018.04.19. I. 200 erdőterületben van jelen a bálványfa, nyomvonalas létesítmények mentén terjed. Akcióterv: 1) a magtermő fákat ki kell vágni 2) a nagyterjedésű területeken vegyszeres irtás kell (1M Ft/ha) 3) az állami erdőgazdálkodó önmagában nem ér semmit, az önkormányzati és magán erdőgazdálkodóval és a tv kezelővel közösen kell végezni a munkát.	A 3.2.1.1. "Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve	A bálványfa központi problémát jelent különösen a száraz erdőkben és a száraz gyepekben.
2018.04.19. I. EON pászta: 5 évente leművelik a területet, ez nagyon segíti a bálványfa terjedését, az egyedek már 2-3 évesen magot érlelnek emiatt	A 3.2.1.1. "Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve	A bálványfa központi problémát jelent különösen a száraz erdőkben és a száraz gyepekben.
Javaslat 2018.04.19. I.: a bálványfa legyen a tulajdonos engedélye nélkül irtható veszélyes gyom. Az erdő 60%-os záródásáig az erdő visszabontható, és a bálványfára egy 21 napos "tudomásulvételi" bejelentést kell csak tenni az erdészeti hatóság felé.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	A felvetés magántulajdonjogi kétségeket vet fel, a felvetés országos szintű jogi szabályozást igényel.
2018.04.19. I. Védett területen a vegyszeres kezeléshez a természetvédelmi hatóság engedélye kell 40 000 Ft eljárás díj fejében, ez nem könnyíti meg a védekezést.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	A felvetés országos szintű jogi szabályozást igényel.

2018.04.19. I. Büdös-kút mentén. Az időszakos vízfolyások mentén a 60 m széles sáv kíméleti terület kijelölése komoly áldozat az erdészet részéről. Egyedi esetben ez is szóba jöhet, de jobb, ha örökerdő felé való elmozdulás történik általánosságban.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	Az erdőterületekre vonatkozó előírások a kezelési egységekre általánosan érvényesek, egyedi esetekben a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon lehetőség van, a természetvédelmi célkitűzések figyelembevételével, ezektől eltérni.
2018.04.19. I. Legyen pontos kijelölés a kíméleti erdők esetén. Az öreg erdőket már nem lehet átállítani örökerdő üzemmódra.	A KE3 kezelési egységnél ez erdőrészlet szinten ismertetésre került az egyeztetés előtti tervváltozatban.	
2018.04.19. I. Legyen átjárható a releváns térinformatikai adatbázis az erdészet és a NPI között	A 3.2.1.1. "Gazdálkodáshoz nem köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve	„A szakterületek együttműködését segítő adatbázisok váljanak kölcsönösen megismerhetővé, hogy a tervezési folyamatoknál már figyelembe lehessen venni pl. a pontszerű természeti értékeket és élőhely foltokat.”
2018.04.19. II. Kovácsi-patak medre: a korszerkezetet széthúzzák, és csak a gazdaságilag értékes tölgyet vennék ki, a többi nem. Ez különbség ahhoz képest, hogy teljesen "kíméleti" erdőként kezeljék.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	Az erdőterületekre vonatkozó előírások a kezelési egységekre általánosan érvényesek, egyedi esetekben a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon lehetőség van, a természetvédelmi célkitűzések figyelembevételével, ezektől eltérni.
2018.04.19. II. A száraz, fagyos napok száma lecsökkent, kellene egy második vegetációs időszakon kívüli termelési időszak is augusztus közepétől.	A 3.2.1.2. fejezet "Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok" fejezetbe beépítve.	Természetvédelmi szempontból támogatandó javaslat.

2018.04.19. II. A vadlétszám elismerten magas. Ehhez hozzájárul az, hogy a vadászterület minimális mérete 3000 ha-ban került megállapításra Magyarországon. Kisebb vadászterület megoldotta volna a vadlétszámot. Az állami erdőgazdálkodóknak el kellene dönteni, hogy vadásztatni akarnak-e, vagy erdőt hoznak fel, mert ezt a két urat nem lehet szolgálni. Sok helyen ez konfliktusban van egymással.	Nem igényel beépítést	A felvetés országos szintű jogi szabályozást igényel
2018.04.19. II. A természeti értékek megóvását az erdőterületeken az erdőgazdálkodásba integráltan kell kezelni, és ezt nem írja felül a költségvetési teljesítési kényszer, erre nem lehet hivatkozni	Nem igényel beépítést	
2018.04.19. II. Kicsúszott a vadlétszám a vadgazdálkodás kezéből.	Nem igényel beépítést	

(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) 1.7.3. Körzeti erdőtervek fejezetéhez jogszabályváltozás miatt a következő kiegészítést teszem: A körzeti erdőtervezést, az erdőtervet az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban Evt.) 33. §-a szabályozza, a körzeti erdőtervezés szabályait az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII.21.) Korm. rendelet 1-7. §-ai, a körzeti erdőtervezés részletes szabályait az Evt. végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII.21.) FM rendelet 12-24. §-ai ismertetik. A Keszthelyi-hegység körzeti erdőtervezési szempontjait, erdőgazdálkodási szabályait a 2012. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 85/2012. (VIII. 6.) VM rendelet 5. számú melléklete tartalmazza. Az erdőterv rendelet előkészítésének, és a körzeti erdőterv készítésének szabályairól szóló 11/2010. (II.4.) FVM rendelet hatályon kívül van.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	Ld. szövegszerű módosítást az 1.7.3. fejezetben
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) 2. Veszélyeztető tényezők fejezetnél az illegális hulladék lerakás megemlítendő.	FT a javaslatnak megfelelően módosult	

(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) A vadállomány veszélyeztető tényezőnél (G08) elegendő az erdő kifejezést megemlíteni, nem indokolt a szubmontán és montán bükkösök megnevezése, a többi erdei élőhely nagyobb veszélynek vannak kitéve.	A FT a javaslat hatására módosult	A 2. Veszélyeztető tényezők táblázat vonatkozó (G08) sorát kiegészítettük a többi erdei élőhelytípussal, az oszlop fejlécének megfelelően.
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) A fajösszetétel változás természetes szukcesszió (L02) veszélyeztető tényezőnél az agresszíven terjedő őshonos fajok megnevezés hibás.	Nem igényel beépítést	Agreszíven terjedő őshonos fajnak tekintendő pl. a siska nádtippa (<i>Calamagrostis epigeios</i>) a hivatkozott L02 veszélyeztető tényezőnél
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) B02 veszélyeztető tényezőnél feketefenyő ültetvény helyett feketefenyő állományok (esetlegesen a kultúrerdő), erdőtelepítés helyett a mesterséges erdősítés megnevezés használatos.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	Javított mondatrész: "termőhelyű feketefenyő állományok helyén a természetes szukcesszió során várhatóan felújuló karsztbokorerdő-sziklagyep mozaik területén bármilyen mesterséges erdősítés történik, az veszélyezteteti"...
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) N2 veszélyeztető tényezőként meg van említve a klímaváltozás következtében az aszály és csapadék mennyiség csökkenése, de a térségben számolni kell a szélsőséges csapadék előfordulásokra is (erózióveszély).	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	A felvetés megalapozott, de nem tartozik a releváns veszélyeztető tényezők körébe (ld. N2000 útmutatót).
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) 3.1. fejezetnél a „Főbb célkitűzések” első mondatánál a természetesség javítása kiegészítendő a meglévő természetességi állapot fenntartással is. A „További célkitűzések” harmadik mondatánál a spontán kifejezés nem helytálló.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	(a "spontán" kifejezést megtartottuk)

(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) 3.2.1.1. Általános gazdálkodáshoz nem köthető intézkedéseknél az erdészeti feltárhálózat fejlesztésének a lehetőségét biztosítani kell. Hatékony erdővédelmi tevékenység csak a meglévő erdei úthálózat folyamatos fenntartással és új erdészeti magánút, épített közelítőnyom, valamint azok tartozékainak építésével oldható meg.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	A vonatkozó fejezet a közlekedési infrastruktúra fejlesztéséről fogalmaz meg megállapítást. Az erdőművelést lehetővé tevő, elsősorban időszakosan létrehozott közelítő úthálózat ezen a körön kívül esik.
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE1 kezelési egység h) Kezelési javaslatok indoklásánál beszüntettek - múlt idő kifejezés - használatos.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE2 kezelési egység d) pontjánál a Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatoknál az utolsó mondat javítandó: Természetvédelmi szempontból a kezelési egységbe tartozó élőhelyek teljes területén elsődlegesen a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód bevezetése javasolt (elsődleges szó beillesztendő, szükséges kifejezés mellőzendő).	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE3 kezelési egység meghatározónál az érintett erdőrészlet azonosítók hibásak: az erdőtag számjelből, azon belül az erdőrészlet jel nagybetűs azonosítóból áll.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	

(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE3 és KE4 kezelési egységnél jogszabályváltozás miatt az Evt. 29. §-a szerint kérem az alkalmazandó üzemmódok (E03) javaslatnál átmeneti (átalakító helyett), örökerdő (szálaló helyett) megnevezést használni.	A javaslat nem beépíthető	A fenntartási terv készítéséhez kiadott előírás-lista szövege kötött, azon nem változtathatunk
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE2, KE3, KE4 kezelési egységeknél az E61 javaslat felesleges, mivel az Evt. 51. (5) bekezdése értelmében talajvédelmi erdőben valamint felnyíló erdőben a sarjeredetű természetes felújítást is elfogadható.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE5 kezelési egységnél általában a faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód bevezetés nem indokolt, esetlegesen mikroélőhely kijelölése esetén jöhet szóba. E03 javaslatnál üzemmód megnevezése a fentiek szerint javítandó. Tarvágás mellőzése javaslat (E33) felesleges, állami erdőterületen az Evt. 10. § (2) bekezdése tiltja a tarvágás végzését. A holtfa visszahagyására vonatkozó (E16) javaslatot a gyérítések és véghasználatokon kívül az egészségügyi termelésekre is indokolt kiterjeszteni az Evt. 27. § (1) bekezdés b) pontja és a 28. § (1) bekezdés b) pontja szerint.	E03, E16: a javaslat nem beépíthető E33: FT a javaslatnak megfelelően módosult	E03, E16: a fenntartási terv készítéséhez kiadott előírás-lista szövege kötött, azon nem változtathatunk

(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE6 kezelési egységnél a szélsőséges vízgazdálkodású termőhelyen faanyagtermelést nem szolgáló üzemmód bevezetése indokolt lehet.	Nem igényel beépítést	E03 kezelési előírás már szerepel.
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE7 kezelési egységnél az idegenhonos fás szárú faegyedek visszaszorítását mechanikai úton is biztosítani kell (intenzíven terjedő bálványfa kivételével). Az egészségügyi termelés elhagyásával kapcsolatos javaslat (E94) nem indokolt. Fás legelőn lévő facsoportok, faegyedek ültetése őshonos fajokkal, egyedi védelemmel történő javaslat (GY123) hasonlóan megemlíthető, ahogy a KE12 kezelési egységnél szerepel.	E72, E73 kezelési előírást beépítettük E94: törölve GY123: beépítettük	E94: nem erdő művelési ágú területek
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE8 kezelési egységnél az átmeneti üzemmód bevezetését javaslom, ahol a fakitermelések a kedvező természetes erdődinamikai folyamatra alapozva kerülnek végrehajtásra, ezzel az erdő természetességi állapota javul.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	KE8-nál a Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatokhoz beépítve
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE12 kezelési egységnél a Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatoknál az erdei legeltetés tiltására hivatkozik. Tájékoztatom, hogy az Evt. módosítását követően az erdei legeltetés korlátozott feltételekkel végezhető. Az erdei legeltetés feltételeit az Evt. 76/C. § tartalmazza.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	Indoklás: a KE12 egy gyepes kezelési egység, az Evt-re és az erdei legeltetés szabályozására hivatkozni nem releváns: <i>"A kezelési egységbe tartozó területeken a legeltetés és/vagy kaszálás, illetve az ezeket megelőző, kiegészítő cserjeirtás a megfelelő használati mód."</i>

(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) KE15 kezelési egységnél csak azokat a nyiladékokat indokolt feltüntetni, amelyek útként (erdészeti magánútként) funkcionálnak. Tavalyi erdőterület igénybevétellel a Várvölgy 025/1 hrsz-ú ingatlanon belül egy újabb dolomit bánya létesült, amelynek bővítésének engedélyezése most van folyamatban. Ezt a területrészt indokolt a KE15 kezelési egységnél feltüntetni. Ezen kezelési egységen belül a fásítások létesítése őshonos fafajjal történjen, intenzív fafajok mellőzésével.	A FT a javaslatnak megfelelően módosult	nyiladékok: töröltük a KE15 elnevezéséből Várvölgy 025/1: feltüntettük a KE15-nél fásítások létesítése: Kötelezően betartandó előírásoknál beépítettük: Intenzíven terjedő idegenhonos fafaj felújításokban történő alkalmazásának teljes körű mellőzése (E65)
(VJH Erdészeti Osztály levele alapján) 3.2.3. Fajvédelmi intézkedések fejezetnél több erdei élőhelyhez tartozó jelölő faj hiányzik.	Nem igényel beépítést	A 3.2.3. fejezetben az "egyéb, az előző fejezetekben nem szereplő fajspecifikus kezelési javaslatok" szerepelnek csak, nem szükséges minden jelölő faj feltüntetése.
Magán erdőgazdálkodó 2018.04.26: Területünkön vannak felhagyott bányák, amit utó-hasznosítási céllal turisztikai célzattal fogadott el Gyenesdiás Önkormányzata. Társaságunk (mint tulajdonos) érdeklődik, hogy ezen felhagyott bányák további hasznosítása a N2000 FT-ben szerepelhete-e, ha igen, milyen formában?	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	Egyedi elbírálást igénylő felvetés; vizsgálni kell a terület védeltségi besorolását és a területen előforduló természeti értékeket. A felhagyott bányák gyakran jelentenek akár fokozottan védett, közösségi jelentőségű fajok számára is élőhelyet.
Magán erdőgazdálkodó 2018.04.26: a (kivett) földterületek (agyagbánya, kb. 20 ha) sorsa is erősen megkérdőjelezhető, nincs-e arra lehetőség, hogy egy egészen másfajta besorolást kapjanak ezen területek.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	A felvetés országos szintű jogi szabályozást igényel

Magán erdőgazdálkodó 2018.04.26: Próbáltam (pályázati úton) sétatutak kiépítésére, turisztikai fejlesztési célzattal segítséget kérni a Nemzeti park munkatársaitól. A jelenlegi sétatutak erősen leromlott állapotúak, így csak a turisták által kitaposott ösvényeken lehet látogatni az erdőt, ami közel se jó, hiszen ha komolyan vesszük, hogy védett, fokozottan védett növények sokasága van területünkön, így nincs lehetőség a kulturált erdei sétákra stb.	A fenntartási tervbe a javaslat ebben a formában nem átültethető	Egyedi elbírálást igénylő felvetés, vizsgálni kell a tervezett sétatutak nyomvonalát, hogy ne veszélyeztessen védett, fokozottan védett és/vagy közösségi jelentőségű fajokat, illetve azok élőhelyeit. A turistautak jelölése és karbantartása a Magyar Turisztikai Szövetség koordinációjával történik, a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon.
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Balatongyörök 1/A (nem támogatott) A teljes érintetlenséget nem javasoljuk viszont Örökerdő üzemmódban a készletgondozó használat (régén szálalás) alkalmazása elfogadható	Nem igényel beépítést	A "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok" közt szerepel: "...javasolt a folyamatos erdőborítást biztosító örökerdő üzemmód alkalmazása."
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Balatongyörök 1/G (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Balatongyörök 18/A (nem támogatott) A teljes érintetlenséget nem javasoljuk viszont Örökerdő üzemmódban a készletgondozó használat (régén szálalás) alkalmazása elfogadható	Nem igényel beépítést	A "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok" közt szerepel: "...javasolt a folyamatos erdőborítást biztosító örökerdő üzemmód alkalmazása."
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Balatongyörök 18/B (részben támogatott) A cseres tömb különválasztását javasoljuk ez a terület kb 1/4-e. Ott gazdálkodást fenntartanánk.	Nem került beépítésre	A KE3 területi aránya összesen csak 1%, az aktuális beavatkozások egyedi elbírálást igényelnek
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Balatongyörök 24/A (nem támogatott) Erdőtervezéskor döntsük el.	Nem került beépítésre	A KE3 területi aránya összesen csak 1%, az aktuális beavatkozások egyedi elbírálást igényelnek

Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Balatongyörök 24/B (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Balatongyörök 45/A (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Zalaszántó 34/C (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Zalaszántó 34/D (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Gyenesdiás 1/C (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Gyenesdiás 3/A (nem támogatott) A teljes érintetlenséget nem javasoljuk viszont Örökerdő üzemmódban a készletgondozó használat (régén szálalás) alkalmazása elfogadható	Nem igényel beépítést	A "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok" közt szerepel: "...javasolt a folyamatos erdőborítást biztosító örökerdő üzemmód alkalmazása."
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Gyenesdiás 5/A (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Gyenesdiás 14/A (nem támogatott) A teljes érintetlenséget nem javasoljuk viszont Örökerdő üzemmódban a készletgondozó használat (régén szálalás) alkalmazása elfogadható	Nem igényel beépítést	A "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok" közt szerepel: "...javasolt a folyamatos erdőborítást biztosító örökerdő üzemmód alkalmazása."
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Keszthely 27/A (nem támogatott) Bálványfával fertőzött terület Érintetlenül hagyását nem javasoljuk	Nem került beépítésre	A KE3 területi aránya összesen csak 1%, az aktuális beavatkozások egyedi elbírálást igényelnek
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Rezi 42/A (nem támogatott) Erdőtervezéskor döntsük el.	Nem került beépítésre	A KE3 területi aránya összesen csak 1%, az aktuális beavatkozások egyedi elbírálást igényelnek

Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Vonyarcvashegy 6/C (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Vonyarcvashegy 6/D (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Vonyarcvashegy 8/C (nem támogatott) Főfafaja Feketeenyő (45 %), Cser (43 %) érintetlenül hagyását nem javasoljuk.	Nem került beépítésre	A KE3 területi aránya összesen csak 1%, az aktuális beavatkozások egyedi elbírálást igényelnek
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Vonyarcvashegy 8/G (nem támogatott) Bálványfa 12 %, akác 28 % Érintetlenül hagyását nem javasoljuk	Nem került beépítésre	A KE3 területi aránya összesen csak 1%, az aktuális beavatkozások egyedi elbírálást igényelnek
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Vonyarcvashegy 9/C (támogatott) Az érintetlenül hagyása elfogadható	Nem igényel beépítést	
Állami erdőgazdálkodó javaslata 2018.05.11: Vonyarcvashegy 9/D (nem támogatott) A teljes érintetlenséget nem javasoljuk viszont Örökerdő üzemmódban a készletgondozó használat (régén száralás) alkalmazása elfogadható	Nem igényel beépítést	A "Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok" közt szerepel: "...javasolt a folyamatos erdőborítást biztosító örökerdő üzemmód alkalmazása."

II. A Natura 2000 fenntartási terv készítését megalapozó dokumentáció

1. A tervezési terület alapállapot jellemzése

1.1. Környezeti adottságok

1.1.1. Éghajlati adottságok

A tervezési terület északi része a Tátika-csoport, déli fele nagyobb részt a Keszthelyi-fennsík, kisebb részt a Keszthelyi-Riviéra (legdélebbi hegyek) kistáj része. A terület éghajlata mérsékeltén hűvös-mérsékeltén nedves, évi középhőmérséklete 9,8–10,2 °C. Az évi napfényes órák összege északon 1980–2000 közötti, délen 2000 körüli. Az év legmelegebb napján a sokévi átlag szerint 33–33,5°C hőmérsékletig melegszik a levegő; a téli abszolút minimumok átlaga északon -15,0–16,0 °C, délen -14,0–15,0 °C körüli. Az évi csapadékmennyiség északon 670–720 mm, délen 680–720 mm, ugyanez az érték a vegetációs időszakban északon 400–430 mm, délen 400 mm körüli. A hótakarós napok átlagos száma északon 40 körüli, délen 35–40, az átlagos maximális hóvastagság északon ~20–25 cm, délen 20–28 cm. A terület ariditási indexe 0,97–1,02, a leggyakoribb szélirány az É-i, az átlagos szélesebség 3–4 m/s (Dövényi 2010).

1.1.2. Vízrajzi adottságok

A terület északi felét, melynek mérsékelt vízfeleslege van, a Felső-Marcál bal parti vizei (Fenyősi-patak, Tótvári-patak, Nagyerdő-patak), valamint a Felső-Gyöngyös és mellékvizei (Csetényi-patak, Nagy-Séd, Nagyréti-patak) hálózák be. Közülük a Gyöngyös árvízi hozama eléri a 30 m³/s-ot. A tervezési terület déli fele, mely szintén mérsékelt vízfelesleggel rendelkezik, a Csókakő-patakhoz, a Lesence-patakhoz, illetve közvetlenül a Balatonba folyik le. A Lesence-patak vízhozama a szigligeti mércénél 0,18 és 36 m³/s közötti.

Közzettani felépítéséből adódóan a tervezési terület állóvizekben szegény, kisebb tavak inkább csak a terület északi felében, a bazaltrégióban fordulnak elő. Vízjáró réteg feletti lefolyástalan mélyedésekben összegyűlő csapadék- és hóolvadék vízből jött/jön létre a Vad-tó, a Nagy-Rakottyás-tó, a Kis-Rakottyás-tó (Kovácsi-hegy), a Csupus-tó (Kis-Láz-hegy) és a térség névtelen vízállásai. Az említett tavak, jellegükből adódóan, időszakosan rendszeresen vagy akár tartósan (Vad-tó) kiszáradnak.

Összefüggő talajvíz csak a völgyekben található, mélysége 4 m alatti. Kémiai összetételére a kalcium-magnézium-hidrogén-karbonátosság jellemző, keménysége 25-35 nk°. A rétegvizek mennyisége nem számottevő, az artézi kutak száma kevés.

A tavaszi hóolvadást követően is működő források a területen főképp a hegységperemeken és a medencékben fordulnak elő. Fontosabb források: Séd-forrás (Várköly, 90 l/p), Hideg-kút (Zalasántó, 42 l/p), Csaliti-forrás (Rezi, 4 l/p), Szent Miklós forrás (Vállus, 50 l/p) (Dövényi 2010).

1.1.3. Talajtani adottságok

A tervezési terület talajtani szempontból változatos képet mutat. A területen a barnaföldek a legelterjedtebbek. A bazaltrégióban és a peremi fiatal üledékeken a barnaföldek vályogos összetétele a jellemzőbb, a Zalasántói-medencében homokos összetételű változat mutatkozik. A lösszel borított felszíneken agyagbemosódásos barna erdőtalajok alakultak ki. A tervezési terület déli felének kiterjedt dolomitterületein magas humusztartalmú, de igen vékony rendzina talajok jellemzők. Az állandó vizű vízfolyások mentén öntéstalajok és réti talajok fejlődtek. A sziklás felszínek és kőzetfalak térségében köves váztalajok képződnek. (Dövényi 2010).

1.2. Természeti adottságok

Magyarország növényföldrajzi térképe szerint a vizsgált terület a Pannonicum flóratartomány Bakonyicum flóraidékéhez tartozik (Soó 1961, Pócs 1981). A Keszthelyi-hegység a Balatonicum flórajárás része. A földtani és geomorfológia szempontból eltérő déli dolomit-területe és északi bazalt-területe flóráját és vegetációját tekintve is számottevő mértékben különbözik. Vegetációs növényföldrajzi szempontból igen feltűnő, hogy a mezofil és xerotherm erdők aránya lényegesen eltér a hegység északi bazalt- (87,2% / 12,8%) és déli dolomit-régiójában (32% / 68%). A bazalt-régióban a vegetációt nagyrészt mezofil erdőtársulások uralják, nagy kiterjedésű bükkösök, gyertyános-tölgyesek jellemzőek, a szárazabb termőhelyű erdőterületeken cseres-tölgyesek állnak. A meredek, bazalttörmelékkel borított hegyoldalakon nagy kiterjedésű törmelékeltő-erdőket, a patakos völgyekben keskeny gyertyános-égerligeteket találunk. A Kovácsi-hegy platóján, a lefolyástalan, vízállásos területeken kisebb mocsár- ill. láperdők is találhatóak. Nevezetesen, de jelenleg igen leromlott állapotban vannak a Kis- és Nagy-Rakottyás-tó, ill. Vad-tó néven ismert lápfoltok. A dolomitrégióban a bükkösök és gyertyános-tölgyesek túlnyomó része a terület északi harmadában fordul elő, kisebb állományok a mélyebb, hűvösebb völgyekben találhatóak. A sziklás, hűvösebb völgyekben szurdokerdők is kialakulnak. A dolomitrégió alacsony-fennsíki részeinek uralkodó vegetációtípusai a cseres-tölgyesek és a sekélyebb talajokon, melegebb termőhelyeken jellemző molyhos tölgyesek. A változatos domborzatból adódóan összességében igen jelentős területeket borítanak edafikus erdő- és gyeptársulások (pl. karsztbokorerdők, elegyes-karszterdők, sziklagyepek, lejtősztyeprétek). A legmelegebb, sekély talajú termőhelyeken a zárt molyhos tölgyest (mészkedvelő-tölgyes) felváltják a karsztbokorerdők, felnyíló természetes tisztásai sziklagyep és lejtősztyeprét-foltokkal.

A Keszthelyi-hegység, mint a Dunántúli-középhegység legnyugatibb tagja biogeográfiaiilag számos közös vonást, kapcsolatot mutat a nyugat- és délnyugat-dunántúli területekkel. E kapcsolatokat igazolja, hogy a hegység erdeiben (főleg bükköseiben) több ponton előfordul az erdei ciklámen (*Cyclamen purpurascens*), a lónyelvű csodabogyó (*Ruscus hypoglossum*), gyakorlatilag általánosan elterjedt a piritógyökér (*Tamus communis*), számos ponton jellemző a tarka lednek (*Lathyrus venetus*), a szártalan kankalin (*Primula vulgaris*), a dunántúli sás (*Carex fritschii*), a dolomitrégió erdeiben gyakori és gyakran tömeges a szúrós csodabogyó (*Ruscus aculeatus*).

A hegység bazalt és dolomitterületeinek eltérései florisztikai növényföldrajzi szempontból is igen látványosak, számos regionális differenciális fajuk ismert. Markáns különbséget eredményeznek a középhegységi dolomitflóra specialista elemei a déli tömbben [pl. ezüstaszott (*Paronychia cephalotes*), keserű pacsirtafű (*Polygala amara*), délvidéki árvalányhaj (*Stipa eriocaulis*), fanyarka (*Amelanchier ovalis*), kövér daravirág (*Draba lasiocarpa*)], ritka montán fajok az északi tömbben [hegyi veronika (*Veronica montana*), bókoló gyűrűvirág (*Carpesium cernuum*)]. Számos ponton és jelentős populációkkal van jelen a magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*), a Lumnitzner-szegfű (*Dianthus lumnitzeri*), számos bennszülött berkenyefajt is leírtak a hegység területéről (pl. *Sorbus andreanszkyana*, *Sorbus keszthelyensis*, *Sorbus gayeriana*, *Sorbus decipientiformis* stb.). A dolomitrégió hidegkori reliktumai között olyan ritkaságokat találunk, mint az alpin-közép-európai medvefű kankalin (*Primula auricula*), vagy a boreális elterjedésű sziklai dercevirág (*Arabidopsis lyrata* subsp. *petraea*). A Dunántúli-középhegységen belül a csak a Keszthelyi-hegységben és a Déli-Bakony nyugati felén jellemző a szintén alpesi szőke oroszlánfog (*Leontodon incanus*) előfordulása.

A hegység erős szubmediterrán karakterét számos faj, így a bokros koronafürt (*Hippocrepis emerus*), a cserszömörce (*Cotinus coggygria*), a délvidéki árvalányhaj (*Stipa eriocaulis*), a virágos kőris (*Fraxinus ornus*), a molyhos madárbirs (*Cotoneaster tomentosus*) gyakorisága és tömeges volta mellett, olyan ritka [pl. keleti zergevirág (*Doronicum orientale*), légybangó

(*Ophrys insectifera*), adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*)), ill. regionálisan ritkább elemek is aláhúzzák mint a sárga iglice (*Ononis pusilla*), a francia lepkeszeg (*Medicago monspeliaca*), a sulyoktáska (*Aethionema saxatile*), az ibolyás gérbics (*Limodorum abortivum*), a vitézvirág (*Anacamptis pyramidalis*). A hegység érdekes színezőelemei között a pannon homok- és dolomitterületek közös elemei, mint a homoki nőszirm (*Iris arenaria*), a homoki fátyolvirág (*Gypsophila fastigiata* subsp. *arenaria*), a homoki vértő (*Onosma humilis* subsp. *arenaria*) és a szürkés ördög szem (*Scabiosa canescens*) is hozzájárulnak a hegység sajátosan átmeneti növényföldrajzi karakteréhez.

A Keszthelyi-hegység alapközeti és felszínalakítási sokszínűsége nemcsak a növényzet, de a részben erre épülő és a klimatikus hatásoktól is befolyásolt állatvilág fajösszetételét is meghatározza. A hegység déli kitettségű sziklagyepjeiben, lejtősztyeprétjein, karsztbokorerdeiben megtalálhatók a Balaton-felvidék, illetve a középhegység jellemző fajai, de a terület faunájának egyediséget az együttesen érvényesülő kelet-alpesi és nyugat-balkáni hatás ad. A fentiek fajkészletre gyakorolt hatása a hegység északi területein erőteljesebben jelentkezik, dél felé a fauna haladva fokozatosan felveszi a középhegységek tipikus fajkészletét, a Balaton-felvidéki, melegkedvelő színezőelemek számottevő jelenlétével. A kifejezetten montán fajok leginkább a hűvös völgyekben, északi kitettségű hegyoldalakon találják meg életfeltételeiket. Ezek között említhető a kövi csiga (*Aegopis verticillus*), az alpesi csiga (*Vertigo alpestris*), az éger bagolylepke (*Acronicta alni*), a láncos futrinka (*Carabus problematicus*), a lapos kékfutrinka (*Carabus intricatus*), a változó futrinka (*Carabus scheidleri*) és a Natura 2000 havasi cincér (*Rosalia alpina*).

Az említett fajok tervezési területen található előfordulásai északról délre haladva egyre ritkulnak, a déli dolomitrégió nagyobb részén csak az északi kitettségű erdőterületeken, völgyekben vannak jelen. Utóbbi terület egyediség már a melegkedvelő, szubmediterrán jellegű fajok adják. Kifejezetten gazdag ilyen fajokban a karsztbokorerdők lepkefaunája. Példaként említhető a magyar púposszövő (*Phalera bucephaloides*), a búcsújáró lepke (*Thaumetopoea processionea*), a tölgyfa-levélaraszoló (*Ennomos quercinaria*), a tölgyfaszender (*Marumba quercus*), a szürke tölgybagoly (*Dryobotodes monochroma*), vagy a magyar faaraszoló (*Paraboarmia viertlii*) előfordulása. Hasonló klímájú, de az alapközetből adódóan nem cserjésedő, nyíltabb gyepterületeken él a szintén melegkedvelő kis hegyisáska (*Pezotettix giornae*) és bikapók (*Eresus kollari*).

A lokális fauna gazdag azon középhegységi fajokban is, melyek a mezofil erdők, sziklagyep, lejtősztyep foltok szélsőségektől mentes élőhely-hálózatahoz kötődnek. Az ilyen igényű, jelentős állományokkal jelen lévő gerinctelen fajok közül kiemelendő a Natura 2000 csíkos medvelepke (*Callimorpha quadripunctaria*), skarlátbogár (*Cucujus cinnaberinus*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) és gyászscincér (*Morimus funereus*). Szintén az erdőterületekhez kötődő, de lokálisan ritka közösségi jelentőségű értékek a remetebogár (*Osmoderma eremita*), a kerekvállú állásbogár (*Rhysodes sulcatus*) és a kék pattanóbogár (*Limoniscus violaceus*). További védett bogárfajokként említhetők az aranyos bábrabló (*Calosoma sycophanta*), az aranypettyes futrinka (*Carabus hortensis*), a ligeti futrinka (*Carabus nemoralis*) és a domború futrinka (*Carabus glabratus*). Szintén gazdag természetvédelmi szempontból jelentős fajokban a ritkás erdők, erdőszegélyek, gyepes tisztások mozaikjainak lepkefaunája: kis Apolló-lepke (*Parnassius mnemosyne*) (közösségi jelentőségű), sárga gyapjasszövő (*Eriogaster catax*) (közösségi jelentőségű), törpeszender (*Proserpinus proserpina*) (közösségi jelentőségű), kis színjátszólepke (*Apatura ilia*), C-betűs lepke (*Polygonia c-album*), nagy gyöngyházlepke (*Argynnis paphia*). Inkább a tervezési terület déli, kopár csúcsai környékén jellemző a kardoslepke (*Iphiclides podalirius*) és fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*) előfordulása.

A tervezési terület, főképp a Zalaszentlélek-medencében található, jó természetességi állapotú üde gyepterületei ugyancsak gazdagok természetvédelmi szempontból jelentős fajokban. Ezek

közül is kiemelendő a közösségi jelentőségű lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*), nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), díszes tarkalepke (*Hypodryas maturna*), vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*) és zanótboglárka (*Maculinea nausithous*) jelenléte. A fenti élőhelyek vízállásos foltjaihoz kötődnek a dunai tarajosgötte (*Triturus dobrogicus*) és a vöröshasú unka (*Bombina bombina*) előfordulásai. A tervezési terület legnagyobb vízfolyásainak (Csetényi-patak, Gyöngyös-patak) térségéből ismert a közösségi jelentőségű díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*).

A hüllők közül különösen gyakori a területen a fürge gyík (*Lacerta agilis*) és a zöld gyík (*Lacerta viridis*). A madárfaunából a fészkelő vagy táplálkozás céljából rendszeresen előforduló közösségi jelentőségű fajok közül kiemelendő a haris (*Crex crex*), a fekete gólya (*Ciconia nigra*), a hamvas rétihéja (*Circus pygargus*), a vándorsólyom (*Falco peregrinus*), az uhu (*Bubo bubo*), a fehér gólya (*Ciconia ciconia*) és a gyurgyalag (*Merops apiaster*) előfordulása. A lokálisan ritkább, a területet táplálékszerzés céljából felkereső fajok között megemlítendő a vörösgém (*Ardea purpurea*), a törpegém (*Ixobrychus minutus*), a rétisas (*Heliaetus albicilla*), a nagykócsag (*Egretta alba*) és a kiskócsag (*Egretta garzetta*). A déli részterület legfontosabb madártani értékeinek számítanak a darázsölyv (*Pernis apivorus*), a héja (*Accipiter gentilis*), a vörös vércse (*Falco tinnunculus*), a holló (*Corvus corax*) és a kék galamb (*Columba oenas*).

A tervezési terület emlősfauájából a különösen gazdag denevérfauna emelendő ki. Az odvas fákból gazdag idős erdőrészekhez kötődik a piszedenevér (*Barbastella barbastellus*) nagy egyedszámú, valamint a nagyfülű denevér (*Myotis bechsteini*) mérsékeltebb jelenléte. Barlangok és az utóbbi évtizedekben egyre inkább épületek, jelentik a szálláshelyét a csonkafülű denevértnek (*Myotis emarginatus*), a közönséges denevértnek (*Myotis myotis*) és a kis patkósdenevértnek (*Rhinolophus hipposideros*).

Az Á-NÉR/Natura 2000 térkép élőhelyeinek területi és százalékos adatai

Á-NÉR kód	Á-NÉR név	Terület (ha)	Terület (%)	Natura 2000 kód
B1a	Nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások	13,23	0,09	
B4	Lápi zsombékosok, zsombék-semlyék komplexek	0,18	0,00	
B5	Nem zsombékoló magassásrétek	9,26	0,06	
D2	Kékperjés rétek	86,15	0,58	6410
D34	Mocsárrétek	295,72	1,99	6510
E1	Franciaperjés rétek	37,07	0,25	6210
E2	Veres csenkeszes rétek	75,16	0,50	6520
G2×H2	Mészkedvelő nyílt sziklagyepek×Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek	7,17	0,05	6190
G3	Nyílt szilikátsziklagyepek és törmelékgyepek	0,24	0,00	*6240
H4×OC×OB×P2	Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok×Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek× Jellegtelen üde gyepek×Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések	13,40	0,09	6210
H5bxG1xP2bxS6	Homoki sztyeprétek×Nyílt homokpusztagyepek×Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Nem őshonos fafajok spontán állományai	120,81	0,81	*6260
J1a	Fűzlápok	0,89	0,01	*91E0
J2	Láp- és mocsárrdők	17,26	0,12	*91E0
J5	Égerligetek	78,81	0,53	*91E0
K1a	Gyertyános-kocsányos tölgyesek	789,62	5,30	*91G0

Á-NÉR kód	Á-NÉR név	Terület (ha)	Terület (%)	Natura 2000 kód
K1a-K2	Gyertyános-kocsányos tölgyesek- Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek	78,28	0,53	*91G0
K2	Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek	1879,50	12,62	9130 *91G0 91M0
K5	Bükkösök	2648,88	17,78	9130 9150 *91G0
K7a	Mészkerülő bükkösök	23,70	0,16	9110
L1	Mész- és melegkedvelő tölgyesek	2541,11	17,06	6210 *6240 *91H0 91M0
L2a	Cseres-kocsánytalan tölgyesek	2544,13	17,08	*91H0 91M0
L2b	Cseres-kocsányos tölgyesek	8,30	0,06	91M0
LY1	Szurdokerdők	29,85	0,20	*9180
LY1×LY2	Szurdokerdők×Törmeléklejtő-erdők	5,95	0,04	*9180
LY2	Törmeléklejtő-erdők	197,62	1,33	9130 *9180 *91G0
LY3×LY4	Bükkös sziklaerdők×Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők	168,51	1,13	6240 6190 9150
LY3×LY4×S4	Bükkös sziklaerdők×Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők×Ültetett erdei- és feketefenyvesek	55,87	0,38	9150
LY4	Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők	29,10	0,20	*9180
M1	Molyhos tölgyes bokorerdők	2,04	0,01	*91H0
M1 (×G2×H2)	Molyhos tölgyes bokorerdők×Mészkedvelő nyílt sziklagyepek×Felnyíló, mészkedvelő lejtő- és törmelékgyepek	436,62	2,93	*91H0 6190 6240
M1 (×G3)	Molyhos tölgyes bokorerdők×Nyílt szilikátsziklagyepek és törmeléklejtők	1,40	0,01	*91H0 6190
M1×S4	Molyhos tölgyes bokorerdők×Ültetett erdei- és feketefenyvesek	16,34	0,11	*91H0 6190
OA	Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek	1,97	0,01	
OB	Jellegtelen üde gyepek	103,62	0,70	
OC	Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek	179,87	1,21	
OD	Lágyszárú évelő özőnfajok állományai	52,30	0,35	
P1	Őshonos fafajú fiatalosok	32,00	0,21	
P2a	Üde és nedves cserjések	14,03	0,09	
P2b	Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések	58,88	0,40	
P2b×RC×S6	Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők×Nem őshonos fafajok spontán állományai	1,46	0,01	
P2b×S6	Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Nem őshonos fafajok spontán állományai	10,83	0,07	
P3	Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fafajú fiatal erdősítés	2,06	0,01	
P45 (K2)	Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (böhöncökkel gyertyános-tölgyes területen)	9,60	0,06	*91G0
P45 (K5)	Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (böhöncökkel bükkös területen)	36,75	0,25	9130

Á-NÉR kód	Á-NÉR név	Terület (ha)	Terület (%)	Natura 2000 kód
P45 (L2)	Fáslegelők, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (cseres-tölgyes termőhelyeken)	63,42	0,43	91M0
P5	Gesztenyeligetek	5,85	0,04	9260
P8	Vágásterületek	83,65	0,56	
RA	Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok	68,74	0,46	
RB	Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők	107,35	0,72	
RC	Őshonos fafajú keményfás jellegtelen erdők	222,53	1,49	
RDa	Őshonos lombos fajokkal elegyes fenyves származékerdők	6,09	0,04	
RDb	Őshonos lombos fajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők	78,41	0,53	
S1	Ültetett akácosok	417,02	2,80	
S3	Egyéb tájidegen lombos erdők	30,94	0,21	
S4	Ültetett erdei- és feketefenyvesek	133,30	0,89	
S5	Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek	40,25	0,27	
S6	Nem őshonos fajok spontán állományai	157,30	1,06	
S7	Nem őshonos fajú facsoportok, erdősávok és fasorok	5,46	0,04	
T1	Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák	174,25	1,17	
T11	Csemetekertek, faiskolák, kosárkötő fűz ültetvények	9,52	0,06	
T1-T10	Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák -Fiatal parlag és ugar	33,94	0,23	
T2	Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák	2,65	0,02	
T5	Vetett gyepek, füves sportpályák	5,04	0,03	
T7	Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények	0,83	0,01	
T9	Kiskertek	0,14	0,00	
U10	Tanyák, családi gazdaságok	7,10	0,05	
U11	Út- és vasúthálózat	123,31	0,83	
U2	Kertvárosok, szabadidős létesítmények	3,96	0,03	
U4	Telephelyek, roncssterületek és hulladéklerakók	0,64	0,00	
U6	Nyitott bányafelületek	81,67	0,55	
U7	Homok-, agyag-, tözeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödrök, mesterséges löszfalak	7,23	0,05	
U8	Folyóvizek	1,39	0,01	
U9	Állóvizek	0,40	0,00	

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

1.2.1. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű élőhelyek

Élőhelytípus kódja	Élőhelytípus megnevezése	Reprezentativitás SDF lapon (A-D)	Reprezentativitás megváltoztatásra javasolt értéke* (A-D)
6190*	Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	A	A
9130	Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)	B	újA
9150*	A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai bükkösei mészkövön	A	A
9180*	Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői	B	újA

Élőhelytípus kódja	Élőhelytípus megnevezése	Reprezentativitás SDF lapon (A-D)	Reprezentativitás megváltoztatásra javasolt értéke ⁺ (A-D)
6210*	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>)	A	újB
6240*	Szubpannon sztyeppék	B	B
6410	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinion caeruleae</i>)	C	újB
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)	B	B
6110*	Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (<i>Alysso-Sedion albi</i>)	B	újC
6430	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai	C	C
8220	Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel	A	újC

*kiemelt jelentőségű jelölő élőhely

⁺a javasolt változtatás indoka az élőhelyterképezés eredménye, részletesebben ld. az élőhelyek jellemzésénél

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű élőhelyek

Élőhelytípus kódja	Élőhelytípus megnevezése	Reprezentativitás (A-D)
91H0*	Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel	A
6260*	Pannon homoki gyepek	B
8310	Nem látogatható barlangok	B
91E0*	Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők	B
91G0*	Pannon gyertyános-tölgyesek	B
91M0	Pannon cseres-tölgyesek	B
6520	Hegyi kaszálórétek	D
9110	Mészkerülő bükkösök	D
9260	Gesztenyeligetek	D

Jelölő élőhelyek

Élőhely neve:	Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)
Élőhely kódja:	6190*
Élőhely előfordulásai a területen:	A tervezési terület déli peremén, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 74,49 ha, élőhelytérkép alapján 230,68 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A <i>Seselio leucospermi-Festucetum pallentis</i> Zólyomi (1936) 1958 és a <i>Fumano-Stipetum eriocaulis</i> Wagner 1941 corr. Zólyomi 1964 (syn. <i>Stipo eriocaulis-Festucetum pallentis</i>) nyílt dolomitsziklagyep-asszociációk fordulnak elő a területen. Pannon-endemikus növénytársulások, elterjedésük a Dunántúli-középhegységre korlátozódik, ezen belül is különleges jelentőségűek a Déli-Bakony nyugati felére és a Keszthelyi-hegységre korlátozódó, a szőke oroszánfag (<i>Leontodon incanus</i>) elterjedésével lehatárolható típusok, melyekben a legmarkánsabb az alpesi-közép-európai vonások kifejeződése (vö. Bauer 2014). Védett (és közösségi jelentőségű)

	növényfajokban igen gazdag növénytársulások, kiemelést érdemel, hogy nagyrészt a pannon-sziklagyp élőhelyfoltokhoz kötődnek a magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>), a Lumnitzer-szegfű (<i>Dianthus plumarius</i> subsp. <i>lumnitzeri</i>) állományai, továbbá a pannon sziklagyepek és sztyeprétek élőhelyeken él a leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>) és a homoki nőszirm (<i>Iris arenaria</i>) előfordulások többsége. A dolomitsziklagyepek igen fajgazdag élőhelyek, a védett fajok száma is igen magas, ehhez az élőhelyhez kötődnek a kövér daravirág (<i>Draba lasiocarpa</i>), a sulyoktáska (<i>Aethionema saxatile</i>), a korongpár (<i>Biscutella laevigata</i>), az ezüstaszott (<i>Paronychia cephalotes</i>). A kisebb dolomitcsúcsok, platóperemek, gerincletörések északi kitettségű, gyakran sziklakibúvásos felszínei körül a hűvösebb mikroklímájú, északi-, ill. zárt dolomitsziklagyp (<i>Festuco pallenti-Brometum pannonicum</i> Zólyomi 1958) állományok találhatók. Ezekben a névadó fajokon kívül a Keszthelyi-hegységben karakterisztikus a lila csenkesz (<i>Festuca amethystina</i>), a középhegység más tájaihoz képest nagyon gyakori bennük a henye boroszlán (<i>Daphne cneorum</i>), a gombos varjúkőröm (<i>Phyteuma orbiculare</i>), a dombi ibolya (<i>Viola collina</i>), e sziklagyepekben is gyakori és jellemző a szőke oroszlánfog (<i>Leontodon incanus</i>). Kiemelést érdemel még, hogy a dolomitsziklagyepek és egyes karszterdők határán, a néhány dolomitsziklafalon fennmaradt medvefű kankalin (<i>Primula auricula</i>) és a hegység számos szikláján fennmaradt, szintén hidegkori reliktumfajként ismert sziklai dercevirág (<i>Arabidopsis lyrata</i> subsp. <i>petraea</i>, syn. <i>Cardaminopsis petraea</i>). A Keszthelyi-hegység dolomitrégiójában a sziklagyepek sziklafali típusához kötődik a sziklai ternye (<i>Aurinia saxatilis</i>) megjelenése (Csóka-kő). A sziklafüves-lejtősztyeprétek (<i>Chrysopogono-Caricetum humilis</i> Zólyomi (1950) 1958) átmenetet képeznek a zárt sztyeprétek felé, de számos állományuk még a pannon sziklagyepek Natura 2000 élőhelyhez sorolható.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján közepesen leromlott (3), természetközeli (4) és természetesnek tekinthető (5) természetességi állapotú foltjai egyaránt előfordulnak a területen.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten erősen veszélyeztetett élőhely.
Veszélyeztető tényezők:	C01 Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló) Mindenféle újabb bányászati tevékenység, bányanyitás, bányatelek-bővítés veszélyeztető tényező. F07 Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek A pannon sziklagyepek nagyobb kiterjedésű foltjai a településekről és 71-es műútról jól láthatóan, a hegység déli peremén találhatóak. Ezek kedvelt kirándulóhelyek, nem jelzett ösvények sokasága vezet fel a Becei-ugratóra (Balatongyörök), a gyenesdiási Mária-szoborhoz, vagy a Fénykeresztekhez (Gyenesdiás, Vonyarcvashegy). A sziklagyepek érzékenyek a taposásra, az ösvények vonalában elpusztul a növényzet és megindul az erózió. G08 Hal- és vadállomány kezelése A pannon sziklagyp foltok a hegység dolomitrégiójában gyakoriak, de az állományok többsége kis kiterjedésű, így a nagyvadállomány által okozott taposás (főleg gímszarvas, muflon), túrás (vaddisznó) és ürülék, különösen télen és kora-

	tavasszal igen jelentős terhelést jelent e környezetüknek melegebb, kicsi élőhelyfoltokon. Az élőhelyen e veszélyeztető tényező hatása a nagyvadállomány számottevő mértékű csökkentésével mérsékelhető. A sziklagyep, sziklafüves lejtősztyep és karsztbokorerdő élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, szózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) A pannon sziklagyeppek, különösen a xerotherm állományokat számottevő mértékben veszélyezteteti a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) terjedése. A sziklagyep-élőhelyeken a korábbi feketefenyő-telepítések még az egészségügyi okokból történt letermelést követően is fokozzák az élőhely veszélyeztetettségét mivel a némileg megváltozott talajviszonyok miatt a bolygatást követően az inváziós fásszárú fajok megjelenésére és tömegességére mind a jobb talaj, mind a bolygatás pozitív hatással van. L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében Habár a pannon sziklagyeppek az abiotikus feltételek viszonylagos állandósága mellett hosszútávon fennmaradó, szubklímax jellegű (épp ezért fenntartó kezelést nem igénylő) edafikus társulások, a cserjésedésük esetén (spontán módon főleg az invazív mirigyes bálványfával (<i>Ailanthus altissima</i>), de a korábbi kopárfásítások során ültetett feketefenyővel (<i>Pinus nigra</i>) és helyenként magoncaival, ill. más fásszárú fajokkal) a fény és talajviszonyok számottevő mértékű megváltozása fajösszetétel-változást, az élőhely átalakulását eredményezi.
--	--

Élőhely neve:	Szubmontán és montán bükkösök (<i>Asperulo-Fagetum</i>)
Élőhely kódja:	9130
Élőhely előfordulásai a területen:	A tervezési terület északi (bazalt) régiójának területén, valamint a dolomitrégió északi harmadában, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 2085,74 ha, élőhelytérkép alapján 2706,56 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A bükkös a Keszthelyi-hegység bazaltrégiójában és a dolomitrégió északi harmadában az egyik uralkodó erdőtársulás. A dolomitrégióban a bükkösök a mélyebb, húvösebb mikroklimájú völgyekben is igen értékes, szép állományokkal vannak jelen. A bükk mellett a magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>), a gyertyán (<i>Carpinus betulus</i>), a kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>), hársak (<i>Tilia</i> spp.) és az egykor zavart foltokon a közönséges nyír (<i>Betula pendula</i>), szálanként, ill. kisebb foltokban jellemző az állományokban. Itt kell megjegyezni, hogy az ökológiai átmeneti adottságú területeken az erdészeti beavatkozások következtében előfordulnak nagy területen bükk-cser, ill. bükk-gyertyán-cser és hasonló mesterségesen kialakított faállománnyal jellemezhető erdők. Ezeket elsősorban a gypszint alapján kategorizáltuk, bükkös termőhelyen bükkösként, átmeneti termőhelyen gyertyános-tölgyesként.

	Cönotaxonómiaiilag az állományok a <i>Daphno laureolae-Fagetum</i> (Isépy 1970) Borhidi in Borhidi et Kevey 1996 asszociációhoz tartoznak. A névadó karakterfaj, a babérboroszlán (<i>Daphne laureola</i>) a Vállus, Lesencefalu körüli állományokban elég gyakori, megjelenése a Láz-tető tömbjétől távolodva ritkul a hegységben. Az asszociáció további, jellemzően "dunántúli karakterű" fajai az erdei varfű (<i>Knautia drymeia</i>), a szártalan kankalin (<i>Primula vulgaris</i>), a délvidéki perjeszittyó (<i>Luzula forsteri</i>), az erdei galaj (<i>Galium sylvaticum</i>), a medvehagyma (<i>Allium ursinum</i>) hegység-szerte gyakoriak, a montánabb karakterű foltokon a bókóló fogasír (<i>Dentaria enneaphyllos</i>) is jellemző. A közephegységben általánosabban elterjedt Fagitalia-fajok – pl. kapotnyak (<i>Asarum europaeum</i>), бүкксás (<i>Carex pilosa</i>), gombernyő (<i>Sanicula europea</i>), bogláros szellőrózsa (<i>Anemone ranunculoides</i>), pézsmaboglár (<i>Adoxa moschatellina</i>), erdei hölgymál (<i>Hieracium sylvaticum</i>), kikeleti hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>), erdei madársóska (<i>Oxalis acetosella</i>), kétlevelű árnyékvirág (<i>Maianthemum bifolium</i>), tavaszi lednek (<i>Lathyrus vernus</i>), hegyi sárgaárvacsalán (<i>Galeobdolon montanum</i>) stb. a Keszthelyi-hegység бүккőseiben is általánosan elterjedtek. A hegység бүккőseinek sajátos karaktert adó, az állományok nyugat és délnyugat-dunántúli kapcsolatát igazoló – fajok közül kiemelést érdemel a hegységben viszonylag nagy egyedszámban előforduló erdei ciklámen (<i>Cyclamen purpurascens</i>), lónyelvű csodabogyó (<i>Ruscus hypoglossum</i>), nemes májvirág (<i>Hepatica nobilis</i>), a citromfű (<i>Melissa officinalis</i>), tarka lednek (<i>Lathyrus venetus</i>) és a tapasztalataink szerint ritka berki szellőrózsa (<i>Anemone nemorosa</i>).
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján közepesen leromlott (3), természetközeli (4) és természetesnek tekinthető (5) természetességi állapotú állományok egyaránt előfordulnak.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten kis mértékben veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	F09 Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése A települések közelében jellemző G08 Hal- és vadállomány kezelése A túltartott vadállomány kizárása nélkül ezen erdők felújítása jelenleg problémás. Ez jelentősen hátráltatja a folyamatos erdőborítást fenntartó erdőgazdálkodási módok elterjedését a hegységben. N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A faállomány egészségi állapotára a melegebb, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gyepszint alakulására is negatív hatással vannak.
Élőhely neve:	A <i>Cephalanthero-Fagion</i> közép-európai sziklai бүккősei mészkövön
Élőhely kódja:	9150*

Élőhely előfordulásai a területen:	A tervezési terület dolomitrégiójában a platók, gerincek északias lejtőresein és meredek lejtőin, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 148,98 ha, élőhelytérkép alapján 224,65 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A Keszthelyi-hegység dolomitrégiójában a platók, gerincek északias lejtőresein és meredek lejtőin elegyes-karszterdők (<i>Fago-Ornetum Zólyomi</i> (1950) 1958) változatos állományai jellemzőek. Az állományok egy része a hazai Á-NÉR-besorolás szerint a bükkös sziklaerdők (LY3), más része a tölgyes sziklaerdők (LY4) közé sorolható állomány. A <i>Fago-Ornetum</i> bükkös sziklaerdő típusa általában az északi lejtőn a völgyoldal mezofil erdőtüszülésekkel (bükkös, gyertyános-tölgyes) érintkező részein/szakaszain jellemző. Az elegyes-karszterdők platóperemi, ill. csúcsközei részei gyakran sziklagyep-tüszülésekkel, ill. molyhos tölgyesekkel érintkező xerothermebb állományfoltjai inkább az LY4, tölgyes sziklaerdő típust képviselik. Az elegyes karszterdők e két típusa az állományokon belül folyamatos átmenetet mutat. A xerotherm típusban a lombkoronaszintben a molyhos tölgy (<i>Quercus pubescens</i>), a virágos kőris (<i>Fraxinus ornus</i>), xerotherm cserjefajokkal (pl. <i>Cornus mas</i> , <i>Viburnum lantana</i>), molyhos madárbrissel (<i>Cotoneaster tomentosus</i>), és különösen bennszülött berkenyefajokkal (pl. balatoni berkenye (<i>Sorbus balatonica</i>), keszthelyi berkenye (<i>Sorbus keszthelyensis</i>), Andreánszky-berkenye (<i>Sorbus andreanszkyana</i>), Udvardy-berkenye (<i>Sorbus udvardyana</i>) stb.) elegyes, sziklakibúvásos élőhely. A karszterdők bükkös típusában a sziklás mezofil erdő fafajainak elegyes állományai éppúgy jellemzőek az élőhelyen, mint a bükk (<i>Fagus sylvatica</i>) szinte monodomináns foltjaival leírható típus. Az elegyes karszterdők legjobb karakterfajai a gyepszinben jelennek meg, gyepképzőként a fehér sás (<i>Carex alba</i>) és a tarka nádtippa (<i>Calamagrostis varia</i>) a legjellemzőbb, további jellemző és a Keszthelyi-hegységben gyakori, ill. elterjedt karakterfajok közül a dombi ibolya (<i>Viola collina</i>), gombos varjúköröm (<i>Phyteuma orbiculare</i>), a keserű pacsirtafű (<i>Polygala amara</i>) és a henye boroszlán (<i>Daphne cneorum</i>) emelhető ki.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján természetközeli (4) és természetesnek tekinthető (5) természetességi állapotúak a tervezési területen előforduló állományok.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepes mértékben veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) A sziklás, lejtőtörmelékes termőhely miatt az állományok területén az erdőgazdálkodás, az erózió és a felújítás nehézségei miatt tradicionálisan is nagyon mérsékelt, számos állományt örökerdőként, ill. védelmi célú erdőként kezelnek és tartanak fenn. Természetvédelmi szempontból ez valamennyi állományra nézve indokolt. B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) Biodiverzitás-védelmi – kiemelten a rovarvilág és denevérfauna – szempontból indokolt a veszélyeztető tényezők megemlítése. G08 Hal- és vadállomány kezelése

	A nagyvadállomány kedvelt tartózkodási helyei közé tartozó élőhelyek. A jelentős nagyvad-létszám kiemelt degradációs okozó tényező, a taposás és az ürülék felhalmozódása miatt e többnyire kis kiterjedésű élőhelyek területén a nitrofrekvens fajok elszaporodása különösen jellemző. A sziklás erdei élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, szózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A faállomány egészségi állapotára a melegebb, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gypszint alakulására is negatív hatással vannak.
--	--

Élőhely neve:	Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> -erdői
Élőhely kódja:	9180*
Élőhely előfordulásai a területen:	Platók és enyhe lejtők sziklás termőhelyein, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 44,69 ha, élőhelytérkép alapján 251,76 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i>-erdői élőhelykategóriába több a növénytársulástan rendszerében külön asszociációként kezelt erdő sorolható. Egyrészt ide tartoznak a törmeléklejtő-erdő (LY2) társulások, amelyek közül a Keszthelyi-hegységben két asszociáció azonosítható. Dolomit alapköveten a <i>Primulo veris-Tilietum cordatae</i> (Isépy 1968) <i>Borhidi</i> 1996 asszociáció azonosítható, a bazalt alapkövetű területek törmeléklejtő-erdei a <i>Mercuriali-Tilietum Zólyomi et Jakucs in Zólyomi</i> 1958 asszociációba sorolhatók, de a társulás bazalton előforduló típusai kevésbé tanulmányozottak. Termőhelyein a talajfelszín szinte teljes egészében sziklák borítják. A sziklás omladékon számos fafaj jellemző, különösen a hársak (<i>Tilia platyphyllos</i>, <i>Tilia cordata</i>), a magas kőris (<i>Fraxinus excelsior</i>), a hegyi szil (<i>Ulmus glabra</i>) karakterisztikus, de a környező zonális erdőtársulások jellemző fafajai is előfordulnak, pl. a bükk (<i>Fagus sylvatica</i>), a gyertyán (<i>Carpinus betulus</i>), a csertölgy (<i>Quercus cerris</i>) stb., sőt a melegebb törmeléklejtőkön a virágos kőris (<i>Fraxinus ornus</i>) is állományalkotóként jelenik meg. Gypszintjük változatos, bükkös, tölgyes és sziklás termőhelyekhez kötődő elemek keveredése jellemző, az élőhely kijelölésében a felszín geomorfológiai adottságai az elsődlegesek. A Fagetalia és Quercetalia elemek keveredése az élőhely sajátos vonása, az erős karakterfajok száma igen alacsony. A törmeléklejtőhöz jól alkalmazkodó jellemző fajok egy része kifejezetten zavarástűrő elem (pl. falgyom (<i>Parietaria officinalis</i>), nagy csalán (<i>Urtica dioica</i>). A felismerést segítő „jobb fajok” közül az erdei szélfü (<i>Mercurialis perennis</i>) tömegessége, a bozontos csukóka (<i>Scutellaria columnae</i>) és a fényes gólyaorr (<i>Geranium lucidum</i>) emelhető ki. A középhegység más területein ritkább,

	de bazaltregió törmeléklető erdeiben jellemző kísérőfajok közül az apró tyúktaréj (<i>Gagea minima</i>) és a bókóló gyűrűvirág (<i>Carpesium cernuum</i>) érdemel kiemelést. A hegység szurdokerdei sok tekintetben nagyon hasonlóak a törmeléklető-erdőkhöz. A törmeléklető-erdőkkel ellentétben a szurdokerdők (<i>Scolopendrio-Fraxinetum Schwickerath 1938</i>) mikroklímája mindig inkább a mezofil, hűvösebb bükkösökhöz, gyertyános-tölgyesekhez áll közel, xerotherm állományok nincsenek. A gypszintben a mezofil lombdők Fagitalia-elemei és a fentebb említett sziklás termőhelyeket kedvelő fajok mellett a farkasölő sisakvirág (<i>Aconitum vulparia</i>), a fodros gólyaorr (<i>Geranium phaeum</i>), a gyapjas boglárka (<i>Ranunculus lanuginosus</i>) és a Keszthelyi-hegységben ritka közönséges harangláb (<i>Aquilegia vulgaris</i>), ill. sziklákon a gímpáfrány (<i>Asplenium scolopendrium</i>) jelzi a szurdokerdei termőhelyet. A 9180 élőhelykategóriába sorolandó leginkább xerotherm erdőtípust képviselik a tetőerdők. A Keszthelyi-hegységben a <i>Veratro nigrae-Fraxinetum orni</i> Kevey et Borhidi 2001 asszociáció fordul elő. Sziklás termőhelyű plakor szituációban, ill. enyhe lejtőkön jellemző.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján változó természetességi állapotú állományok jellemzők, egyaránt előfordulnak erősen leromlott (2) és természetesnek tekinthető (5) természetességű állományok.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) A sziklás, lejtőtörmelékes termőhely miatt az állományok területén az erdőgazdálkodás, az erózió és a felújítás nehézségei miatt tradicionálisan is nagyon mérsékelt, számos állományt örökdörként kezelnek és tartanak fenn. Természetvédelmi szempontból ez valamennyi állományra nézve indokolt. B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléklet is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) Biodiverzitás-védelmi – kiemelten a rovarvilág és denevérfauna – szempontból indokolt a veszélyeztető tényezők megemlítése. G08 Hal- és vadállomány kezelése A nagyvadállomány kedvelt tartózkodási helyei közé tartozó élőhelyek. A jelentős nagyvad-létszám kiemelt degradációs okozó tényező, a taposás és az ürülék felhalmozódása miatt e többnyire keskeny élőhelysávok területén a nitrofrekvens fajok elszaporodása különösen jellemző A sziklatörmelék lejtőkön a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, sózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében A faállomány egészségi állapotára a melegedő, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gypszint alakulására is negatív hatással vannak.

Élőhely neve:	Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (<i>Festuco-Brometalia</i>)
Élőhely kódja:	6210*
Élőhely előfordulásai a területen:	Xerotherm erdőszegélyekben, száraz tölgyesek természetes erdőtisztásainak területén általánosan elterjedt, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 744,91 ha, élőhelytérkép alapján 27,78 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés). Az élőhelytérkép méretaránya mellett az ábrázolható méretű állományfoltok mellett a xerotherm erdők nyiladékainak zavartalanabb részein, ill. helyenként a földutak mentén is, a hegység dolomitrégiójában igen jellemző élőhely. E keskeny, sávszerű állományok biodiverzitás-védelmi szempontból igen fontosak, megőrzésük a gyepes nyiladékok erdészeti gyakorlatban megszokott fenntartásával biztosított.
Élőhely jellemzése:	Xerotherm erdőszegélyek, száraz tölgyesek természetes erdőtisztások területén a <i>Sanguisorbo minoris-Brometum erecti</i> Illyés et al. 2009 a legjellemzőbb félszárazgyep-társulás a Keszthelyi-hegységben. E rendszerint sudár rozsnok (<i>Bromus erectus</i>) dominálta gyepekben egyszerre vannak jelen a köves talajú sztyeprétek és a xerotherm erdőszegélyek jellemző fajai. Gyakori elemek a szarvaskocsord (<i>Peucedanum cervaria</i>), a foltos véreslapu (<i>Hypochoeris maculata</i>), a sarlós buvákfü (<i>Bupleurum falcatum</i>), a magyar repcsény (<i>Erysimum odoratum</i>), a közönséges nyúlzapuka (<i>Anthyllis vulneraria</i> subsp. <i>polyphylla</i>), jellemző kísérőfajok a fekete kökörccsin (<i>Pulsatilla nigricans</i>), az erdei szellőrózsa (<i>Anemone sylvestris</i>), a fürtös zörgőfü (<i>Crepis praemorsa</i>). Helyenként nagy tömegben lép fel bennük a vitézvirág (<i>Anacamptis pyramidalis</i>), jellemző élőhelye az adriai sallangvirágnak (<i>Himantoglossum adriaticum</i>), de rendszerint más xerofrekvens orchidea-fajokban is gazdag élőhelyek.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján közepesen leromlott (3), természetközeli (4) és természetesnek tekinthető (5) természetességi állapotú állományai egyaránt előfordulnak a területen..
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepes mértékben veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	G08 Hal- és vadállomány kezelése A száraz- és félszáraz gyepi élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, sózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Xerotherm erdőszegélyeken, kis kiterjedésű erdőtisztásokon az élőhely fennmaradását leginkább a becserjésedés, különösen inváziós idegenhonos fásszárúak veszélyeztetik. Elsődleges veszélyforrás a térség valamennyi alapkőzet-típusán jellemző mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) terjedése, de a homok alapkőzetű részeken a fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>) spontán terjedése is sújtja az élőhelyet.

	L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében A félszárazgyepek ökológiailag a xerotherm erdők és sztyeprétek között álló átmeneti termőhelyen kialakuló ökoton élőhelyek amelyek szárazodás-melegedés esetén a sztyeprétek felé mozdulhatnak el, a környező erdőterület záródása, a fényviszonyok romlása esetén pedig jellemzően cserjésednek. Ez természetes dinamikájuk részének tekinthető, változásuk problémát abban az esetben jelent, ha a cserjésedés háttérben idegenhonos fásszárú fajok állnak, a tervezési területen a legnagyobb problémát ezek az élőhelyen is a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) terjedése jelenti.
--	--

Élőhely neve:	Szubpannon sztyeppék
Élőhely kódja:	6240*
Élőhely előfordulásai a területen:	A tervezési terület dolomitrégiójának xerotherm erdőterületein a nyiladékok zavartalanabb részein jellemző, ld. 3.3. térkép
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 74,49 ha, élőhelytérkép alapján 17,63 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés). Az élőhelytérkép méretaránya mellett az ábrázolható méretű állományfoltok mellett a xerotherm erdők nyiladékainak zavartalanabb részein a hegység dolomitrégiójában igen jellemző élőhely. E keskeny, sávyszerű, félszárazgyepekkel mozaikosan megjelenő állományok biodiverzitás-védelmi szempontból igen fontosak, megőrzésük a gyepek nyiladékok erdészeti gyakorlatban megszokott fenntartásával biztosított.
Élőhely jellemzése:	A sziklafüves-lejtősztyeprétek (<i>Chrysopogono-Caricetum humilis Zólyomi</i> (1950) 1958) átmenetet képeznek a sziklagyep és a zárt sztyeprétek között, zártabb állományai a szubpannon sztyepek Natura 2000 élőhelyéhez sorolhatók. Jellemző domináns fajai a lappangó sás (<i>Carex humilis</i>), a kunkorgó árvalányhaj (<i>Stipa capillata</i>), az élesmosófű (<i>Chrysopogon gryllus</i>). Az obligát sziklagyepfajok hiányoznak, vagy igen alacsony gyakorisággal és borítással jelennek meg az állományokban. A Bakony-vidék más területeihez képest a Keszthelyi-hegység sziklafüves lejtősztyeppjein a kontinentális és pontuszi fajok hiánya, ritkasága jellemző, ezek inkább szubmediterrán-közép-európai karakterű állományok. A hegység sziklafüves lejtősztyeppjeire jellemző a homoki fajok (pl. pusztai cickafark (<i>Achillea setacea</i>), a homoki fátyolvirág (<i>Gypsophila arenaria</i>), a piros pozdor (<i>Scorznera purpurea</i>), a homoki szalmagyopár (<i>Helychrysium arenarium</i>), a homoki ibolya (<i>Viola rupestris</i>) stb.) jelenléte (az állományok a hegylábakon homoki gyepekkel érintkeznek is), és a lőszjelző fajok hiánya. A zártabb sztyeprétek közül a <i>Festuco valesiacae-Stipetum capillatae Sillinger 1930</i> a leggyakoribb előforduló típus. Fajkészlete részben átfed az előző asszociációval, domináns fajai: kunkorgó árvalányhaj (<i>Stipa capillata</i>), lappangó sás (<i>Carex humilis</i>), vékony csenkesz (<i>Festuca valesiaca</i> agg.), pusztai árvalányhaj (<i>Stipa joannis</i>). A zárt szárazgyepek általánosabb fajai közül kiemelésre érdemesnek a sztyeprét élőhelyek felismeréséhez fontos fajok, mint a tavaszi hérics (<i>Adonis vernalis</i>), a bunkós hagyma (<i>Allium sphaerocephalon</i>), sárga hagyma (<i>Allium flavum</i>). Külön említést érdemel a Keszthelyi-hegység bazaltrégiójában, a Tátikán, bokorerdő tisztásokon fennmaradt két kis

	lejtősztyeprét-folt (~ <i>Inulo oculi christi-Festucetum pseudodalmaticae</i>), csinos árvalányhaj (<i>Stipa pulcherrima</i>), apró nőszirm (<i>Iris pumila</i>) és más jellemző sztyepréti fajok populációival.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján erősen leromlott (2), közepesen leromlott (3) és természetközeli (4) természetességi állapotú foltok egyaránt jellemzőek.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepes mértékben veszélyeztetett élőhely.
Veszélyeztető tényezők:	C01 Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló) Mindenféle újabb bányászati tevékenység, bányanyitás, bányatelek-bővítés veszélyeztető tényező. G08 Hal- és vadállomány kezelése A nagyvadállomány által okozott taposás (főleg gímszarvas, muflon), túrás (vaddisznó) és ürülék, különösen télen és koratavasszal igen jelentős terhelést jelent e környezetüknél melegebb, kicsi élőhelyfoltokon. Az élőhelyen e veszélyeztető tényező hatása a nagyvadállomány számottevő mértékű csökkentésével mérsékelhető. A szubpannon sztyeppék élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, sózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Az élőhely foltjai a természetes szukcesszió következtében több helyen is cserjésednek. A cserjésedés, mint természetes folyamat, bizonyos mértékig tolerálható, ha azonban a cserjésedés hátterében idegenhonos fásszárú fajok állnak, a tervezési területen ezen az élőhelyen jellemzően a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) és a fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>), az komoly veszélyt jelent a szubpannon sztyeppék életközösségeinek fennmaradására.

Élőhely neve:	Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (<i>Molinia caerulea</i>)
Élőhely kódja:	6410
Élőhely előfordulásai a területen:	A Zalaszentőti-medencében jellemző előfordulása, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 59,59 ha, élőhelytérkép alapján 83,86 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége [korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés, mely utóbbi során az üdebb kékperjés állományok is 6410 kategóriába kerültek (korábban azokat 7230-ba sorolták be)].
Élőhely jellemzése:	Tápányszegény talajon kialakult, kékperje (<i>Molinia</i> spp.) fajok uralta nedves réti növénytársulások (D2) tartoznak ide, sűrű és magas, többszintű gyeppel, helyenként jelentős mohaszinttel. A tervezési területen zömében kaszálással hasznosított élőhelytípus, a nem kaszált kékperjésekben a tövek erőteljes zsombékokat képeznek (pl. Zalaszentőti a Bűdös-kúti-dűlőtől nyugatra lévő állomány). Az állományalkotó

	közönséges kékperje (<i>Molinia caerulea</i>) mellett gyakran jelen van a nádképű kékperje (<i>M. arundinacea</i>), gyepes sédbúza (<i>Deschampsia caespitosa</i>), réti sás (<i>Carex distans</i>), réti csenkesz (<i>Festuca pratensis</i>), veres csenkesz (<i>Festuca rubra</i>), háromfogfű (<i>Danthonia decumbens</i>) pelyhes selyemperje (<i>Holcus lanatus</i>) és az aranyzab (<i>Trisetum flavescens</i>). Jellemző kétszikűek: nyúlkömény (<i>Selinum carvifolia</i>), vérontófű (<i>Potentilla erecta</i>), bársonykerep (<i>Tetragonolobus maritimus</i>), pénzlevelű lizinka (<i>Lysimachia nummularia</i>), szürke aszat (<i>Cirsium canum</i>), festő zsoltina (<i>Serratula tinctoria</i>), réti boglárka (<i>Ranunculus acris</i>), réti lednek (<i>Lathyrus pratensis</i>), őszi vérfű (<i>Sanguisorba officinalis</i>). Ritkábban fordul elő a cinegefűz (<i>Salix rosmarinifolia</i>), a kétes orbáncfű (<i>Hypericum dubium</i>), az ördögharaptafű (<i>Succisa pratensis</i>) és a déli csonkaír (<i>Succisella inflexa</i>). A Zalaszántói-medencében kékperjésekben található a tervezési terület legnagyobb hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza incarnata</i>) és illatos hagyma (<i>Allium suaveolens</i>) állománya. Több réten is tömeges a szibériai nőzirom (<i>Iris sibirica</i>) (különösen nagy állományok: Vátka-rét, várvölgyi tehenészeti telep melletti rétek) és a csermelyaszat (<i>Cirsium rivulare</i>) (pl. a Várvölgyre nyugat felől bevezető úttól délre és északra fekvő rétek). További jellemző védett faj még a hosszúlevelű fűrtösveronika (<i>Pseudolysimachion longifolium</i>), fehér zászpa (<i>Veratrum album</i>), buglyos szegfű (<i>Dianthus superbus</i>) és a mocsári kosbor (<i>Anacamptis palustris</i>). A tervezési területen a Zalaszántói-medence déli részén egy felhagyott itatógödörben kialakult egy értékes kormos csátés (<i>Schoenus nigricans</i>) folt. A hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza incarnata</i>) mellett a lápi nyúlfarkfű (<i>Sesleria uliginosa</i>) és a csermelyaszat (<i>Cirsium rivulare</i>) is előfordul. A területen jelenleg extenzív legeltetés folyik.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján az élőhelyek többsége közepesen leromlott (3) és természetközeli (4), de néhány kisebb foltja természetesnek tekinthető (5) természetességi állapotúak.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepesen veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése) Bár a jó vízellátású kékperjések művelés nélkül sem cserjésednek be, a Keszthelyi-hegységben lévő állományok esetében jellemzően megindul a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) térhódítása és a cserjésedés. A13 Gyepterületek és egyéb féltermészetes élőhelyek felülvetése A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek A29 Talajszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek A művelés intenzifikálása a nitrofrekvens fajok előretörését és a biodiverzitás csökkenését vonja maga után. G08 Hal- és vadállomány kezelése A nedves gyepet a vadgazdálkodók nagy foltokban túrják fel, a Bándi-mező kékperjésének mélyebb részein dagonyát alakítottak ki. A kékperjés élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység

	veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, szózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) A magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) a kaszátlan szegélyekben és a nem kaszált állományokban mindenütt jelen van. N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A talajvízszint süllyedése szárazodást von maga után, ami a fajkészlet leromlását okozza. L04 Természetes eutrofizáció vagy savasodás A tápanyagdúsulás a nitrofrekvens fajok előretörését és a biodiverzitás csökkenését vonja maga után.
--	---

Élőhely neve:	Sík- és dombvidéki kaszálórétek (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>)
Élőhely kódja:	6510
Élőhely előfordulásai a területen:	A Zalaszentőti-medencében és a Vár-réten, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 744,91 ha, élőhelytérkép alapján 321,14 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A 6510 élőhelytípus hazai értelmezése alapján a nem ártéri mocsárrét (D34) jellegű állományokat ide soroljuk (ezek többletvizét nem kiöntések okozzák). A Zalaszentőti-medencében és a Vár-réten fordulnak elő ilyen állományok. Legjellemzőbb állományalkotó pázsitfű a nádképű csenkesz (<i>Festuca arundinacea</i>), kisebb mértékben az ecsetpázsit (<i>Alopecurus pratensis</i>); a gyepes sédbúza (<i>Deschampsia caespitosa</i>) gyakran előforduló, de ritkán domináns faj. Általánosak az üde gyepi kísérőfajok, mint pl. a réti boglárka (<i>Ranunculus acris</i>) és a hígofil fajok is, mint a kúszó boglárka (<i>Ranunculus repens</i>) a réti kakukkszegfű (<i>Lychnis flos cuculi</i>), a szürke aszat (<i>Cirsium canum</i>), a fekete nádalytő (<i>Symphytum officinale</i>). Védett fajai a hússzínű ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), a csermelyaszat (<i>Cirsium rivulare</i>), a hosszúlevelű fürtösveronika (<i>Pseudolysimachion longifolium</i>) és a szibériai nőszirm (<i>Iris sibirica</i>). Az élőhelytípus gyakran mozaikol illetve átmeneti állományokat is alkot a kékperjés rétekkel (D2). Különösen ezekben fordul elő az őszi vérfű (<i>Sanguisorba officinalis</i>) és az erdei angyalgyökér (<i>Angelica sylvestris</i>). A Pásti-rét (Várvölgy) nagy kiterjedésű, fajszegény állományai magassásos (B5) foltokkal váltakoznak. Jóval kisebb kiterjedésben, fordulnak elő a szintén 6510-be sorolandó franciaperjés rétek (E1), melyek eléggé fajszegények, jellemző pázsitfűvük a pelyhes zabfű (<i>Avenula pubescens</i>) és az aranyzab (<i>Trisetum flavescens</i>).
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján közepesen leromlott (3) és természetközeli (4) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepesen veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)

	A kaszálórétek fennmaradásának feltétele a művelés (kaszálás) fenntartása, ennek hiányában magaskórósodnak [az esetek nagy részében az özönnövény magas aranyvesszővel (<i>Solidago gigantea</i>)] majd becserjésednek ezek az élőhelyek. A13 Gyepterületek és egyéb féltermészetes élőhelyek felülvetése A művelés során lehetőleg kerülni kell az intenzifikálást, így a felülvetést is, mert az az élőhely fajkészletének elszegényedését vonja maga után. Ez nemcsak botanikai szempontból kedvezőtlen, hanem zoológiai szempontból is, mert a kétszikűek arányának csökkenése a viráglátogató rovarok életfeltételeit is rontja. A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek A29 Talajszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek Alapvetően üde élőhelytípusról van szó, mely igen érzékenyen reagál a talajvizet érintő szennyezésekre. G08 Hal- és vadállomány kezelése A vaddisznók nagy foltokat túrnak fel, melyek később elgyomosodnak. Ezen kívül a vadak kifekvésükkel és trágyájukkal is bolygatják az élőhelyet, melynek következtében szintén gyomosodás és eljellegtelenedés következik be. A kaszálóréteken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, sózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Az élőhely számára a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) térhódítása a legnagyobb veszélyforrás, mely a kaszátlan részeken (pl. szegélyek) gyorsan egyeduralkodóvá válik. N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A nyári hosszan tartó forró és aszályos időszakok a fajösszetételben kedvezőtlen változásokat indukálnak: az érzékeny (védtett) fajok eltűnnek, a száraz periódusokat jól toleráló generalisták felszaporodnak.
--	---

Élőhely neve:	Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájas gyepek (<i>Alyso-Sedion albi</i>)
Élőhely kódja:	6110*
Élőhely előfordulásai a területen:	Az élőhelytérkép léptékében nem ábrázolható néhány négyzetméteres foltokban.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 14,9 ha. A Keszthelyi-hegységben az ide sorolható élőhelyfoltok összkiterjedése az adatlapon jelzett érték töredéke, összesen legfeljebb 2-3 ha-ra becsülhető, a felhagyott kőbányákban kialakuló másodlagos állományokkal együtt is 4-5 ha alatt marad. Az élőhely állományai általában egy-néhány négyzetméteres foltok, amelyek önálló foltként az élőhelytérképen nem jeleníthetők meg. Nagyobb sziklahasadékgyp-foltok az Ederics-hegy keleti, mészkősziklás lejtőjén találhatók, de itt mészkősziklagyepel és karsztbokorerdővel mozaikos megjelenésben. A korábbi

	becsléstől való számottevő eltérés minden bizonnyal az élőhelykategória eltérő értelmezésével magyarázható.
Élőhely jellemzése:	Sziklahasadékgyepek, xerotherm törmelékeltető-gyepek tartoznak ebbe az élőhelykategóriába. A Keszthelyi-hegységben dolomiton és mészkövön az <i>Alyso alyssoidis-Sedetum albi Oberdorfer et Müller in Müller 1961</i> és az <i>Asplenio-Melicetum ciliatae</i> Soó 1962 asszociációk fordulnak elő, bazalton a napsütötte, xerotherm törmeléken a <i>Geranio rotundifolii-Sedetum albi</i> (Jakucs ex Soó 1973) Bauer 2005 társulás jellemző. Az állományok heterogének, fajösszetételüket jelentősen befolyásolja sziklahasadék-gyepeket befoglaló élőhely. Állandóbb elemek a varjúháj-fajok (<i>Sedum album</i> , <i>S. sexangulare</i> , <i>S. acre</i>), a prémes gyöngyperje (<i>Melica ciliata</i>), a kereklevelű gólyaorr (<i>Geranium rotundifolium</i>), a bujdosó mák (<i>Papaver dubium</i>), valamint számos sziklai therophyta elem. A sziklahasadékok bazalton gyakori, mészkövön a területen ritka, védett páfrányfaja a pikkelypáfrány (<i>Asplenium ceterach</i>).
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján természetesnek tekinthető (5) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten nem veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	C01 Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló) Szinte csak az élőhely megszűnése – pl. kőbányászat miatt – veszélyeztetheti fennmaradását.

Élőhely neve:	Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofíl magaskórós szegélytársulásai
Élőhely kódja:	6430
Élőhely előfordulásai a területen:	Az élőhelytérkép léptékében nem ábrázolható foltokon és sávokban, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 14,9 ha. A tervezési területen az ide sorolható élőhelyfoltok összkiterjedése az adatlapon jelzett érték töredéke, összesen néhány hektárra becsülhető. Az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés, melynek során az élőhelytípust csak keskeny szegélyekben és igen kis kiterjedésű foltokban találtuk meg, melyek az élőhelytérképen nem voltak kiábrázolhatóak).
Élőhely jellemzése:	A tervezési területen az élőhelytípus patakpartokon, égerligetek, magassásosok szegélyében, mindenütt csak kis kiterjedésben figyelhető meg. A vörös acsalapu (<i>Petasites hybridus</i>), réti legyezőfű (<i>Filipendula ulmaria</i>), óriás zsurló (<i>Equisetum telmateia</i>) állományai helyett inkább a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) jellemző.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján erősen leromlott (2) és közepesen leromlott (3) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten erősen veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	A26 Felszíni vagy felszín alatti vizek diffúz szennyezését okozó mezőgazdasági tevékenységek A29 Talajszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek L04 Természetes eutrofizáció vagy savasodás A tápanyagdúsulás kedvez a nitrofrekvens gyomok, a nád (<i>Phragmites australis</i>) és a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) előretörésének.

	I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Az élőhelyet a tervezési területen legjobban a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) veszélyezteti. N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A szárazodás kedvez a nitrofrekvens gyomok, a nád (<i>Phragmites australis</i>) és a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) előretörésének.
--	--

Élőhely neve:	Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel
Élőhely kódja:	8220
Élőhely előfordulásai a területen:	A tervezési terület bazaltregiójában, a felnyíló bokorerdő-állományokban, sziklaletörések környékén, az élőhelytérkép léptékében nem ábrázolható méretű foltokon.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 7,45 ha, élőhelytérkép alapján összesen néhány hektárra becsülhető. Az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A szilikátsziklagyep foltok kis kiterjedésűek, a Keszthelyi-hegység bazaltregiójában, a felnyíló bokorerdő-állományokban, sziklaletörések környékén jellemzőek. A Tátikán és a Kovácsi-hegyen jelenik meg a szilikátsziklagyep sziklafali típusa, amely a 8220 Natura 2000 élőhelytípussal azonosítható. Társulástanilag a <i>Festuco pallentis-Aurinetum saxatilis</i> Klika 1941 Cerovsky 1949 asszociációba sorolhatók az állományok, de a deres csenkesz (<i>Festuca pallens</i>) hiányzik az itteni állományokból. Az állományok jellemző elemei a szirti ternye (<i>Aurinia saxatilis</i>), a pikkelypáfrány (<i>Asplenium ceterach</i>), az északi fodorka (<i>Asplenium septentrionale</i>), a sárga kövirózsa (<i>Jovibarba hirta</i>), a hegyi hagyma (<i>Allium senescens</i> subsp. <i>montanum</i>), a szürke gurgolya (<i>Seseli osseum</i>), valamint <i>Sedum</i> -fajok és olykor sziklai egyévesek (<i>Veronica verna</i> , <i>V. dillenii</i> , <i>Myosotis stricta</i> stb.).
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján természetközeli (4) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepes mértékben veszélyeztetett élőhely. Az állományok nagyrészt a Tátika Erdőrezervátum területén találhatók.
Veszélyeztető tényezők:	C01 Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló) Mindenféle újabb bányászati tevékenység, bányanyitás, bányatelek-bővítés veszélyeztető tényező. G08 Hal- és vadállomány kezelése A nagyvadállomány által okozott taposás (főleg gímszarvas, muflon), túrás (vaddisznó) és ürülék, különösen télen és koratavasszal igen jelentős terhelést jelent e környezetüknél melegebb, kicsi élőhelyfoltokon. Az élőhelyen e veszélyeztető tényező hatása a nagyvadállomány számottevő mértékű csökkentésével mérsékelhető. A szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként

	tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, szózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető.
--	--

Jelölőnek javasolt élőhelyek

Élőhely neve:	Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel
Élőhely kódja:	91H0*
Élőhely előfordulásai a területen:	A dolomitrégió sekély talajú xerotherm élőhelyein általánosan elterjedt, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlapon nem volt jelezve, az élőhelytérkép alapján 2605,49 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A Keszthelyi-hegység pannon molyhos tölgyesei nagyrészt a déli dolomitrégió területén találhatók, a bazaltrégióban csak a Tátika platóperemén, meredek, déli, délnyugati lejtőn találhatók kis kiterjedésű molyhos tölgyes bokorerdők. A dolomitrégióban a molyhos tölgyesek a legnagyobb kiterjedéssel jellemezhető erdőtüszölések közé tartoznak. A zártabb állományok molyhos tölgy és virágos kőris uralta mészkedvelő-tölgyesek (L1) cönnotaxonómiailag a <i>Vicio sparsiflorae-Quercetum pubescentis Zólyomi ex Borhidi et Kevey 1996</i> azonosíthatók, bár számos differenciális vonásuk van a Dunántúli-középhegységben keletebbre jellemző állományokkal szemben. A legmelegebb, sziklás termőhelyeken a molyhos tölgyesek felnyíló típusai, a cserszömörccs-karsztbokorerdők, <i>Cotino-Quercetum pubescentis Soó (1931) 1932</i> . A molyhos tölgyes élőhelyek jellemző fajai a bajuszoskásafű (<i>Piptatherum virescens</i>), a pusztai szélű (<i>Mercurialis ovata</i>), a lappangó sás (<i>Carex humilis</i>), a piros gólyaorr (<i>Geranium sanguineum</i>), az erdei gyöngyköles (<i>Buglossoides purpureo-coerulea</i>), a tavaszi kankalin (<i>Primula veris</i>), az orvosi salamonpecsét (<i>Polygonatum odoratum</i>), a magyar repcsény (<i>Erysimum odoratum</i>). Jellemző védett fajai az ibolyás gérbics (<i>Limodorum abortivum</i>), a vitézvirág (<i>Anacamptis pyramidalis</i>), a bíboros kosbor (<i>Orchis purpurea</i>), az erdei szellőrózsa (<i>Anemone sylvestris</i>), a bokros koronafűrt (<i>Hippocrepis emerus</i>), a sárga koronafűrt (<i>Coronilla coronata</i>), a nagyzezerjőfű (<i>Dictamnus albus</i>). A Keszthelyi-hegységben gyakran a szűrés csodabogyó (<i>Ruscus aculeatus</i>), a piritógyökér (<i>Tamus communis</i>), a genyőte (<i>Asphodelus albus</i>), a molyhos madárbrs (<i>Cotoneaster tomentosus</i>) és a Gáyer-berkenye (<i>Sorbus gayeriana</i>) előfordulásai is gazdagítják az állományokat.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján erősen leromlott (2), közepesen leromlott (3), természetközeli (4) és természetesnek tekinthető (5) természetességi állapotban fennmaradt állományai egyaránt előfordulnak.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepes mértékben veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) Az állományok felújítása a jelenlegi klimatikus feltételek mellett igen nehézkes és biodiverzitás-védelmi szempontból igen kockázatos. B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelék is

	B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) Biodiverzitásvédelmi szempontból ezen az élőhelyen kulcsfontosságú az idős fák és a holtfa jelenléte. C01 Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló) Mindenféle újabb bányászati tevékenység, bányanyitás, bányatelek-bővítés veszélyeztető tényező. F09 Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése A települések közelében jellemző G08 Hal- és vadállomány kezelése A nagyvadállomány kedvelt tartózkodási helyei közé tartozó élőhelyek. A jelentős nagyvad-létszám kiemelt degradációs tényező, a taposás és az ürülék felhalmozódása miatt e többnyire keskeny élőhelysávok területén a nitrofrekvens fajok elszaporodása különösen jellemző. A sziklagyep, sziklafüves lejtősztyep és karsztbokorerdő élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, szózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében Az állományokat a felújítás, ill. bármilyen bolygatás során erősen veszélyezteti a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) terjedése. A korábbi feketefenyő-telepítések egészségügyi okokból történt letermelését követően a molyhos tölgyes termőhelyek természetes felújulása során is problémát jelent a bálványfa, továbbá igen jelentős probléma a szeder (<i>Rubus fruticosus</i> agg.) tömeges terjedése. N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A faállomány egészségi állapotára a melegebb, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gyepszint alakulására is negatív hatással vannak.
--	---

Élőhely neve:	Pannon homoki gyep
Élőhely kódja:	6260*
Élőhely előfordulásai a területen:	A hegység szélesebb völgyeiben, hegységperemi hegylábi részein, homok alapkőzetű részein, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlapon nem volt jelezve, az élőhelytérkép alapján cserjésedő, degradálódó állományfoltjainak összkiterjedése 119,82 ha. Az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége, korábban ezeket a homoki állományokat feltehetően nem különböztették meg a pannon sztyeprétek között.
Élőhely jellemzése:	A Keszthelyi-hegységben a Vári-völgyben, a rezi Homoki-részen, és a Zalasántói-medencében a Bándi-mező fáslegelői

	körül található szárazgyepek egy része cönotaxonómiailag nem elég részletesen vizsgált homoki sztyeprét. Az állományok lényegesen szegényebbek pannon, pontuszi és kontinentális elemekben, mint az alföldi, mezőföldi állományok. Besorolásukat azonban számos homoki sztyepréteken tipikus faj indokolja, így a homoki nőszirm (Iris arenaria), a szürkés ördög szem (Scabiosa canescens), a pusztai cickafark (Achillea setacea), pusztai kutyatej (Euphorbia seguieriana), a citromkocsord (Peucedanum oreoselinum), a homoki vértő (Onosma arenaria), a homoki ibolya (Viola rupestris) stb. E fajok leginkább a Vári-völgyben jellemzőek. Érdekesség, hogy a Keszthelyi-hegységben a homoki és homok-hatású gyepekben jelenik csak meg a gyepes kőhúr (Minuartia glauca), a sziklagyepekben – más Dunántúli-középhegységi tájaktól eltérően – hiányzik. Az állományok többsége gyengébb természetességi állapotot tükröz, egyaránt jelentős a bolygatott és a cserjésedő foltok jelenléte. Domináns pázsitfűfajok a kunkorgó árvalányhaj (Stipa capillata), a fenyérfű (Bothriochloa ischaemum), a karcsú fényperje (Koeleria macrantha agg.), ill. zártabb állományokban a sudár rozsok (Bromus erectus) is jellemző. A Zalaszentőrs-medence legjobb természetességi sztyeprét foltján a védett pusztai árvalányhaj (Stipa pennata) állománya érdemel még kiemelés. Több homoki sztyeprét folton jellemző még az agárkosbor (Anacamptis morio), a dunántúli sás (Carex fritschii) és a bunkós hagyma (Allium sphaerocephalon).
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján általában közepesen leromlott (3), kisebb foltokban természetközeli (4) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten erősen veszélyeztetett élőhely.
Veszélyeztető tényezők:	A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése) A terület homoki szárazgyep területein a hagyományos tájhasználat az extenzív legeltetés volt. Ennek – az állományok többségében jellemző – felhagyása az élőhelyek átalakulását eredményezte. A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés A10 Extenzív legeltetés vagy alullegetetés Az élőhely fennmaradása szempontjából mind az alul-, mind a túllegeltetés problémát jelent, jelenleg veszélyeztető tényezőként elsősorban az alullegetetés jellemző. L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében Az élőhely foltjai a helyesen kezelt kisebb részterületek kivételével cserjésednek. Ez a természetes szukcesszió eredménye, hiszen e gyepterületek többségének eredeti vegetációját száraz termőhelyű homoki tölgyesek alkották, de ezek nagyrészt több évszázada eltűnt élőhelyek. F09 Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése Az utak mentén jellemző H08 Egyéb emberi beavatkozások és zavarások Korábbi visszamaradt honvédségi gödrök nehezítik a kaszálást

	I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) A cserjésedés bizonyos mértékig tolerálható, ha azonban a cserjésedés hátterében idegenhonos fásszárú fajok állnak, a tervezési területen ezen az élőhelyen jellemzően a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) és a fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>), ami komoly veszélyt jelent a nyílt és zárt homoki gyepek életközösségeinek fennmaradására.
--	--

Élőhely neve:	Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok
Élőhely kódja:	8310
Élőhely előfordulásai a területen:	Lásd az Élőhely jellemzésénél
Élőhely kiterjedése a területen:	Nem értelmezhető. Felszín alatt képződmények.
Élőhely jellemzése:	A tervezési területen 76 ismert barlang van, köztük 4 fokozottan védett. Barlangok településenkénti felsorolásban (a fokozottan védettek vastagítva): Nagygyörbő (9 db): Bazaltutcai-kőfülke, Görbői-hasadékbarlang, Kétlyukú-barlang, Kőajtó-barlang, Kőkamra, Lepkés-barlang, Szádok-barlang, Vadlán-lik, Lyukas-oldalú-barlang Zalaszántó (4 db): Tátikai-hasadékbarlang, Tátikai-kőlik, Fekete-oszlopos-barlang, Mágneses-barlang. Rezi (23 db): Bolhás-barlang, Hosszú-völgyi-hasadékbarlang, Hosszú-völgyi-kőfülke, Húsvéti-ülőfás-barlang, Kibükkös-völgyi-barlang, Lovaskatona 1. sz. barlangja, Lovaskatona 2. sz. barlangja, Lovaskatona 3. sz. barlangja, Lovaskatona 4. sz. barlangja, Lovaskatona 5. sz. barlangja, Meleg-hegyi-dolomitodú, Meleg-hegyi-üreg, Púpos-hegyi 1. sz. forrásbarlang, Púpos-hegyi 2. sz. forrásbarlang, Púpos-hegyi 3. sz. forrásbarlang, Púpos-hegyi 4. sz. forrásbarlang, Púpos-hegyi-sziklaeresz, Rezi-barlang, Rezi-gömbfülke, Rezi Remete-barlang, Rezi-sziklaeresz, Rezi Vadlán-lik, Sinka-lika. Keszthely (6 db): Apalányai-barlang, Csóka-kői 1. sz. barlang, Csóka-kői 2. sz. barlang, Csóka-kői 3. sz. barlang, Csóka-kői 4. sz. barlang, Újévi Kétlik-barlang. Gyenesdiás (3 db): Gyenesdiási Vadlány-lik, Tücsök-dombi-üreg, Tücsök-dombi-barlang. Balatongyörök (12 db): Boncsos-barlang, Boncsos-barlang alatti üreg, Boncsosi-hasadékbarlang, Boncsosi-kőfülke, Halálfejes-barlang, Kágyiló-barlang, Keserű-berki Borz-lyuk, Keserű-berki-rókalyuk, Keserű-berki-üreg, Keserű-berki-víznyelőbarlang, Szobakő-barlang, Vaddisznós-barlang. Balatonederics (15 db): Balatonedericsi Nagynyelő-barlangja, Böjt-barlang, Csodabogyós-barlang, Döme-barlang, Hársfalyuk-barlang, Homok-barlang, Jakucs László-barlang, Kessler Hubert-barlang, Medvehagymás-barlang, Miklós-barlang, November 7. barlang, Róka-nyelő-barlang, Szél-lik, Szúnyogos-nyelő-barlangja, Ülőbeka-barlangja. Vállus (4 db): Horda-barlang, Vállusi Gipszlábas-barlang, Vállusi-Kis-barlang, Vállusi-Vadlán-lik.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján nem értelmezhető.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten nem veszélyeztetett, a barlangok védelme többségében megoldott.
Veszélyeztető tényezők:	B23 Felszíni vagy felszín alatti vizek szennyezését okozó erdészeti tevékenységek

	A barlangok rendkívül érzékenyek minden szennyeződésre F07 Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek A Csodabogyós-barlang turisztikai célú hasznosítása során óvatosan és körültekintően kell meghatározni a látogatók számát és a látogatások módját, hogy a barlangi képződmények és a barlangi élővilág ne károsodjanak.
Élőhely neve:	Puhafás ligeterdők, éger- és kőrisligetek, illetve láperdők
Élőhely kódja:	91E0*
Élőhely előfordulásai a területen:	A bazaltregió mélyebb fekvésű völgytalpainak, lefolyástalan mélyedéseinek, valamint a Zalasántói-medence és az Lesence-völgy vízfolyásainak környékén, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 0 ha, élőhelytérkép alapján 96,96 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A Keszthelyi-hegységben vízhez kötődő élőhelyek főleg a bazaltregió mélyebb fekvésű völgytalpaihoz, lefolyástalan mélyedéseikhez, a Zalasántói-medence és az Lesence-völgy környéke vízfolyásaihoz kötődnek. A bazaltplatókon kis égeres mocsárerdők is felismerhetők, legszebb a Hermántói-égerláp néven ismert terület. Ennek egy része forrásos, már égerliget-jellegű, a Kovácsi-patak lefolyásához csatlakozó terület. A patakok (pl. Nagy-réti-patak, Csetényi-patak, Lesence, Köves-ér) mentén égerligetek és elfüzesedett származékaik, üde cserjések jellemzőek. Ezek az égerligetek (<i>Aegopodio-Alnetum</i> V. Kárpáti, I. Kárpáti et Jurko 1961) Fagitalia-elemekben gazdagok, több állományban tömeges a medvehagyma (<i>Allium ursinum</i>), a kikeleti hóvirág (<i>Galanthus nivalis</i>) és más, bükkösökben, gyertyános-tölgyesekben is jellemző fajok. Az égerekben különösen jellemző a podagrafü (<i>Aegopodium podagraria</i>), a mocsári gólyahír (<i>Caltha palustris</i>), a dunai csillagvirág (<i>Scilla vindobonensis</i>), a négylevelű farkasszőlő (<i>Paris quadrifolia</i>), az aranyos veselke (<i>Chrysosplenium alternifolium</i>), a ritkás sás (<i>Carex remota</i>), a nagyzsurló (<i>Equisetum telmateia</i>), a fehér zászpa (<i>Veratrum album</i>) és a szálkás pajzsika (<i>Dryopteris carthusiana</i>). Az élőhely-típus különösen értékes fajai az erdei madárhúr (<i>Cerastium sylvaticum</i>) és a területen egyetlen populációval ismert tavaszi tőzike (<i>Leucjum vernalis</i>). Magas aranyvesszővel (<i>Solidago gigantea</i>) jellemzően elborított erdőszegélyein az erdei angyalgyökér (<i>Angelica sylvestris</i>), a hosszúlevelű fürtösveronika (<i>Pseudolysimachion longifolium</i>), a réti legyezőfü (<i>Filipendula ulmaria</i>) és helyenként a halovány aszat (<i>Cirsium oleraceum</i>) jelzi az állományokat egykor kísérő magaskórós szegélyvegetációt.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján közepesen leromlott (3) és természetközeli (4) természetességi állapotú állományai fordulnak elő.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten erősen veszélyeztetett élőhely.
Veszélyeztető tényezők:	I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Különösen a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) jelent problémát, amely szinte valamennyi állomány szegélyén, felnyíló állományfoltjain jelen van.

	A20 Műtrágya kijuttatása mezőgazdasági területre A környező mezőgazdasági területekről bemosódó tápanyag többlet hatására a mezőgazdasági területekkel érintkező állományok egy része elszegényedett, különösen a nyári és őszi aspektusban nitrofrekvens honos és idegenhonos fajok válnak tömegessé a gyepszintben, az állományok eljellegtelenedése jellemző. N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A faállomány egészségi állapotára a melegebb, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gyepszint alakulására is negatív hatással vannak.
--	--

Élőhely neve:	Pannon gyertyános-tölgyesek
Élőhely kódja:	91G0*
Élőhely előfordulásai a területen:	ld. 3.3. térkép
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 0 ha, élőhelytérkép alapján 2750,24 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A Keszthelyi-hegységben gyertyános-kocsánytalan tölgyesek és lealacsonyodó peremterületein a gyertyános-kocsányos-tölgyesek jellemzőek. Fajkészletük nagyon változatos, gyepszintjük összetétele leginkább a bükkösökhöz áll közel. A terület gyertyános-tölgyesei sok helyen erősen átalakított állományok, gyakoriak a vörösfenyővel (<i>Larix decidua</i>) elegyesen felújított, a lucos (<i>Picea abies</i>) foltokkal tarkított, a cserrel (<i>Quercus cerris</i>) elegyes, a szelídgesztenyével (<i>Castanea sativa</i>), vagy épp az erdei fenyővel (<i>Pinus sylvestris</i>) elegyes állományfoltok. A gyertyános-kocsánytalan tölgyesként ábrázolt foltok egy része feltehetően csak a vegyesebb, átalakított fafaj-összetételű lombos szint miatt nevezhető gyertyános-tölgyesnek (a szó szűntaxonómiai értelmében), egyes állományok többnyire egykori bükkösök származékaiként feltételezhetők. Nagyobb kiterjedésű plakor gyertyános-kocsánytalan tölgyeseket a hegység keleti, magasabb platóján (Sárkány-erdő környéke) feltételezünk. A hegylábi, kocsányos tölgyvel elegyes állományok (pl. Lesence-völgy, Uzsa, Sümeg közötti hegyláb, Vállus: Csetényi-rét körüli állományok) viszont eredetileg is gyertyános-kocsányos tölgyesek lehettek, állományaik a bakonyaljai hasonló állományokhoz állnak közel. Cönotaxonómiai szempontból a Keszthelyi-hegység gyertyános-tölgyeseit még nem vizsgálták kielégítően.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján erősen leromlott (2), közepesen leromlott (3) és természetközeli (4) természetességi állapotú állományok jellemzőek.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten kis mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében

	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A faállomány egészségi állapotára a melegedő, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gyepszint alakulására is negatív hatással vannak.
--	--

Élőhely neve:	Pannon cseres-tölgyesek
Élőhely kódja:	91M0*
Élőhely előfordulásai a területen:	A tervezési terület uralkodó erdőtípusa, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 0 ha, élőhelytérkép alapján 2764,57 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A Keszthelyi-hegység egyik uralkodó erdőtípusa a cseres-tölgyes. Az állományok igen sokfélék, amelynek háttérében részben az erdészeti kezelés áll (pl. erdei fenyő elegyes cseresek, szelídgesztenyés cseres-tölgyesek, cser monodomináns állományai), másrészt a termőhelyi és mikroregionális növényföldrajzi eltérések is jelentős mértékben differenciálják az állományokat. Cseres-kocsánytalan tölgyesek és cseres-kocsányos tölgyesek egyaránt előfordulnak a tájban. A cönotaxonómiai rendszerben leírt asszociációk közül a térképezés alapján biztosan előfordul a területen a <i>Quercetum petraeae-cerridis</i> Soó 1963 (a területen főleg bazalton, plakor helyzetben), a <i>Fraxino orni-Quercetum cerridis</i> Kevey et Sonnevend in Kevey 2008 (főleg a dolomiton álló állományok), de lokálisan változó vízellátottságú termőhelyeken a <i>Molinio litoralis-Quercetum cerridis</i> Szodfridt et Tallós ex Borhidi 1996 is felismerhető. A faállomány a korábbi erdőhasználatok miatt is igen heterogén. A cserjeszint természetes állapotban gazdag, a gyepszint különösen változatos. Az általánosabb cseres-tölgyes fajok (pl. ligeti perje (<i>Poa nemoralis</i>), enyvecske (<i>Lychnis viscaria</i>), baracklevelű harangvirág (<i>Campanula persicifolia</i>), sátoros margitvirág (<i>Tanacetum corymbosum</i>), olocsán csillaghúr (<i>Stellaria holostea</i>), felemáslevelű csenkesz (<i>Festuca heterophylla</i>), sárga gyűszűvirág (<i>Digitalis grandiflora</i>), pettyegetett lizinka (<i>Lysimachia punctata</i>), citromkocsord (<i>Peucedanum oreoselinum</i>), közönséges borsfű (<i>Clinopodium vulgare</i>), vitéz bükköny (<i>Vicia cassubica</i>), orvosi veronika (<i>Veronica officinalis</i>), hegyi sás (<i>Carex montana</i>), közönséges hölgymál (<i>Hieracium lachenali</i>), vérpettyes hölgymál (<i>Hieracium maculatum</i>), kardos madársisak (<i>Cephalanthera longolia</i>), bársonyos kakukkszegfű (<i>Lychnis coronaria</i>) mellett a Keszthelyi-hegységben a további, főleg cseres-tölgyesekben jellemző fajok előfordulása érdemel kiemelés: epergyöngyike (<i>Muscari botryoides</i>), kövi pimpó (<i>Potentilla rupestris</i>), genyőte (<i>Asphodelus albus</i>).
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján erősen leromlott (2), közepesen leromlott (3) és természetközeli (4) természetességi állapotú állományok jellemzőek.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepesen veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B07 lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is A cseresekben különösen kevés holtfa van, ami a holtfához köthető növényfajok (pl. mohák) és állatfajok (pl. xilofág

	rovarok, odulakó madarak, denevérek) szempontjából is kedvezőtlen. B12 Ritkítás (lombkoronaszintben) A Keszthelyi-hegységben nagy kiterjedésben vannak erősen megritkított állományok. Ezek alatt a szeder (<i>Rubus fruticosus</i> agg.) térhódítása jellemző, mely a természetes erdőfelújulás gátlása mellett a gyepszint fajkészletére is negatív hatást gyakorol. F09 Háztartási/rekreációs létesítményi hulladék/szemét elhelyezése és kezelése A települések közelében jellemző I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A faállomány egészségi állapotára a melegedő, szárazodó klimatikus feltételek egyértelműen negatív hatással vannak, a faállomány betegségei áttételesen a mikroklimatikus feltételek megváltozását is eredményezve, a cserje- és gyepszint alakulására is negatív hatással vannak. A szárazodás következtében az özőnnövények, különösen a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) térhódítása várható.
--	--

D reprezentativitása, közösségi jelentőségű élőhelyek:

Élőhely neve:	Hegyi kaszálórétek
Élőhely kódja:	6520
Élőhely előfordulásai a területen:	A Zalasántói- medencében fordul elő, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 0 ha, élőhelytérkép alapján 75,16 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	Kis kiterjedésben megjelenő élőhelytípus a Zalasántói-medencében. A verescsenkesz (<i>Festuca rubra</i>) által dominált sovány rétek (E2) tartoznak ide, melyek jellemző fűvei még a háromfogfű (<i>Danthonia decumbens</i>), a pelyhes zabfű (<i>Helictotrichon pubescens</i>), a rezgőfű (<i>Briza media</i>) és a borjúpázsit (<i>Anthoxanthum odoratum</i>). Jellemző védett faja a réti szegfű (<i>Dianthus deltoides</i>), további kísérőfajok a terebélyes harangvirág (<i>Campanula patula</i>), a réti margitvirág (<i>Leucanthemum vulgare</i> agg.), az üstökös pacsirtafű (<i>Polygala comosa</i>), a réti sóska (<i>Rumex acetosa</i>) és a kakascímer (<i>Rhinanthus</i> sp.). Az élőhely mozaikol illetve átmeneti típust is alkot a félszáraz, száraz homoki gyepekkel. Ezekben a szárazabb állományokban feldúsul a sima komócsin (<i>Phleum phleoides</i>), pusztai csenkesz (<i>Festuca rupicola</i>), jellemző a koloncos legyezőfű (<i>Filipendula vulgaris</i>).
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján közepesen leromlott (3) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten közepesen veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése)

	Ezen réttípus kaszálása és legeltetése is elterjedt. A fajkészlet fennmaradásának feltétele a művelés fenntartása, ennek hiányában magaskórósodnak [az esetek nagy részében az özönnövény magas aranyvesszővel (<i>Solidago gigantea</i>)], majd becserjésednek ezek az élőhelyek. A13 Gyepterületek és egyéb féltermészetes élőhelyek felülvetése A művelés során lehetőleg kerülni kell az intenzifikálást, így a felülvetést is, mert az az élőhely fajkészletének elszegényedését vonja maga után. Ez nemcsak botanikai szempontból kedvezőtlen, hanem zoológiai szempontból is, mert a kétszikűek arányának csökkenése a viráglátogató rovarok életfeltételeit is rontja. G08 Hal- és vadállomány kezelése A vaddisznók nagy foltokat túrnak fel, melyek később elgyomosodnak. Ezen kívül a vadak kifekvésükkel és trágyájukkal is bolygatják ezt az élőhelyet, melynek következtében szintén gyomosodás és eljellegtelenedés következik be. A kaszálóréteken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, szózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Az élőhely számára a magas aranyvessző (<i>Solidago gigantea</i>) térhódítása a legnagyobb veszélyforrás, mely a kaszátlan részeken (pl. szegélyek) gyorsan egyeduralkodóvá válik. N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A nyári hosszan tartó forró és aszályos időszakok a fajösszetételben kedvezőtlen változásokat indukálnak: az érzékeny (védtett) fajok eltűnnek, a száraz periódusokat jól toleráló generalisták felfzaporodnak.
--	--

Élőhely neve:	Mészkerülő bükkösök
Élőhely kódja:	9110
Élőhely előfordulásai a területen:	Savanyú talajokon, kis területen, ld. 3.3. térkép.
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 0 ha, élőhelytérkép alapján 23,70 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	Kis területen, de előfordulnak savanyú talajú bükkösök, kifejezetten gyér aljnövényzettel és nagy kiterjedésű mohapárnákkal (<i>Polytrichum</i> sp., <i>Leucobryum</i> sp.). A bükk (<i>Fagus sylvatica</i>) mellett gyertyán (<i>Carpinus betulus</i>), cser (<i>Quercus cerris</i>), kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>), madárcseresznye (<i>Cerasus avium</i>), szelídgesztenye (<i>Castanea sativa</i>) alkotja a lombkoronaszintet. Az aljnövényzetben jellemző a perjeszittyó (<i>Luzula forsteri</i>), a bükkösás (<i>Carex pilosa</i>), az erdei sás (<i>Carex sylvatica</i>), a felemáslevelű csenkesz (<i>Festuca heterophylla</i>), az orvosi veronika (<i>Veronica officinalis</i>). A geofiton aszpektus hiányzik.

Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján természetközeli (4) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szintenkevessé veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében Minden üde erdei élőhelyet veszélyeztetnek az egyre hosszabbá és forróbbá váló nyári aszályos időszakok.

Élőhely neve:	Gesztenyeligetek
Élőhely kódja:	9260
Élőhely előfordulásai a területen:	ld. 3.3. térkép
Élőhely kiterjedése a területen:	Natura adatlap alapján 0 ha, élőhelytérkép alapján 5,85 ha, az eltérés oka az adatszolgáltatás módszertani különbsége (korábban becslés, jelen tervben részletes térképezés).
Élőhely jellemzése:	A Keszthelyi-hegység egykor kiterjedt gesztenyeligetei részben betöltődtek, részben kivágták őket a kéregrák okozta pusztulás miatt. A kivágott fák tuskói erősen sarjadnak, de nem várható, hogy az állományok ezekből megújulnak. Az aljnövényzetben jellemzőek a savanyúság-jelző fajok, és két, a tervezési területen ritka kosbor [füles kosbor (<i>Orchis mascula</i> subsp. <i>signifera</i>) és bodzaszagú ujjaskosbor (<i>Dactylorhiza sambucina</i>)] előfordulást is gesztenyeligetekből erősítettek meg az utóbbi években.
Élőhely természetességi - degradáltsági értékelése:	A Németh-Seregélyes szerinti besorolás alapján közepesen leromlott (3) természetességi állapotú.
Élőhely veszélyeztetettsége:	Tervezési terület szinten erősen veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	G08 Hal- és vadállomány kezelése A fiatal telepítések csak vadvédelmi kerítéssel nevelhetők fel. L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében Az egykor valóban ligetként művelt, kaszált és/vagy legeltetett gesztenyeligetek a művelés felhagyásával párhuzamosan betöltődtek. N01 Hőmérsékletváltozás (pl. hőmérséklet növekedés és szélsőséges hőmérsékleti értékek) a klímaváltozás következtében N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A kéregráktól szenvedő állományok pusztulását meggyorsítják a hosszan tartó forró és száraz periódusok.

1.2.2. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű növényfajok

Irányelv melléklete	Faj név	Populáció (A-D)
II, IV	Adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)	A
II, IV	Homoki nőszirm (<i>Iris humilis</i> subsp. <i>arenaria</i>)	B
II, IV	Leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)	C

II, IV	Szent István-szegfű (<i>Dianthus plumarius</i> subsp. <i>regis-stephani</i>)*	B
II, IV	Lumnitzer-szegfű (<i>Dianthus lumnitzeri</i>)*	B
II, IV	Magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)	A

*A tervezési területen a *Dianthus plumarius* egy taxonja (alfaja) fordul elő, a kérdés azonban taxonómiaiilag nem tisztázott, egyes szakirodalmak a subsp. *lumnitzeri*, mások a subsp. *regis-stephani* előfordulását feltételezik. Ugyanakkor a közösségi jelentőségű fajokat felsoroló rendeletben nem alfajként (*Dianthus plumarius* subsp. *lumnitzeri*), hanem fajként szerepel a Lumnitzer-szegfű (*Dianthus lumnitzeri*).

Jelölő faj

Faj neve:	Adriai sallangvirág (<i>Himantoglossum adriaticum</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	ld. 3.4. térkép
Állománymagyság (jelöléskor):	250
Állománymagyság (tervkészítéskor):	925 (számlálás) A tervkészítést megelőzően 3 éven át felmértük az akkor ismert (Pilikán-Szoroshadi út) tövek számát márciusban, hogy a magoncokat is megtaláljuk. 356 (2012), 482 (2013) és 517 (2014) tövet találtunk, melyekből 1,4% (2012), 7,05% (2013) és 10,06% (2014) virágzott. Ugyanitt 2017-ben 634 vegetatív és 80 virágzó tövet számolt Biró Éva.
Állomány változásának tendenciái és okai:	Jelöléskor becslést adtak meg a virágzó tövek alapján. Az eddig elvégzett részletes számlálások a Pilikáni-Szoroshadi út mellett lévő állományra vonatkoznak csak. A tervkészítést megalapozó adatgyűjtés során újabb, jelentős állományokat is találtunk (a pilikáni egykori csemetekert és a Várvölgyi út közötti erdőrészen, a Bottyán-háton és a Tüskés-lápán), ezeknek részletes és szisztematikus tavaszi számlálása nem történt. A faj állománya a Keszthelyi-hegységben stabil és inkább növekvő tendenciát mutat. Ezt jól mutatja, hogy a legrégebb óta vizsgált Pilikáni-Szoroshadi út melletti populációban 2015-ben 73, 2016-ban 78, 2017-ben 80 virágzó tő volt, míg előtte 1995-ben volt hasonlóan magas (73) a virágzó egyedek száma. A kosborfélékre jellemző erőteljes évjáráthatás e fajnál is megfigyelhető, 2001-ben 10 tő, 2012-ben mindössze 7 tő virágzott a Pilikáni-Szoroshadi út mellett.
Faj veszélyeztetettsége:	A jelenlegi tájhasználati jellemzők mellett kis mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B06 Fakitermelés A fenyőpusztulás miatti letermelés során egy kisebb szubpopuláció elpusztult a harvester taposása miatt, de az esetek többségében a kerületvezető erdész különös figyelemmel ügyel a sallangvirág előfordulások kíméletére. G09 Egyéb vadon élő növények és állatok begyűjtése/gyűjtése (kivéve vadászat és szabadidős horgászat) A Pénzes-gödörnél 2011-ben több gumót kiástak. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) A mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) elsősorban a Pilikáni út mellett, a Pénzes-gödörnél és az erdészeti műút mellett lévő növényeket fenyegeti.

	L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében Mivel a növény tipikusan a félárnyékos helyeken érzi jól magát, elsősorban erdőszegélyekben vagy cserjék mellett találjuk virágzó töveit. A cserjék záródása után a tölevelek még sokáig túlélnek, s egy ideig még virágoznak is, de a növények végül kimerülnek, elpusztulnak.
Faj neve:	Szent-István szegfű (<i>Dianthus plumarius</i> subsp. <i>regis-stephani</i>) / Lumnitzer-szegfű (<i>Dianthus lumnitzeri</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	ld. 3.5. térkép
Állománynagyság (jelöléskor):	10.000
Állománynagyság (tervkészítéskor):	10.000 (A terület méretéből adódóan a tervkészítés során nem történt meg az állomány felmérése, a populációról továbbra is csak becsült egyedszám-adattal rendelkezünk.)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány érdemben feltehetően nem változott.
Faj veszélyeztetettsége:	A faj a Keszthelyi-hegységben nem, ill. kis mértékben veszélyeztetett. A korábbi feketefenyő telepítéseket, majd a feketefenyő letermelést is túléltek a populációk (feltehetően csak részben). A sziklagyepek védelmével, érintetlenül hagyásával az állományok fennmaradása biztosítottnak látszik.
Veszélyeztető tényezők:	B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is B03 Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat) Amennyiben a letermelt, sziklás termőhelyű feketefenyő ültetvények helyén a természetes szukcesszió során várhatóan felújuló karsztbokorerdő—sziklagyp mozaik területén bármilyen erdőtelepítés történik, az veszélyezteti a populációk fennmaradását. B17 Erdészeti talajművelési és egyéb talajkezelési gyakorlatok B26 Talajszennyezést okozó erdészeti tevékenységek Élőhelyén mindenféle felszínbolygatás (nehézgépekkel történő átjárás, ültetés stb.) és talajszennyezést okozó tevékenység számottevő veszélyeztető tényezőt jelent. C01 Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló) Mindenféle újabb bányászati tevékenység, bányanyitás, bányatelek-bővítés veszélyeztető tényező. G08 Hal- és vadállomány kezelése A sziklagyp, sziklafüves lejtősztyep és karsztbokorerdő élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, sózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) A taxon számára optimális dolomitsziklagyp élőhelyeken az idegenhonos inváziós fajok közül a hegységben különösen a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) spontán és agresszív terjedése jelent problémát. Különösen veszélyeztetettek azok a sziklagyp és sziklagyp—bokorerdő-foltok amelyeken a kopárfásítások során feketefenyő-telepítés történt.

Faj neve:	Homoki nőszirm (Iris humilis subsp. arenaria)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	ld. 3.6. térkép
Állománynagyság (jelöléskor):	2.000
Állománynagyság (tervkészítéskor):	5.000
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az populáció-méret érdemben nem változott. A korábbi adat becslésen alapult. 2016-ban részletes állományfelmérés történt a Gyötrös-tetőn, ott 10.000 leveles hajtást számoltak, a hegység többi pontjain ezen kívül 7300 hajtás adatait rögzítettük. A taxon esetében, rizómájának jellemző elágazásrendszere ismeretében, egy egyedhez átlagosan három felszíni leveles hajtás tartozik, így az 5000 egyed mértéktartó számítás.
Faj veszélyeztetettsége:	A populációk változó mértékben veszélyeztetettek. A homokon fennmaradt állományok erősen veszélyeztetettek, a sziklafüves-lejtősztyepeken, nyiladék-gyepekben fennmaradt állományok közepes mértékben veszélyeztetettek. A sziklai állományok nem veszélyeztetettek.
Veszélyeztető tényezők:	A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése) A terület homoki szárazgyep területein a hagyományos tájhasználat az extenzív legeltetés volt. Ennek – az állományok többségében jellemző – felhagyása az élőhelyek átalakulását (spontán cserjésedés, részben inváziós idegenhonos fásszárú fajokkal) eredményezte. Ez a probléma elsősorban a homok alapkőzetén fennmaradt Vári-völgyi kis populációt veszélyezteti, de mérsékelt legeltetés a gyenesdiási Meleg-hegyen is volt, a cserjésedés e populációban is jellemző. A nyiladékokon fennmaradt állományok megőrzésében a nyiladékok kaszálása, ill. cserjeirtása biztosítja faj fennmaradását. A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés A10 Extenzív legeltetés vagy alullegetetés A taxon fennmaradása szempontjából mind az alul-, mind a túllegeltetés problémát jelent. L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében A faj homoki élőhelyének foltjai cserjésednek. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Különösen problémás, hogy a faj homoki élőhelyén a cserjésedés részben idegenhonos fásszárú fajokkal [pl. mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>), fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i>)] történik.

Faj neve:	Leánykökörccsin (<i>Pulsatilla grandis</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	ld. 3.7. térkép
Állománynagyság (jelöléskor):	1.500
Állománynagyság (tervkészítéskor):	1.000
Állomány változásának tendenciái és okai:	Nagyobb, régóta ismert populációiban (Csóka-kő, Kő-mell, Bece-hegy, Gyötrös) feltűnő egyedszám-változást az elmúlt két évtizedben nem tapasztaltunk.

Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	F01 Más földhasználatú terület lakott területté, településsé vagy rekreációs területté alakítása (kivéve lecsapolás, valamint tengerpart, torkolat és parti körülmények átalakítása) Jelentős állományai élnek a tervezési területtel szomszédos, de azon kívül eső magántelkeken (Rezi, Cserszegtomaj), melyeket nagyrészt bekerítettek és hétvégi pihenőházakat építettek rájuk. G09 Egyéb vadon élő növények és állatok begyűjtése/gyűjtése (kivéve vadászat és szabaddíós horgászat) Kora tavaszi és feltűnő szépségű virágai miatt veszélyeztetett (kiadás, csokorba gyűjtés). L02 Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében A nem sziklagyepi élőhelyei általában cserjésednek, sziklai állományai kevésbé veszélyeztetettek. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) A cserjésedés önmagában is veszélyeztető tényezője a populációk fennmaradásának, különösen problémás az idegenhonos fásszárú fajokkal [pl. mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>)] történő cserjésedés.

Faj neve:	Magyar gurgolya (<i>Seseli leucospermum</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	ld. 3.8. térkép
Állománymagyság (jelöléskor):	100.000
Állománymagyság (tervkészítéskor):	100.000 (A terület méretéből adódóan a tervkészítés során nem történt meg az állomány felmérése, a populációról továbbra is csak becsült egyedszám-adattal rendelkezünk.)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány érdemben feltehetően nem változott.
Faj veszélyeztetettsége:	A faj a Keszthelyi-hegységben nem, ill. kis mértékben veszélyeztetett. A korábbi feketefenyő-telepítéseket, majd a feketefenyő letermelést is túlélték a populációk (feltehetően csak részben). A sziklagyeppek védelmével, érintetlenül hagyásával az állományok fennmaradása biztosítottnak látszik.
Veszélyeztető tényezők:	B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is B03 Erdőfelújítás idegenhonos, vagy tájidegen fajokkal vagy azok betelepítése (beleértve az új fajokat és GMO-kat) Amennyiben a letermelt, sziklás termőhelyű feketefenyő ültetvények helyén a természetes szukcesszió során várhatóan felújuló karsztbokorerdő-sziklagyep mozaik területén bármilyen erdőtelepítés történik, az veszélyezteti a populációk fennmaradását. B17 Erdészeti talajművelési és egyéb talajkezelési gyakorlatok B26 Talajszennyezést okozó erdészeti tevékenységek Élőhelyén mindenféle felszínbolygatás (nehézsúlyú gépekkel történő átjárás, ültetés stb.) és talajszennyezést okozó tevékenység számottevő veszélyeztető tényezőt jelent. C01 Ásványkitermelés (pl. kőzet, érc, kavics, homok, kagyló) Mindenféle újabb bányászati tevékenység, bányanyitás, bányatelek-bővítés veszélyeztető tényező.

	G08 Hal- és vadállomány kezelése A sziklagyep, sziklafüves lejtősztyep és karsztbokorerdő élőhelyeken a nagyvadállomány koncentrációját eredményező mindenféle vadgazdálkodási tevékenység veszélyeztető tényezőként tartandó számon. Az élőhelyeken szóró, szózó, vadetető kialakítása nem engedélyezhető. I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) A taxon számára optimális dolomitsziklagyep élőhelyeken az idegenhonos inváziós fajok közül a hegységben különösen a mirigyes bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>) spontán és agresszív terjedése jelent problémát. Különösen veszélyeztetettek azok a sziklagyep és sziklagyep-bokorerdő-foltok, amelyeken a kopárfásítások során feketefenyő-telepítés történt.
--	---

1.2.3. A tervezési területen előforduló közösségi jelentőségű állatfajok

Irányelv melléklete	Faj név	Populáció (A-D)
II	Hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>)	B
II	Harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)	B
II	Lápi tarkalepke (<i>Euphydryas aurinia</i>)	B
II, IV	Gyászcsincér (<i>Morimus funereus</i>)	B
II, IV	Remetebogár (<i>Osmoderma eremita</i>)	B
II, IV	Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)	B
II, IV	Csíkos medvelepke (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	C
II	Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)	C
II, IV	Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)	C
II, IV	Havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)	C
II, IV	Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	C
II, IV	Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)	C
II	Kerekvállú állásbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>)	C
II	Dunai götte (<i>Triturus dobrogicus</i>)	C
II, IV	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)	C
II, IV	Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)	C
II, IV	Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)	C
II, IV	Nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	C
II, IV	Kis patkósdenevér (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	D

Jelölő értéknek javasolt közösségi jelentőségű állatfajok

Irányelv melléklete	Faj név	Populáció (A-D)
II, IV	Kék pattanóbogár (<i>Limniscus violaceus</i>)	új C
II	Díszes légivadász (<i>Coenagrion ornatum</i>)	új C
II, IV	Díszes tarkalepke (<i>Hypodryas maturna</i>)	új C

II, IV	Sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>)	új C
II, IV	Vérű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)	új C
IV	Kis apollólepké (<i>Parnassius mnemosyne</i>)	új C
II, IV	Erdei szitakötő (<i>Ophiogomphus cecilia</i>)	új D
II, IV	Zanótboglárka (<i>Maculinea nausithous</i>)	új D
IV	Törpészender (<i>Proserpinus proserpina</i>)	új D
II, IV	Hosszúszárnyú denevér (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	új D
II, IV	Hegyesorrú denevér (<i>Myotis blythii</i>)	új D

Jelölő fajok

Faj neve:	Hasas törpecsiga (<i>Vertigo moulinsiana</i>)
Irányelv melléklete:	II
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület tartós és egyenletes vízháztartású élőhelyein fordul elő alacsony gyakorisággal.
Állománymagyság (jelöléskor):	2.000
Állománymagyság (tervkészítéskor):	1.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Pontosan nem ismert, stagnálás, kismértékű csökkenés feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés A08 Gyepterület kaszálása vagy vágása A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés A29 Talajszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében Mind élőhelyeinek háborgatása, mind azok kiszáradása által veszélyeztetett.

Faj neve:	Harántfogú törpecsiga (<i>Vertigo angustior</i>)
Irányelv melléklete:	II
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület tartós és egyenletes vízháztartású élőhelyein általánosan elterjedt.
Állománymagyság (jelöléskor):	2.000
Állománymagyság (tervkészítéskor):	1.000–2.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Pontosan nem ismert, stagnálás, kismértékű csökkenés feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B02 Más típusú erdővé alakítás, beleértve a monokultúrákat is B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés A08 Gyepterület kaszálása vagy vágása

	A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés A29 Talajszennyezést okozó mezőgazdasági tevékenységek N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében Mind élőhelyeinek háborgatása, mind azok kiszáradása által veszélyeztetett.
--	--

Faj neve:	Lápi tarkalepke (<i>Euphydryas aurinia</i>)
Irányelv melléklete:	II
Faj előfordulásai a területen:	A Zalasántói-medence jó természetességi állapotú láprétjein gyakoribb, másutt szóróványosan fordul elő (ld. 3.9. térkép).
Állománynagyság (jelöléskor):	P jelen van.
Állománynagyság (tervkészítéskor):	1.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	A lokális állomány egyedszáma – az általános trendeknek megfelelően – feltehetően csökkenő tendenciát mutat.
Faj veszélyeztetettsége:	Nagy mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés A06 Gyepművelés felhagyása (pl. legeltetés vagy kaszálás megszüntetése) I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Élőhelyeinek invazív özönnövények általi eluralása, intenzív legeltetése, valamint az aszály és csapadékmennyiség csökkenés miatt bekövetkező vízellátottság romlása állományainak kipusztulásához vezethet.

Faj neve:	Gyászincér (<i>Morimus funereus</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület jobb természetességi állapotú erdőterületein általánosan elterjedt (ld. 3.10. térkép).
Állománynagyság (jelöléskor):	100.000
Állománynagyság (tervkészítéskor):	150.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában számottevő változás nincs (az aktuális állományadat Merkl & Hegyessy (2008) szerinti módszertan adaptálásával végzett terepi vizsgálatok és a potenciális élőhely aktuális felületborításának felhasználásával történt).
Faj veszélyeztetettsége:	Kis mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újratelepítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Elöregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés Erdőművelés intenzitásának növekedése, de elsősorban a lábon álló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása veszélyezteteti.

Faj neve:	Remetebogár (<i>Osmoderma eremita</i>)
-----------	--

Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület egy pontjáról ismert, idős bükkös területéről (Tátika).
Állománynagyság (jelöléskor):	1.000
Állománynagyság (tervkészítéskor):	500–1.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	A célzott vizsgálatok ellenére a lokális állományt pontosan még nem ismerjük. Az egyedszámának stagnálása, illetve csökkenése feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Nagy mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés A faj fennmaradásához megfelelő mennyiségű és minőségű holtfára van szükség. A holtfa és az odvas fák jelenlétét nem toleráló erdőművelési gyakorlat, illetve a kiterjedt véghasználatok a rovar élőhelyeinek megszűnésével járnak.

Faj neve:	Nagyfülű denevér (<i>Myotis bechsteini</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület idős erdőrészeinek lokálisan ritka faja.
Állománynagyság (jelöléskor):	600
Állománynagyság (tervkészítéskor):	400 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszáma csökkenő tendenciát mutat, melynek oka az öreg erdőállományok intenzív erdőgazdálkodásnak köszönhető csökkenése.
Faj veszélyeztetettsége:	Nagymértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés B22 Egyéb, kártevők elleni módszerek erdészeti alkalmazása A faj állományait leginkább az idős, odvas faegyedek, valamint az álló holtfa eltávolítása veszélyezteti.

Faj neve:	Csíkos medvelepke (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési területen általánosan elterjedt (különösen az üde erdők területén).
Állománynagyság (jelöléskor):	10.000
Állománynagyság (tervkészítéskor):	20.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az előforduló állományok stabilak.

Faj veszélyeztetettsége:	Nem veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	Nem ismert.

Faj neve:	Nagy tűzlepke (<i>Lycaena dispar</i>)
Írányelv melléklete:	II
Faj előfordulásai a területen:	Magassásosokkal mozaikoló mocsárétek térségében (ld. 3.11. térkép).
Állománymagyság (jelöléskor):	P jelen van.
Állománymagyság (tervkészítéskor):	2.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az előforduló állományok stabilak, vagy kis mértékben csökkenő egyedszámúak.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A08 Gyepterület kaszálása vagy vágása A09 Intenzív legeltetés vagy túllegeltetés I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Elsősorban a csapadékmennyiség csökkenés miatt jelentkező hatások (gyepek vízellátottságának romlása), továbbá a növényzet vertikális szerkezetének megváltozása veszélyezteteti (legeltetés, invázós özönnövények térhódítása, nem megfelelő módon, vagy időpontban végzett kaszálás).

Faj neve:	Nagy hőscincér (<i>Cerambyx cerdo</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület tölgyes erdőterületein általánosan elterjedt (ld. 3.12. térkép).
Állománymagyság (jelöléskor):	1.000
Állománymagyság (tervkészítéskor):	90.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában számottevő változás nincs (a korábbi adat feltehetően erősen alábecsült volt, az aktuális állományadat meghatározása Merkl & Hegyessy (2008) szerinti módszertannal végzett terepi vizsgálatok és a potenciális élőhely aktuális felületborításának felhasználásával történt).
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmeléket is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés Erdőművelés intenzitásának növekedése, de elsősorban a lábon álló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása veszélyezteteti.

Faj neve:	Havasi cincér (<i>Rosalia alpina</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV

Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület bükkös erdőterületein általánosan elterjedt (ld. 3.13. térkép).
Állománymagyság (jelölés):	50.000
Állománymagyság (tervkészítés):	60.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában számottevő változás nincs (az aktuális állományadat meghatározása Merkl & Hegyessy (2008) szerinti módszertannal végzett terepi vizsgálatok és a potenciális élőhely aktuális felületborításának felhasználásával történt).
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés úratelepítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés Erdőművelés intenzitásának növekedése, de elsősorban a lábon álló és/vagy elfekvő holt faanyag eltávolítása veszélyezteteti.

Faj neve:	Skarlátbogár (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)
Irányelv mellélete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A terület idős faegyedeket tartalmazó üde erdei élőhelyein általánosan elterjedt.
Állománymagyság (jelölés):	1.000
Állománymagyság (tervkészítés):	2.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában feltehetően számottevő változás nincs.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés úratelepítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés A faj fennmaradásához megfelelő mennyiségű és minőségű idős, lábonálló, kéregvált faegyedre van szükség. A holtfa jelenlétét nem toleráló erdőművelési gyakorlat, illetve a kiterjedt véghasználatok a rovar élőhelyeinek megszűnésével járnak.

Faj neve:	Szarvasbogár (<i>Lucanus cervus</i>)
Irányelv mellélete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület tölgyes erdőterületein általánosan elterjedt és gyakori (ld. 3.14. térkép).
Állománymagyság (jelölés):	250.000
Állománymagyság (tervkészítés):	200.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában számottevő változás nincs (az aktuális állományadat meghatározása Merkl & Hegyessy (2008) szerinti módszertan adaptálásával végzett terepi vizsgálatok és a potenciális élőhely aktuális felületborításának felhasználásával történt).

Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés A faj fennmaradásához megfelelő mennyiségű és minőségű holtfára van szükség. A holtfa és tuskók jelenlétét nem toleráló erdőművelési gyakorlat, illetve a kiterjedt véghasználatok a rovar élőhelyeinek megszűnésével járnak.

Faj neve:	Kerekvállú állásbogár (<i>Rhysodes sulcatus</i>)
Irányelv melléklete:	II
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület idős bükköseit és a patak völgyek üdébb részeinek ritka faja. Vörös korhadást mutató fenyves-foltokon is előfordul (ld. 3.15. térkép)
Állomány nagyság (jelöléskor):	P jelen van.
Állomány nagyság (tervkészítéskor):	<100 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	A faj állományának újabb és újabb előfordulásai válnak ismertté a vizsgálati területen, ettől függetlenül lokális egyedszámában számottevő változás nem feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Nagymértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés B22 Egyéb, kártevők elleni módszerek erdészeti alkalmazása A faj fennmaradásához megfelelő mennyiségű és minőségű holtfára van szükség. A holtfa jelenlétét nem toleráló erdőművelési gyakorlat, illetve a kiterjedt véghasználatok a rovar élőhelyeinek megszűnésével járnak. Hasonlóan negatív a fajra nézve az elegyfák eltávolítása. A rovarölőszerek használata ugyancsak veszélyezteteti állományait.

Faj neve:	Dunai tarajosgöte (<i>Triturus dobrogicus</i>)
Irányelv melléklete:	II
Faj előfordulásai a területen:	A terület rendszeresen vízállásos gyepterületein fordul elő szóróványosan.
Állomány nagyság (jelöléskor):	1.000
Állomány nagyság (tervkészítéskor):	1.000
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában feltehetően számottevő változás nincs.
Faj veszélyeztetettsége:	Kis mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében K01 Vízkivétel felszíni, felszín alatti vagy kevert vizekből

	Hidrológiai viszonyok módosulása visszaszorulását eredményezheti.
--	---

Faj neve:	Vöröshasú unka (<i>Bombina bombina</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A terület rendszeresen vízállásos gyepterületein és kisebb tavaiban van jelen.
Állománynagyság (jelöléskor):	1.000
Állománynagyság (tervkészítéskor):	1.000
Állomány változásának tendenciái és okai:	A lokális állomány egyedszámában feltehetően számottevő változás nincs.
Faj veszélyeztetettsége:	Kis mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében K01 Vízkivétel felszíni, felszín alatti vagy kevert vizekből Hidrológiai viszonyok módosulása visszaszorulását eredményezheti.

Faj neve:	Csonkafülű denevér (<i>Myotis emarginatus</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület dél-nyugati peremterületéről ismert előfordulása.
Állománynagyság (jelöléskor):	50
Állománynagyság (tervkészítéskor):	50 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	A lokális állomány egyedszáma stagnálást mutat.
Faj veszélyeztetettsége:	Nagy mértékben veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	F24 Zaj-, fény-, hő- vagy egyéb szennyezést okozó lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák Az előfordulását lehetővé tevő épületek padláshelyiségeinek felújítása, valamint az épületek térségében tapasztalható fény- és zaj-terhelés növekedése veszélyezteteti.

Faj neve:	Közönséges denevér (<i>Myotis myotis</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	Rezi és Várvölgy térségében fordul elő szórványosan.
Állománynagyság (jelöléskor):	500
Állománynagyság (tervkészítéskor):	300 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	A lokális állomány egyedszáma csökkenő tendenciát mutat. A Natura 2000 területen kívüli épületekben (elsősorban templomok tetőterében) található szülőkolóniák zavartsága/sérülékenysége nagyfokú.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	F07 Sport, turisztikai és szabadidős tevékenységek F24 Zaj-, fény-, hő- vagy egyéb szennyezést okozó lakossági vagy rekreációs tevékenységek és struktúrák

	A barlanglakó kolóniákat a turizmus intenzitásának növekedése, az épületakó kolóniákat a fény- és zaj-terhelés növekedése veszélyezteti.
--	--

Faj neve:	Nyugati piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A terület idős faegyedeket tartalmazó erdei élőhelyein általánosan elterjedt.
Állománymagyság (jelöléskor):	100
Állománymagyság (tervkészítéskor):	100 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában csökkenés tapasztalható, melynek oka az intenzív erdőgazdálkodás jelenléte.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés B22 Egyéb, kártevők elleni módszerek erdészeti alkalmazása A faj állományait leginkább az idős, odvas faegyedek, valamint az álló holtfa eltávolítása veszélyezteti.

Jelölőnek javasolt

Faj neve:	Kék pattanóbogár (<i>Limoniscus violaceus</i>)
Írányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A tervezési terület egy pontjáról ismert (Négyszögű-hegy térsége).
Állománymagyság (jelöléskor):	P jelen van
Állománymagyság (tervkészítéskor):	P jelen van
Állomány változásának tendenciái és okai:	A célzott vizsgálatok ellenére a lokális állományt pontosan még nem ismerjük. Az egyedszámában stagnálás, illetve csökkenést feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B05 Fakitermelés újraterelítés vagy természetes felújulás nélkül B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B07 Lábonálló és fekvő holt fa eltávolítása, beleértve a törmelékét is B08 Idős fák eltávolítása (kivéve a lábonálló vagy fekvő holt fát) B09 Tarvágás B15 Előregedett erdők csökkentését célzó erdőkezelés G08 Hal- és vadállomány kezelése A faj fennmaradásához megfelelő mennyiségű és minőségű odvas holtfára van szükség. Az odvas fák jelenlétét nem toleráló erdőművelési gyakorlat, illetve a kiterjedt véghasználatok a rovar élőhelyeinek megszűnésével járnak. Ezen túl a faj állományait az odvas faegyedek sérülése (taposás, rágás) is veszélyezteti.

Faj neve:	Díszes légivadász (<i>Coenagrion ornatum</i>)
-----------	---

Irányelv melléklete:	II
Faj előfordulásai a területen:	A Csetényi-patak (Vállus) és a Gyöngyös-patak (Zalaszántó) térségéből ismert.
Állománynagyság (jelölés):	P jelen van
Állománynagyság (tervkészítés):	100–200 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában feltehetően számottevő változás nincs.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében L04 Természetes eutrofizáció vagy savasodás K01 Vízkivétel felszíni, felszín alatti vagy kevert vizekből Hidrológiai viszonyok módosulása, vízi növényzet eltávolítása, eutrofizáció egyaránt veszélyezteti.

Faj neve:	Díszes tarkalepke (<i>Hypodryas maturna</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	Zalaszántó és Rezi térségében fordul elő szórványosan
Állománynagyság (jelölés):	P jelen van
Állománynagyság (tervkészítés):	500
Állomány változásának tendenciái és okai:	Pontosan nem ismert, egyedszám-változásában csökkenő tendencia feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Nagyon jelentős mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B09 Tarvágás B22 Egyéb, kártevők elleni módszerek erdészeti alkalmazása G08 Hal- és vadállomány kezelése A túltartott vadállomány erdei cserje- és gyepszintre gyakorolt negatív hatása, intenzív erdőművelés és vegyszerhasználat a faj állományainak fennmaradását ellehetetleníti.

Faj neve:	Sárga gyapjasszövő (<i>Eriogaster catax</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A terület kökényt és galagonyát tartalmazó meleg erdőszegélyeinek és cserjéseinek területén fordul elő szórványosan.
Állománynagyság (jelölés):	P jelen van
Állománynagyság (tervkészítés):	1.000
Állomány változásának tendenciái és okai:	Pontosan nem ismert, stagnáló, kismértékben csökkenő tendencia feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	B21 Mechanikai növényvédelmi módszerek erdészeti alkalmazása, kivéve a lombkoronaszint ritkítását A08 Gyepterület kaszálása vagy vágása

	B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B12 Ritkítás (lombkoronaszintben) Intenzív erdőművelés, kontrollálatlan cserjeirtás a gyepterületeken és szegély-élőhelyeken tápnövényeinek felszámolódását eredményezi.
--	--

Faj neve:	Vérű hangyaboglárka (<i>Maculinea teleius</i>)
Irányelv melléklete:	II, IV
Faj előfordulásai a területen:	A Bándi-mező, valamint az Őshalmok-Vár-rét térségében a leginkább jellemző előfordulása (ld. 3.16. térkép).
Állománynagyság (jelöléskor):	P jelen van
Állománynagyság (tervkészítéskor):	500 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Pontosan nem ismert, csökkenő tendencia feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Nagy mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében A08 Gyepterület kaszálása vagy vágása I02 Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül) Elsősorban a csapadékmennyiség csökkenés miatt jelentkező hatások (gyepek vízellátottságának romlása), továbbá a növényzet vertikális szerkezetének megváltozása veszélyezteteti (inváziós özönnövények térhódítása, nem megfelelő módon, vagy időpontban végzett kaszálás, becserjésedés, beerdősülés).

Faj neve:	Kis apollólepke (<i>Parnassius mnemosyne</i>)
Irányelv melléklete:	IV
Faj előfordulásai a területen:	Aljnövényzetükben keltike fajokat tartalmazó erdőfoltok területén jellemzően előfordul.
Állománynagyság (jelöléskor):	P jelen van
Állománynagyság (tervkészítéskor):	1.000 (célzott vizsgálatokon alapuló becslés)
Állomány változásának tendenciái és okai:	Az állomány egyedszámában csökkenés feltételezhető.
Faj veszélyeztetettsége:	Közepes mértékben veszélyeztetett.
Veszélyeztető tényezők:	N02 Aszály és csapadékmennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében B06 Fakitermelés (kivéve tarvágás) B09 Tarvágás B22 Egyéb, kártevők elleni módszerek erdészeti alkalmazása A faj állományainak fő veszélyeztető tényezője az erdőgazdálkodás intenzitásának növekedése.

1.2.4. A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok

A magyar név mellett ⁺-sal jelöltük azokat a fajokat, melyek nem szerepelnek a Natura adatlapon, de javasoljuk felvételüket „A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok” közé.

A magyar név mellett ⁺⁺-sal jelöltük azt a fajt, amely Natura adatlapon „A tervezési területen előforduló egyéb jelentős fajok” között szerepel, de javasoljuk felvételét a jelölő fajok közé.

A magyar név mellett ⁻-sal jelöltük azt a fajt, ami szerepel a Natura adatlapon, mint „A tervezési területen előforduló egyéb jelentős faj”, de törlését javasoljuk.

Magyar név	Tudományos név	Védettség (V, FV)	Jelentőség
Négysarkú piramismoha ⁺	<i>Pyramidula tetragona</i>	V	A Keszthelyi-hegységben a Tátika sziklagyepeiben ismert, igen ritka, Európai Vörös-könyves mohafaj.
Sulyoktáska	<i>Aethionema saxatile</i>	V	A Keszthelyi-hegység dolomitrégiójában számos ponton, de igen kis egyedszámmal előforduló faj. Állományai a populációméret alapján regionális szinten jelentősek, de a faj előfordulásának növényföldrajzi jelentősége nagy.
Szirti fanyarka ⁺	<i>Amelanchier ovalis</i>	V	A Keszthelyi-hegységben ritka, a dolomitrégió északnyugati vonulatain megjelenő faj. Állományai populációméretük alapján regionális szinten jelentősek, de az előfordulások növényföldrajzi jelentősége ennél lényegesebb nagyobb.
Molyhos madárbirs ⁺	<i>Cotoneaster tomentosus</i>	V	A Keszthelyi-hegységben xerotherm erdőkben és sziklás élőhelyeken gyakori cserjefaj. Állományai országos szinten is kimagasló jelentőséggel bírnak.
Henye boroszlán ⁺	<i>Daphne cneorum</i>	V	Bokorerdők, elegyes-karszterdők szegélyein, sziklagyepekben a Keszthelyi-hegység dolomitrégiójában elég gyakori faj. Állományai országos szinten is kimagasló jelentőséggel bírnak, más középhegységi tájainkon, hasonló élőhelyeken a faj jóval ritkább, mint a Keszthelyi-hegységben.
Keleti zergevirág ⁺	<i>Doronicum orientale</i>	V	A faj minden állománya országosan jelentős, a keszthelyi-hegységi ismert populációja (Sipos-torok) jelentős egyedszámú, kimagaslóan értékes állomány.
Szibériai nőszirm	<i>Iris sibirica</i>	V	A Zalasántó és Várvölgy közötti réteken nagy egyedszámú populációi élnek. Állományai regionális szinten jelentősek.

Szőke oroszlánfog ⁺	<i>Leontodon incanus</i>	V	Magyarországon csak a Dunántúli-középhegység nyugati részén, a Déli-Bakonyban és Keszthelyi-hegységben előforduló, közép-európai—alpesi faj. A Keszthelyi-hegységben gyakori, a jelentős egyedszámú állományok sem ritkák. Országos szinten jelentős.
Légybangó	<i>Ophrys insectifera</i>	FV	A Keszthelyi-hegységben sztyepréteken, sziklagyepekben, xerotherm erdőszegély-élőhelyeken számos ponton előforduló faj. Állományai országos szinten is kimagasló jelentőséggel bírnak.
Sziklai dercevirág ⁺	<i>Arabidopsis lyrata</i> subsp. <i>petraea</i> (<i>Cardaminopsis petraea</i>)	V	Biogeográfiai szempontból kimagaslóan jelentős, boreális növény, reliktum populációi Keszthelyi-hegység dolomitrégiójában számos ponton ismertek (pl. Bise-kő, Cseri-kapu, Csalános-völgy, Vonyarci-cser, Nyilasok, Büdöskúti-völgy stb.). Állományai országos szinten is kimagasló jelentőséggel bírnak.
Medvefű kankalin	<i>Primula auricula</i>	FV	Biogeográfiai szempontból kimagaslóan jelentős, közép-európai alpesi növény, reliktum populációi Keszthelyi-hegységben két ponton (Gyenesdiás: Pető-hegy, Rezi: Meleg-hegy) maradtak fenn. Állományai országos szinten jelentősek.
Fekete kökörcsin ⁻⁻	<i>Pulsatilla nigricans</i> (<i>P. pratensis</i> subsp. <i>nigricans</i>)	V	Az adatlapról való törlését javasoljuk. A Keszthelyi-hegységben nem ritka, de sehol sem tömeges. Állományai regionális szinten sem számítanak jelentősnek. Ráadásul egyes nagyobb állományai kívül esnek a tervezési területen, magántelkeken nőnek (pl. Cserszegtomajon).
Lónyelvű csodabogyó	<i>Ruscus hypoglossum</i>	V	A Keszthelyi-hegységben ritka, néhány bükkös, elegyes-karszterdő állományban előforduló faj. A faj előfordulása középhegységi szinten jelentős (itt és a Magas-Bakonyban él). Egyedszáma miatt kiemelkedő a Rezi községhatárba eső populációja.
Szúrós csodabogyó	<i>Ruscus aculeatus</i>	V	A Keszthelyi-hegységben igen gyakori, xerotherm erdőkben gyakran tömegesen megjelenő faj. Állományai középhegységi szinten kiemelkedően jelentősek, de országos szinten is erős populáció él a hegység területén.
Andreánszky-berkenye ⁺	<i>Sorbus andreanszkyana</i> *	V	A Keszthelyi-hegység dolomitrégiójában előforduló, ritka, bennszülött berkenye-faj.

Dunai berkenye ⁺	<i>Sorbus danubialis</i>	V	A Keszthelyi-hegységben igen ritka bennszülött berkenye-faj (pl. Csókakő, Kígyóvári-szikla).
Gáyer-berkenye ⁺	<i>Sorbus gayeriana</i>	V	A Keszthelyi-hegységben molyhos tölgyes és ritkábban cseres-tölgyes, élőhelyeken jellemző, viszonylag gyakori bennszülött berkenye-faj.
Balatoni berkenye ⁺	<i>Sorbus balatonica</i>	V	A Keszthelyi-hegységben molyhos tölgyes, elegyes-karszterdő, karsztbokorerdő, sziklagyep élőhelyeken jellemző, viszonylag gyakori bennszülött berkenye-faj.
Keszthelyi berkenye ⁺	<i>Sorbus keszthelyensis</i>	V	A Keszthelyi-hegységben ritka, a dolomitrégió néhány nagysziklás termőhelyéről (pl. Szoba-kő) ismert bennszülött berkenye-faj.
Udvardy-berkenye ⁺	<i>Sorbus udvardyana</i> ^{**}	V	A Keszthelyi-hegység dolomitrégiójában elsősorban elegyes-karszterdő, karsztbokorerdő, sziklagyep élőhelyeken jellemző bennszülött berkenye-faj.
Dombi ibolya ⁺	<i>Viola collina</i>	V	A Keszthelyi-hegységben igen gyakori, elegyes-karszterdőkben szinte általánosan előforduló növény. Állományai országos szinten jelentősek.
Csonkaír	<i>Succisella inflexa</i>	NV	A Zalaszentőrs és Várköly közötti réteken nagy egyedszámú populációi élnek. Állományai középhegységi szinten igen jelentősek.
Fűrészlábú szöcske	<i>Saga pedo</i>	V	A Magyar Középhegység déli kitettségű sztyeprétjén és sziklagyepjeiben elterjedt faj, lokálisan kevés előfordulási adattal rendelkező színezőelem.
Kis apollólepke ⁺⁺	<i>Parnassius mnemosyne</i>	V	Gazdag gypszintű üde erdőket is tartalmazó élőhelymozaikok fontos indikátorfaja, lokálisan fontos színezőelem.

*A bennszülött berkenye-fajok felsorolása nem teljes körű, további leírt taxonok is előfordulnak a hegységben.

** Somlyay & Sennikov némenklaturai revíziója alapján a *Sorbus bakonyensis* név Kováts Dezső tipifikációja miatt a Márkó környéki, hasonló alakra érvényes, így a Bakony nyugati részén jellemző, korábban *Sorbus bakonyensis*-ként tárgyalt alakoknak új nevet kellett adni, ezt a taxont nevezik *Sorbus udvardyana*-nak. Németh ezt nem veszi figyelembe, álláspontja szerint ugyanezen alak keszthelyi-hegységi példányai továbbra is *Sorbus bakonyensis*-ként említendőek. Németh a közelmúltban további alakokat („fajokat”) is publikált a hegységből. A Natura fenntartási tervnek nem feladata az ezzel kapcsolatos állásfoglalás. Valamennyi lisztes fonákú berkenyefaj egyedei különös figyelemmel kímélendőek az erdőgazdálkodás során.

1.3. Területhasználat

1.3.1. Művelési ág szerinti megoszlás

A tervezési területet művelési ág tekintetében az erdőterületek uralják, számottevő mértékben van még jelen a gyep (legelő) és a gyep (rét), valamint a kivett művelési ág. A

további, előforduló művelés ágak (szántó, gyümölcsös, szőlő, fásított terület) részesedése rendkívül alárendelt.

Művelési ág	Részarány (%)
Erdő	84,11
Gyep (legelő)	6,00
Kivett	3,76
Gyep (rét)	3,66
Szántó	2,35
Gyümölcsös	0,10
Szőlő	0,01
Fásított terület	<0,01

1.3.2. Tulajdoni viszonyok

Tulajdonosi csoport/ kezelő	Kiterjedés (ha)
Állami	10630,36 ha
Rendezetlen gazdálkodási viszony	0,00 ha
Magán	4267,76 ha

1.3.3. Területhasználat és kezelés

1.3.3.1 Mezőgazdaság

A tervezési területen a medencékben vannak mezőgazdasági művelésre alkalmas területek, melyek jellemzően rét vagy legelő művelési ágba tartoznak, de a Szántói-medencében néhány szántó művelési ágú terület is van. A Vári-völgy északi részén, a Vár-rét, a Kovács-mező és a Szántói-medence üde réttein a kaszálás jellemző, míg a Szántói-medence száraz homoki gyepjeit legeltetik. A Szántói-medencében és a Vári-völgyben nagy területen már évtizedek óta nincs művelés.

1.3.3.2 Erdészet

A tervezési terület erdőállományainak összesített faállomány adatai

Faállománytípus	Terület (ha)	%	Faállománytípus	Terület (ha)	%
A	367,12	2,80	GY-KST	70,49	0,54
A-EL	128,91	0,98	GY-KST-CS	272,33	2,07
A-F	4,40	0,03	GY-KST-EL	338,31	2,58
B	273,03	2,08	GY-KST-F	0,33	0,00
B-EL	1086,89	8,28	GY-KTT	7,19	0,05
B-F	68,59	0,52	GY-KTT-B	25,55	0,19
B-GY	569,45	4,34	GY-KTT-CS	145,44	1,11
B-GY-KTT	238,33	1,82	GY-KTT-EL	88,82	0,68
B-K	258,45	1,97	GY-KTT-F	7,50	0,06
B-KTT	148,51	1,13	H	10,35	0,08
CS	445,63	3,40	H-E	156,29	1,19
CS-EF	63,71	0,49	HNY-EL	5,27	0,04
CS-EGYF	20,18	0,15	J-E	27,60	0,21
CS-EL	1627,00	12,40	K	38,27	0,29

CS-FF	273,96	2,09	K-E	530,42	4,04
CS-KST	144,19	1,10	KST	33,17	0,25
CS-KTT	579,48	4,42	KST-CS	106,63	0,81
CS-MOT	296,55	2,26	KST-EL	91,37	0,70
EF	12,97	0,10	KST-F	9,72	0,07
EF-A	5,39	0,04	KST-K	5,43	0,04
EF-B	13,81	0,11	KST-MÉ	5,10	0,04
EF-CS	19,56	0,15	K-T	601,09	4,58
EF-EL	40,26	0,31	KTT	13,26	0,10
EF-F	18,91	0,14	KTT-CS	174,78	1,33
EF-T	15,19	0,12	KTT-EF	2,43	0,02
EGYF	2,96	0,02	KTT-EL	49,79	0,38
EGYF-E	7,29	0,06	LF	28,71	0,22
EKL	9,37	0,07	LF-EL	8,91	0,07
ELL	2,99	0,02	LF-F	6,86	0,05
FD	6,26	0,05	MÉ	91,53	0,70
FF	90,02	0,69	MÉ-E	57,04	0,43
FF-CS	439,02	3,35	MOT-CS	131,26	1,00
FF-EL	318,83	2,43	MOT-E	67,34	0,51
FF-F	5,45	0,04	MOT-VK	878,44	6,69
FF-T	349,15	2,66	NNY	4,11	0,03
FÜ-E	0,39	0,00	VF	21,88	0,17
GY	13,36	0,10	VT	83,97	0,64
GY-E	687,04	5,23	Erdőgazdálkodási célú szolgáló, nem erdővel borított területek (út, tisztás, épület, kopár, nyiladék, vadföld, cserjés, stb.)	274,95	2,09

Jelmagyarázat: A: akác; B: bükk; CS: csertölgy; EF: erdei fenyő; E: EL, EGYF; ELL: egyéb lombosfa; EGYF: egyéb fenyő; F: fenyők; FD: feketediós; FF: feketefenyő; FÜ: füzes; GY: gyertyán; H: hársak; HNY: hazai nyáras; J: juharok; K: kőrisek; KST: kocsányos tölgy; KTT: kocsánytalan tölgy; LF: lucfenyves; MÉ: mézgás éger; MOT: molyhos tölgy; NNY: nemes nyáras; T: tölgyek; VF: vörösfenyves; VT: vörös tölgyes; VK: virágos kőris

A tervezési terület erdőállományainak összesített kor adatai

Kor	Terület (ha)	Arány (%)
1 - 20 év	615,87	4,69
21-40 év	2264,26	17,25
41 - 60 év	2631,36	20,05
61- 80 év	2140,26	16,31
81 - 100 év	2495,8	19,02
101 - 120 év	1565,79	11,93
121 - 140 év	460,36	3,51
141 - 160 év	177,44	1,35
161 - 180 év	52,72	0,40
181 - 200 év	89,47	0,68
200 év felett	11,91	0,09

Nem értelmezhető (nyiladékok, utak, stb.)	619,32	4,72
Összesen	13124,56	100,00

A tervezési terület erdőállományainak összesített tulajdonforma szerinti adatai

Tulajdonforma	Terület (ha)	Arány (%)
Állami	10515,3	80,12
Közösségi	85,05	0,65
Magán	2348,08	17,89
Vegyes	176,13	1,34
Összesen	13124,56	100,00

A tervezési terület erdőállományainak összesített üzem mód szerinti adatai

Üzem mód	Terület (ha)	Arány (%)
Átalakítás alatt álló erdő	383,94	2,93
Faanyagtermelést nem szolgáló erdő	964,09	7,35
Szálaló erdő	559,7	4,26
Vágásos erdő	10609,03	80,83
Nem értelmezhető a területre üzem mód	607,8	4,63
Összesen	13124,56	100,00

A tervezési terület erdőállományainak elsődeleges és másodlagos rendeltetés szerinti adatai

Elsődleges rendeltetés	Terület (ha)	Arány (%)
Faanyagtermelő erdő	2334,52	17,79
Műtárgyvédelmi erdő	7,82	0,06
NATURA2000 rendeltetésű erdő	18,5	0,14
Örökségvédelmi erdő	49,33	0,38
Parkerdő	144,1	1,10
Talajvédelmi erdő	679,61	5,18
Településvédelmi erdő	6,82	0,05
Természetvédelmi rendeltetésű erdő	8991,54	68,51
Vadaskert	284,52	2,17
Nem értelmezhető rendeltetés	607,8	4,63
Összesen	13124,56	100,00

Másodlagos rendeltetés	Terület (ha)	Arány (%)
Faanyagtermelő erdő	368,91	2,81
Műtárgyvédelmi erdő	33,57	0,26
NATURA2000 rendeltetésű erdő	7688,17	58,58
Örökségvédelmi erdő	56,45	0,43
Parkerdő	191,11	1,46
Talajvédelmi erdő	3568,34	27,19
Településvédelmi erdő	17,65	0,13
Kísérleti erdő	2,69	0,02
Nincs másodlagos rendeltetés	1197,67	9,13
Összesen	13124,56	100,00

1.3.3.3. Vadgazdálkodás, halászat, horgászat

A tervezési területen vadgazdálkodást az Óhíd Vadászati Kft., a Kovácsi Vadásztársaság, a Bakonyerdő Zrt., a Lesence Vadásztársaság, a Napfény Vadásztársaság és a Kígyósvölgyi Vadásztársaság folytat. Halászat és horgászat nem folyik.

1.3.3.4. Vízgazdálkodás

A tervezési területen nincsenek jelentős vízterek. Patakjai (a Gyöngyös-patak a legjelentősebb) és forrásai (Büdöskút, Szent Miklós-kút) kis hozamúak.

1.3.3.5. Turizmus

A tervezési terület jelentős turisztikai célpont, elsősorban a Balaton vonzerejének köszönhetően. A Balatonra érkező turisták szívesen kirándulnak a Keszthelyi-hegységbe, így a turizmus elsősorban a tervezési terület déli dolomit-régióját érinti. A Balaton-parti települések ki is használják ezt az érdeklődést, számos túraútvonal vezet a településekről a hegység belseje felé. Ugyancsak népszerűek a könnyen megközelíthető kilátók Balatongyörök, Vonyarcvashegy és Gyenesdiás területén. A turizmus kedvezőtlen mellékhatásai a sziklagyepek taposása [Becei-ugrató (Balatongyörök), Ló-hegy (Gyenesdiás)] és a tavasszal virágzó növények kiásása [leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*)].

1.3.3.6. Ipar

Az ipari tevékenységek közül a bányászat jellemző a dolomit- és a bazalt régióban is, sőt homokbánya is üzemel a tervezési területen. A terület bánya vállalkozói: Kvarc-Homok 2001 Bányászati és Kereskedelmi Kft, Triász-Kőbánya Kft., Molnár-Kő Kft., Basalt-Középkő Kőbányák Kft., Vulkánkő Bányászati és Kereskedelmi Kft, Dolomit Bányászati és Kereskedelmi Kft., Dolo-Mobil Általános Szállítási és Rakodási Kft.

A bányászat mindkét régióban intenzív. A Pilikáni bánya a közösségi jelentőségű adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*) élőhelyét egyre jobban megközelíti. A nyári időszakban jelentős a bányák por-szennyezése a környező növényzetre.

1.3.3.7. Infrastruktúra

Nagyfeszültségű vezeték: Zalaszentő, Keszthely, Vállus, Várköly és Bazsi területén. A vezeték alatt általában galagonyás-kökényes száraz cserjések találhatók, de jellemző a magas aranyvessző (*Solidago gigantea*) állománya is, valamint sok helyen megfigyelhető a mirigyes bálványfa (*Ailanthus altissima*) terjeszkedése is.

Gázpászta: Keszthely, Rezi, Vállus, Várköly, Zalaszentő és Bazsi területén. A gázpászta kaszálása nem gyakorol kedvezőtlen hatást a növényzetre, számos védett faj [pl. vitézvirág (*Anacamptis pyramidalis*), tarka nőszirm (*Iris variegata*)] található területükön (pl. a várkölygi út mellett a gázpászta kaszált sávján).

Az aszfaltozott úthálózat fejlett a tervezési területen. Aszfaltozott közút köti össze Keszthelyt és Várkölyt, Várkölyt és Zalaszentőt, Várkölyt és Vállust, Lesencefalut. Szintén aszfaltozott közút a Keszthely-Cserszegtomaj-Rezi út és a Keszthely-Kertváros-Rezi-Zalaszentő-Bazsi út.

2. Felhasznált irodalom

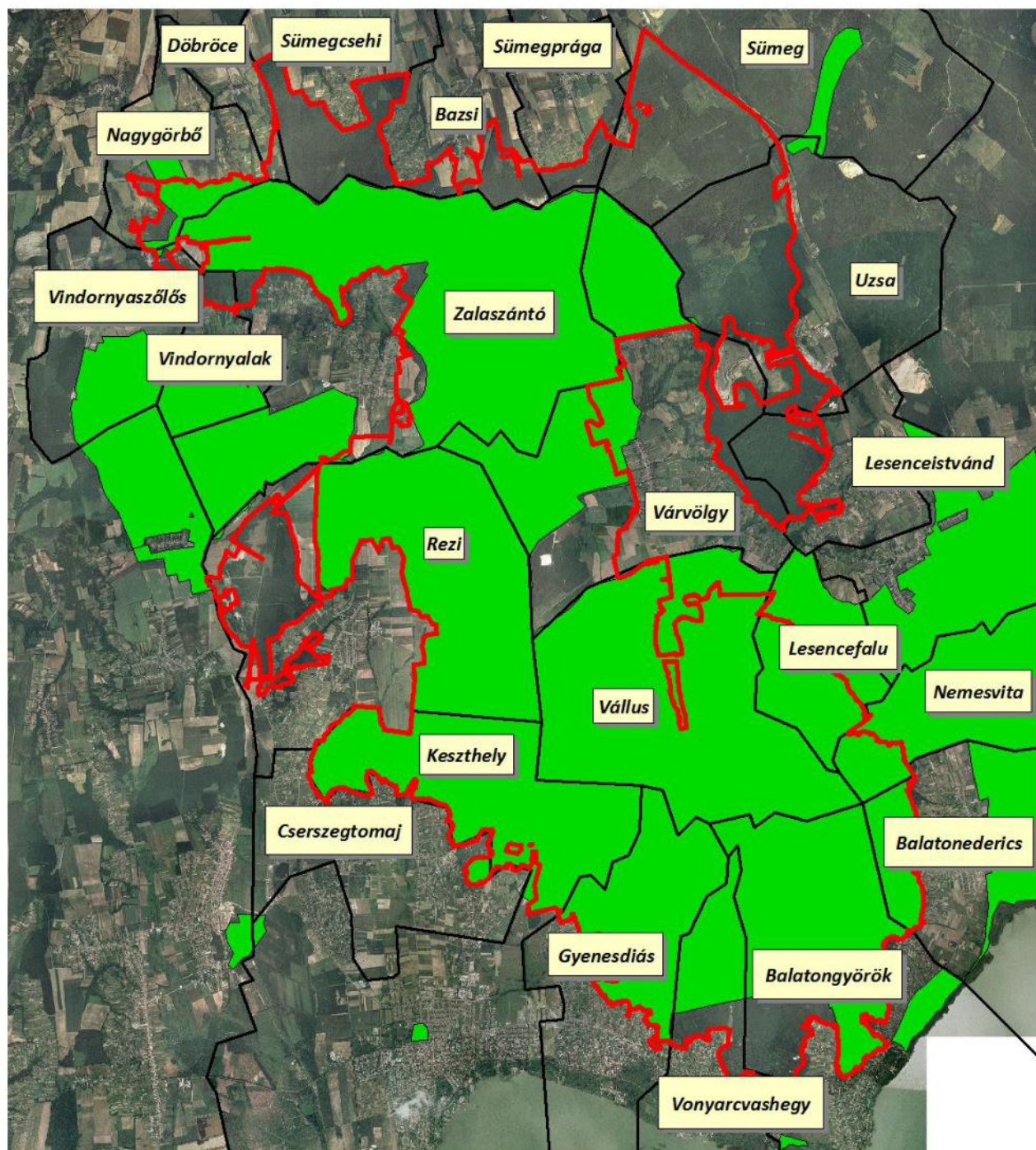
- Abenius J., Aronsson M., Haglund A., Lindahl H., & Vik P. (2004): Natura 2000 Monitoring in Sweden – Monitoring of habitats and species listed in the Habitats and Birds Directives. Main report. – Swedish Environmental Protection Agency, Stockholm, 55 pp.
- Ábrahám L., Herczig B. & Bürgés Gy. (2007): Faunisztikai adatok a Keszthelyi-hegység nagylepke faunájának ismeretéhez. – Natura Somogyiensis 10: 303–330.
- Bauer N. (2014): A Bakony-vidék szárazgyepjei - Sztyeprétek és sziklagyepek osztályozása és növényföldrajzi karaktere. – MTM, Budapest, A Bakony természettudományi kutatásának eredményei 33, 336 pp.
- Bauer N. & Kenyeres Z. (2006): A Keszthelyi-hegység élővilágának fő vonásai. Életföldrajzi és emberi hatások. – In: Futó J. (szerk.): A Balaton-felvidék természeti értékei VI. A Keszthelyi-hegység. – Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság, Csupak, pp. 29–34.
- Bauer N., Szabó I. & Futó J. (2008): Distribution of *Primula auricula* L. in the Transdanubian Mountains (Hungary) - with a new record: Rezi: Meleg-hegy (Keszthely-Mts.). – Acta Botanica Hungarica 50 (3–4): 237–256.
- Bauer N., Lőkös L. & Papp B. (2008): Distribution and habitats of *Cardaminopsis petraea* (L.) Hiitonen in Hungary. – Studia Botanica Hungarica 39: 113–138.
- Borhidi A. (2003): Magyarország növénytársulásai. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 610 pp.
- Borhidi A. & Sánta A. (szerk.) (1999): Vörös Könyv Magyarország növénytársulásairól – Természetbúvár Alapítvány Kiadó, Budapest
- Bölöni J. & Bauer N. (2008): 5.1.11. Tátika-csoport. – In: Király G., Molnár Zs., Bölöni J., Csiky J. & Vojtkó A. (eds.): Magyarország földrajzi kistájainak növényzete. [Vegetation of the Hungarian physical geographical microregions]. – MTA ÖBKI, Vácrátót p. 140.
- Bölöni J. & Bauer N. (2008): 5.1.12. Keszthelyi-fennsík. – In: Király G., Molnár Zs., Bölöni J., Csiky J. & Vojtkó A. (eds.): Magyarország földrajzi kistájainak növényzete. [Vegetation of the Hungarian physical geographical microregions]. – MTA ÖBKI, Vácrátót p. 141.
- Csóka Gy. & Kovács, T. (1999): Xylofág rovarok. – Agroinform Kiadó, Budapest
- Dietzel Gy. (1997): A Bakony nappali lepkéi. – A Bakony Természettudományi Kutatásának Eredményei, 21., Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc
- Dövényi Z. (szerk.) (2010): Magyarország kistájainak katasztere. – MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest
- Endes M. (2010): A szarvasbogár (*Lucanus cervus*) újabb lelőhelye a Hortobágyon. – Calandrella 13(1): 202.
- Földművelésügyi Minisztérium (szerk.) (2014): Útmutató a Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez. – Budapest (kézirat)
- Haraszthy L. (szerk.) (2014): Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon. – Pro Vértes Közalapítvány, Csákvár, 934 p.
- Haraszthy L. & Sáfian Sz. (szerk.) (2016): Védett állatfajok elterjedési atlasza Vas, Zala és Somogy megye Natura 2000 területein. – Somogy Természetvédelmi Szervezet, Somogyfajsz
- Herczig B., Bürgés Gy. & Ronkay L. (1981): A Keszthelyi-hegység nagylepke-faunisztikai alapvetése. Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei 16: 141–159.
- Illyés E., Bauer N. & Botta-Dukát Z. (2009): Classification of semi-dry grassland vegetation of Hungary. – Preslia 81: 239–260.
- Jérôme R. (1992): A szarvasbogár előfordulása Németországban. – Erdészeti lapok 127(5): 143.
- Kenyeres Z., Bauer N. & Rácz I. (2002): Saga pecto Pallas dans le bassin Carpates, synthèse et nouvelles données (Orthoptera, Tettigoniidae). – Bulletin de la Société entomologique de France 107(2): 149–156.
- Kovács T. & Németh T. (2010): Ritka szaproxilofág bogarak Magyarországról (Insecta: Coleoptera). – Folia Historico Naturalia Musei Matraensis 34: 133–139.
- Kutasi Cs. (1999): Ritka és jellegzetes Balaton-felvidéki bogárfajok (Coleoptera). – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 14: 67–78.
- Kutasi Cs. & Sággy Zs. (2000): A Bakony faunájára új és ritka bogárfajok (Coleoptera) – Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis 19: 43–52.

- Merkl O. & Hegyessy G. (2008): Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*). – In: A madárvédelmi (79/409/EK) és az élőhelyvédelmi (92/43/EK) irányelveknek megfelelő monitorozás előkészítése című Átmeneti Támogatás projekt (2006/018-176-02-01) Zárójelentése, 302–316.
- Merkl O. (2008): Remetebogár (*Osmoderma eremita*). – In: A madárvédelmi (79/409/EK) és az élőhelyvédelmi (92/43/EK) irányelveknek megfelelő monitorozás előkészítése című Átmeneti Támogatás projekt (2006/018-176-02-01) Zárójelentése, 286–301.
- Merkl O. & Kovács T. (1997): Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer VI. Bogarak. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 14–15, 23–24.
- Nagy F.V. & Dávid L. (2012): Natura 2000 elővizsgálati dokumentáció a körzeti erdőtervezés során az erdőgazdálkodásra vonatkozóan megállapított előírás-javaslatoknak a Kab-hegyi Erdőtervezési Körzet területén található Natura 2000 területekre, valamint a kijelölés alapjául szolgáló élőhelytípusok és fajok (állat- és növényfajok) természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásainak értékeléséről. – Veszprém Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága, Veszprém, 124 p.
- Németh Cs. (2014): *Sorbus*-kutatások a Keszthelyi-hegység területén (*Sorbus* researches in the Keszthely Mountains). – In: Schmidt D., Kovács M., Bartha D. (eds.): X. Aktuális Flóra- és Vegetációkutatás a Kárpát-medencében. pp. 64–65.
- Pintér I. (1962): A Kovácsi-hegy csigáiról. – Állattani Közlemények 49: 81–90.
- Somlyay, L. & Sennikov, A. (2014): Atlas Florae Europaeae notes 23. The typification and revised taxonomic circumscription of *Sorbus bakonyensis* (Rosaceae), with a description of *Sorbus udvardyana*, a new apomictic species endemic to Hungary. – Phytotaxa 164 (4): 265–275.
- Svensson M. (2004): Natura 2000 Monitoring in Sweden – Monitoring of habitats and species listed in the Habitats and Birds Directives. Appendix 2. Monitoring of Natura 2000 species. – Swedish Environmental Protection Agency, Stockholm, 37 pp.
- Tóth S. (1980): A Bakony-hegység szitakötő faunája (Insecta: Odonata). – A Bakony Természettudományi Kutatásának Eredményei, 13: 5-135.
- Tóth S. (2005): A Bakonyvidék és a Balaton-medence szitakötő-faunája (Insecta: Odonata). – A Bakony természettudományi kutatásának eredményei 29., Zirc, 224 p.
- Tóth S. (2015): A Bakony-vidék és a Balaton-medence herpetofaunája (Amphibia – Reptilia). – A Bakony természettudományi kutatásának eredményei 34., Magyar Természettudományi Múzeum Bakonyi Természettudományi Múzeuma, Zirc
- Varga A. (1991): A Bakonyi Természettudományi Múzeum Mollusca gyűjteménye. – Folia Musei Historico-Naturalis Bakonyiensis 10: 27–49.

3. Térképek

3.1. Áttekintő térkép

3.1. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018 Áttekintő térkép

- Natura2000 terület határa
- Településhatár
- Országos védett

Forrás: FÖMI

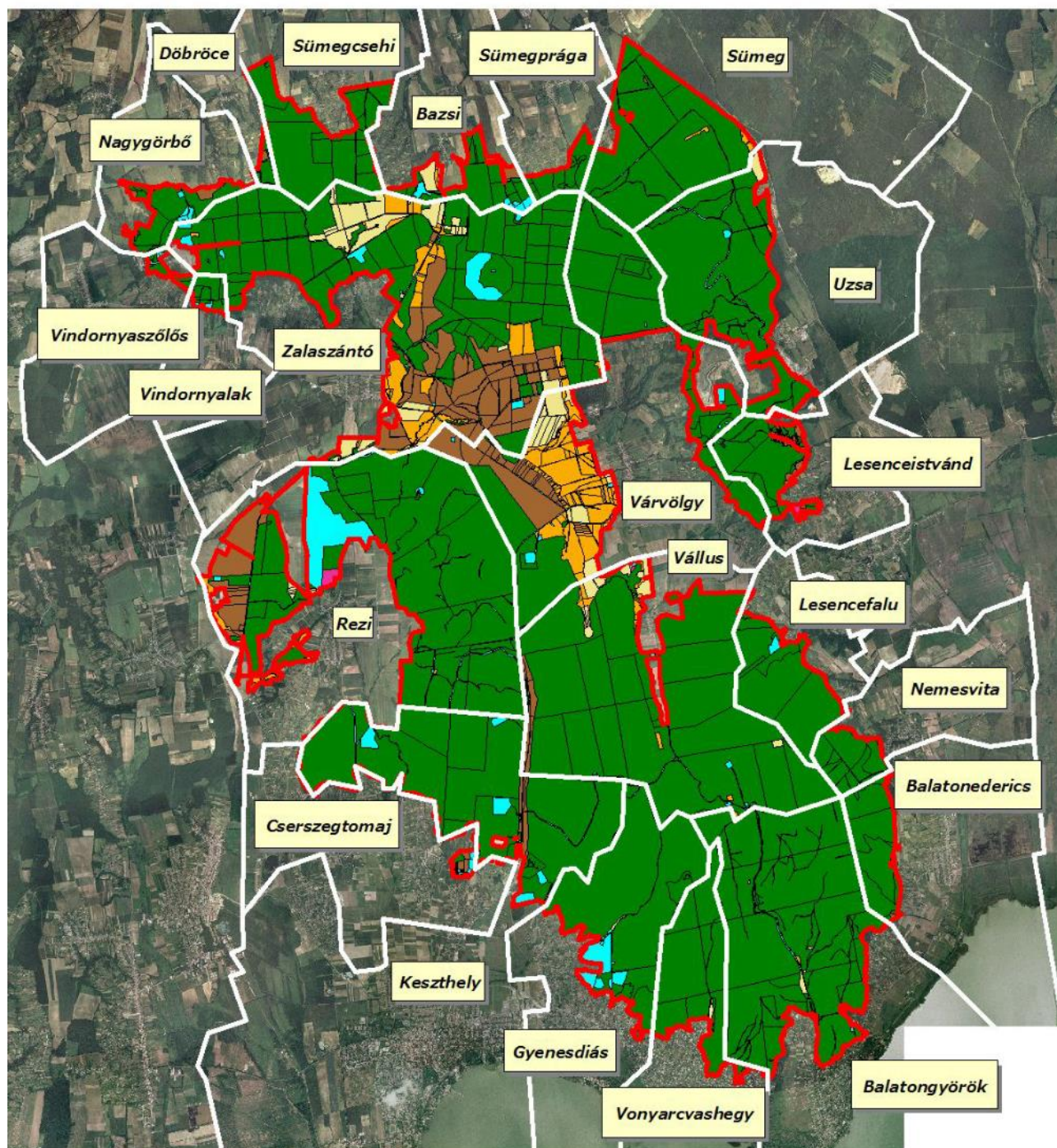

0 1000 Meters

3.2. Művelési ágak

3.2. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018 Művelési ágak

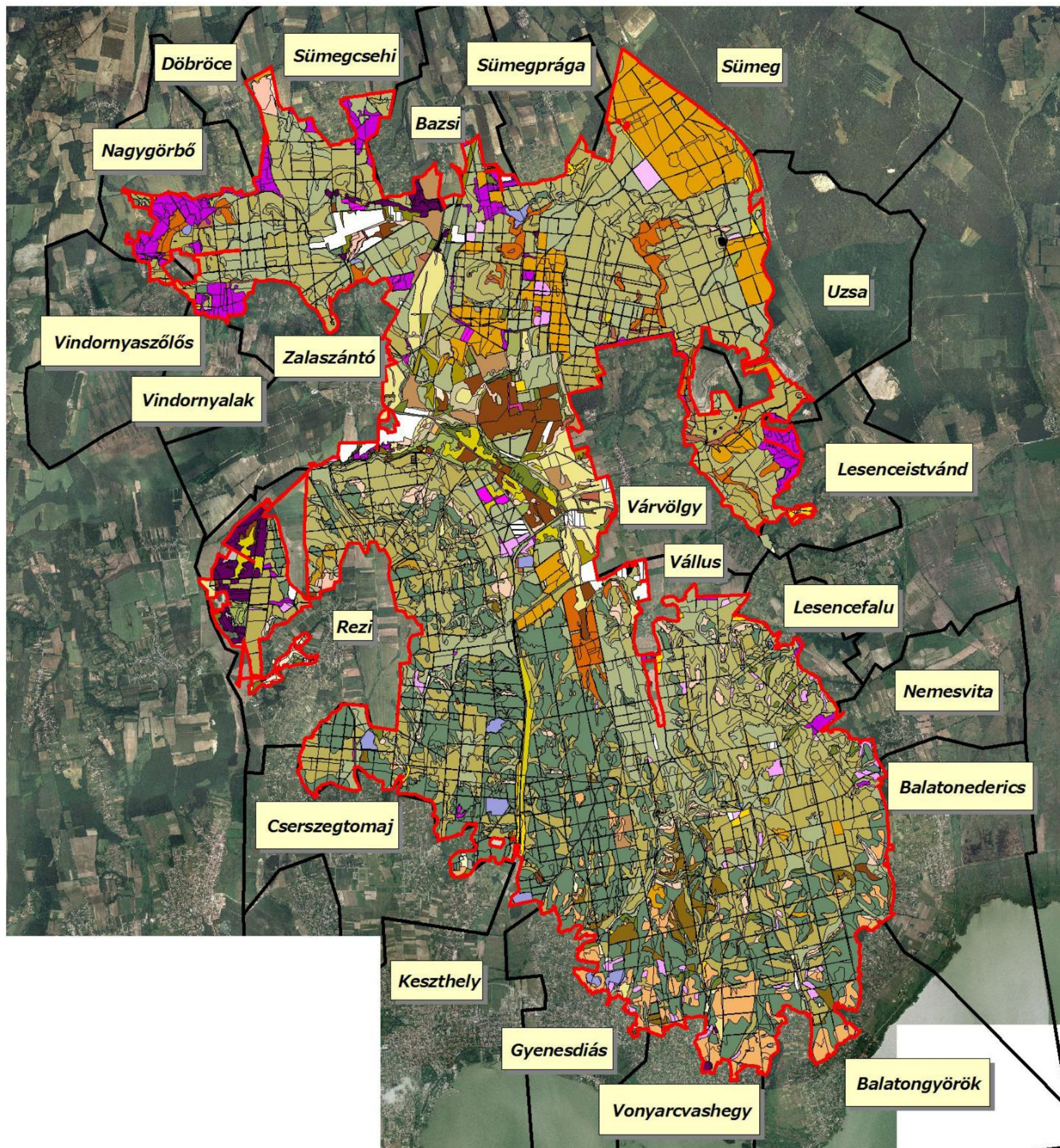
Natura2000 terület határa
 Településhatár

Erdő
 Fásított terület
 Gyep (legelő)
 Gyep (rét)
 Gyümölcsös
 Kivett
 Szántó
 Szőlő

Forrás: FÖMI és KÜVET

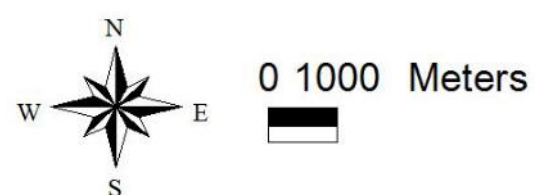
0 1000 Meters

3.3. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018 Á-NÉR/Natura 2000 élőhelyek

- Natura 2000 terület határa
- Településhatár

Készítette: Bauer Norbert, Takács Attila, Nagy Tímea, Bódis Judit

3.3. A tervezési terület élőhely-típusainak térképe

Jelmagyarázat

B1a	LY4
B4	LY4(9180)
B5	M1 (xG2xH2)
D2(6210)	M1 (xG2xH2)(91H0*)
D2(6410)	M1 (xG2xH2)(91H0*, 6190)
D34	M1 (xG3)(91H0*, 6190)
D34(6510)	M1(91H0*)
E1(6210)	M1xS4(91H0*, 6190)
E1(6510)	OA
E2(6510)	OB
E2(9130)	OC
E2(91H0)	OD
G2xH2(6190, 6240*)	P1
G3(6190, 6240*)	P2a
H4xOCxOBxP2(6210)	P2b
H5bxG1xP2bxS6	P2bxRCxS6
H5bxG1xP2bxS6(6260*)	P2xS6
J1a(91E0*)	P3
J2(91E0*)	P45 (K2)(91G0*)
J5(91E0*)	P45 (K5)(9130)
K1a-K2(91G0*)	P45 (L2)(91M0*)
K1a(91G0*)	P5(6260)
K2	P8
K2(9130)	RA
K2(91G0*)	RB
K2(91M0*)	RC
K5	RDa
K5(9130)	RDb
K5(9150)	S1
K5(91G0*)	S3
K7a(9110)	S4
L1	S5
L1(6210)	S6
L1(6240*)	S7
L1(9130)	T1
L1(9180*)	T1-T10
L1(91H0*)	T11
L1(91M0*)	T2
L2a	T5
L2a(91H0*)	T7
L2a(91M0*)	T9
L2b(91M0*)	U10
LY1(9180*)	U11
LY1xLY2(9180*)	U2
LY2(9130)	U4
LY2(9180*)	U6
LY2(91G0*)	U7
LY3xLY4(9150)	U8
LY3xLY4xS4(9150)	U9

B1a: Nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások; **B4:** Lápi zombékosok, zombék-semlyék komplexek; **B5:** Nem zombékoló magassásrétek; **D2:** Kékperjés rétek; **D34:** Mocsárrétek; **E1:** Franciaperjés rétek; **E2:** Veres csenkeszes rétek; **G2×H2:** Mészkevelő nyílt sziklagyepek×Felnyló, mészkevelő lejtő- és törmelékgyepek; **G3:** Nyílt szilikátsziklagyepek és törmelékkejtők; **H4×OC×OB×P2:** Erdőssztyeprétek, félszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok×Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek× Jellegtelen üde gyepek×Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések; **H5b×G1×P2b×S6:** Homoki sztyeprétek×Nyílt homokpusztagyepek×Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Nem őshonos fajok spontán állományai; **J1a:** Fűzlápok; **J2:** Láp- és mocsárerdők; **J5:** Égerligetek; **K1a:** Gyertyános-kocsányos tölgyesek; **K1a-K2:** Gyertyános-kocsányos tölgyesek-Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek; **K2:** Gyertyános-kocsánytalan tölgyesek; **K5:** Bükkösök; **K7a:** Mészkerülő bükkösök; **L1:** Mész- és melegkedvelő tölgyesek; **L2a:** Cseres-kocsánytalan tölgyesek; **L2b:** Cseres-kocsányos tölgyesek; **LY1:** Szurdokerdők; **LY1×LY2:** Szurdokerdők×Törmelékkejtő-erdők; **LY2:** Törmelékkejtő-erdők; **LY3×LY4:** Bükkös sziklaerdők×Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők; **LY3×LY4×S4:** Bükkös sziklaerdők×Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők×Ültetett erdei- és feketefenyvesek; **LY4:** Tölgyes jellegű sziklaerdők és tetőerdők; **M1:** Molyhos tölgyes bokorerdők; **M1(xG2xH2):** Molyhos tölgyes bokorerdők×Mészkevelő nyílt sziklagyepek×Felnyló, mészkevelő lejtő- és törmelékgyepek; **M1(xG3):** Molyhos tölgyes bokorerdők×Nyílt szilikátsziklagyepek és törmelékkejtők; **M1×S4:** Molyhos tölgyes bokorerdők×Ültetett erdei- és feketefenyvesek; **OA:** Jellegtelen fátlan vizes élőhelyek; **OB:** Jellegtelen üde gyepek; **OC:** Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek; **OD:** Lágyszárú évelő özőnfajok állományai; **P1:** Őshonos fajú fiatalosok; **P2a:** Üde és nedves cserjések; **P2b:** Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések; **P2b×RC×S6:** Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Őshonos fajú keményfás jellegtelen erdők×Nem őshonos fajok spontán állományai; **P2×S6:** Galagonyás-kökényes-borókás száraz cserjések×Nem őshonos fajok spontán állományai; **P3:** Újonnan létrehozott, őshonos vagy idegenhonos fajú fiatal erdősisítés; **P45 (K2):** Fáslegelő, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (böhöncökkel gyertyános-tölgyes területen); **P45 (K5):** Fáslegelő, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (böhöncökkel bükkös területen); **P45 (L2):** Fáslegelő, fáskaszálók, legelőerdők, gesztenyeligetek (cseres-tölgyes termőhelyeken); **P5:** Gesztenyeligetek; **P8:** Vágásterületek; **RA:** Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősavok; **RB:** Őshonos fajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők; **RC:** Őshonos fajú keményfás jellegtelen erdők; **RDa:** Őshonos lombos fajokkal elegyes fenyves származékerdők; **RDb:** Őshonos lombos fajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők; **S1:** Ültetett akácok; **S3:** Egyéb tájidegen lombos erdők; **S4:** Ültetett erdei- és feketefenyvesek; **S5:** Egyéb ültetett tájidegen fenyvesek; **S6:** Nem őshonos fajok spontán állományai; **S7:** Nem őshonos fajú facsoportok, erdősavok és fasorok; **T1:** Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák; **T11:** Csemétekertek, fásiskák, kosárkötő fűz ültetvények; **T1-T10:** Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák -Fiatal parlag és ugar; **T2:** Évelő, intenzív szántóföldi kultúrák; **T5:** Vetett gyepek, füves sportpályák; **T7:** Intenzív szőlők, gyümölcsösök és bogrós ültetvények; **T9:** Kiskertek; **U10:** Tanyák, családi gazdaságok; **U11:** Út- és vasúthálózat; **U2:** Kertvárosok, szabadidős létesítmények; **U4:** Telephelyek, roncsterületek és hulladéklerakók; **U6:** Nyitott bányafelületek; **U7:** Homok-, agyag-, tűzeg- és kavicsbányák, digó- és kubikgödörök, mesterséges löszfalak; **U8:** Folyóvizek; **U9:** Állóvizek

6190: Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

6210*: Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*)

6240*: Szubpannon sztyeppék

6260*: Pannon homoki gyepek

6410: Kékperjés láprétek meszes, tűzege vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)

6510: Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis*)

6520: Hegyi kaszálórétek

9110: Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*)

9130: Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)

9150: A *Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkövön

9180*: Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői

9260: Szelídgesztenyések (*Castanea sativa*)

91E0*: Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae*)

91G0*: Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal

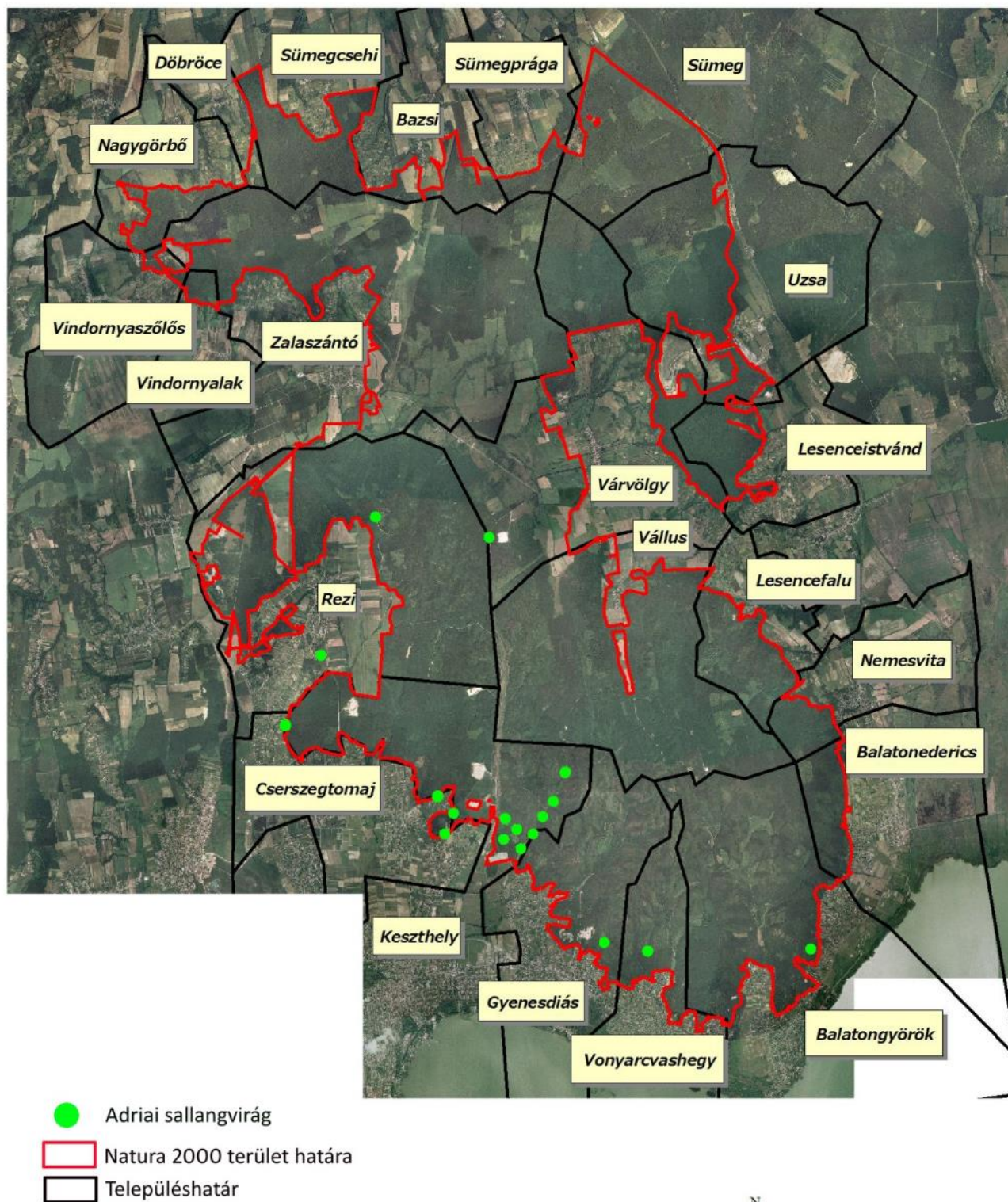
91H0*: Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szal

91M0: Pannon cseres-tölgyesek

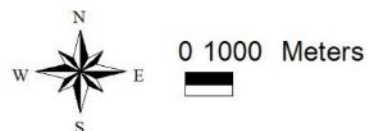
A tervezési területen előforduló Natura 2000 élőhelyek közül a 6110* Mészkevelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (*Alysso-Sedion albi*), a 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofili magaskórós szegélytársulásai, a 8220 Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel, valamint a 8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok a térképezés léptékében nem ábrázolható méretű foltokkal van jelen, illetve nem felszíni élőhely.

3.4. Az adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.4. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018 Az adriai sallangvirág (*Himantoglossum adriaticum*) lokális elterjedése

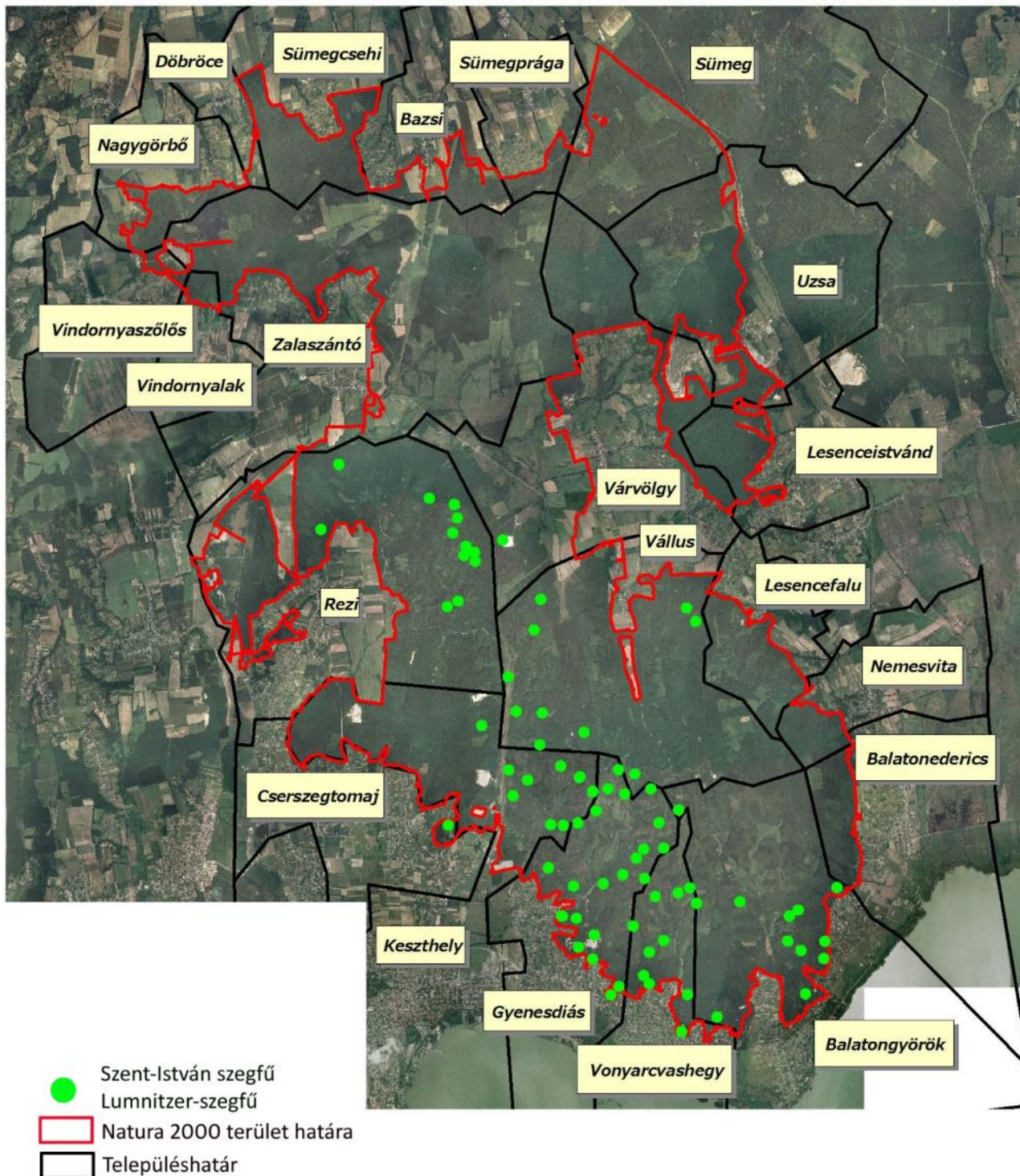
Készítette: Bódis Judit

3.5. A Szent-István szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*) / Lumnitzer-szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *lumnitzeri*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.5. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

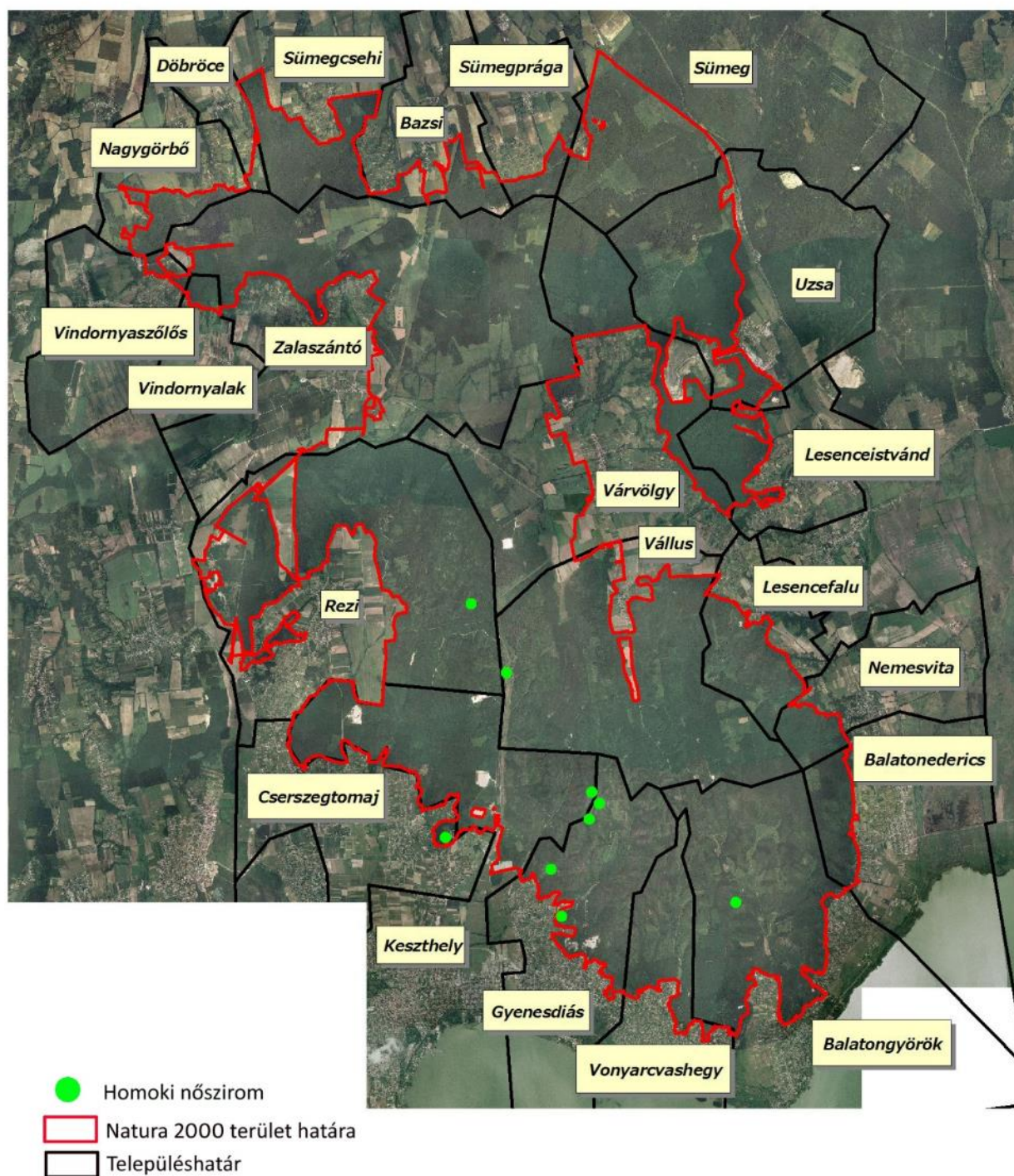
A Szent-István szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *regis-stephani*) / Lumnitzer-szegfű (*Dianthus plumarius* subsp. *lumnitzeri*) lokális elterjedése

3.6. A homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.6. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A homoki nőszirm (*Iris humilis* ssp. *arenaria*) lokális elterjedése

Készítette: Bauer Norbert

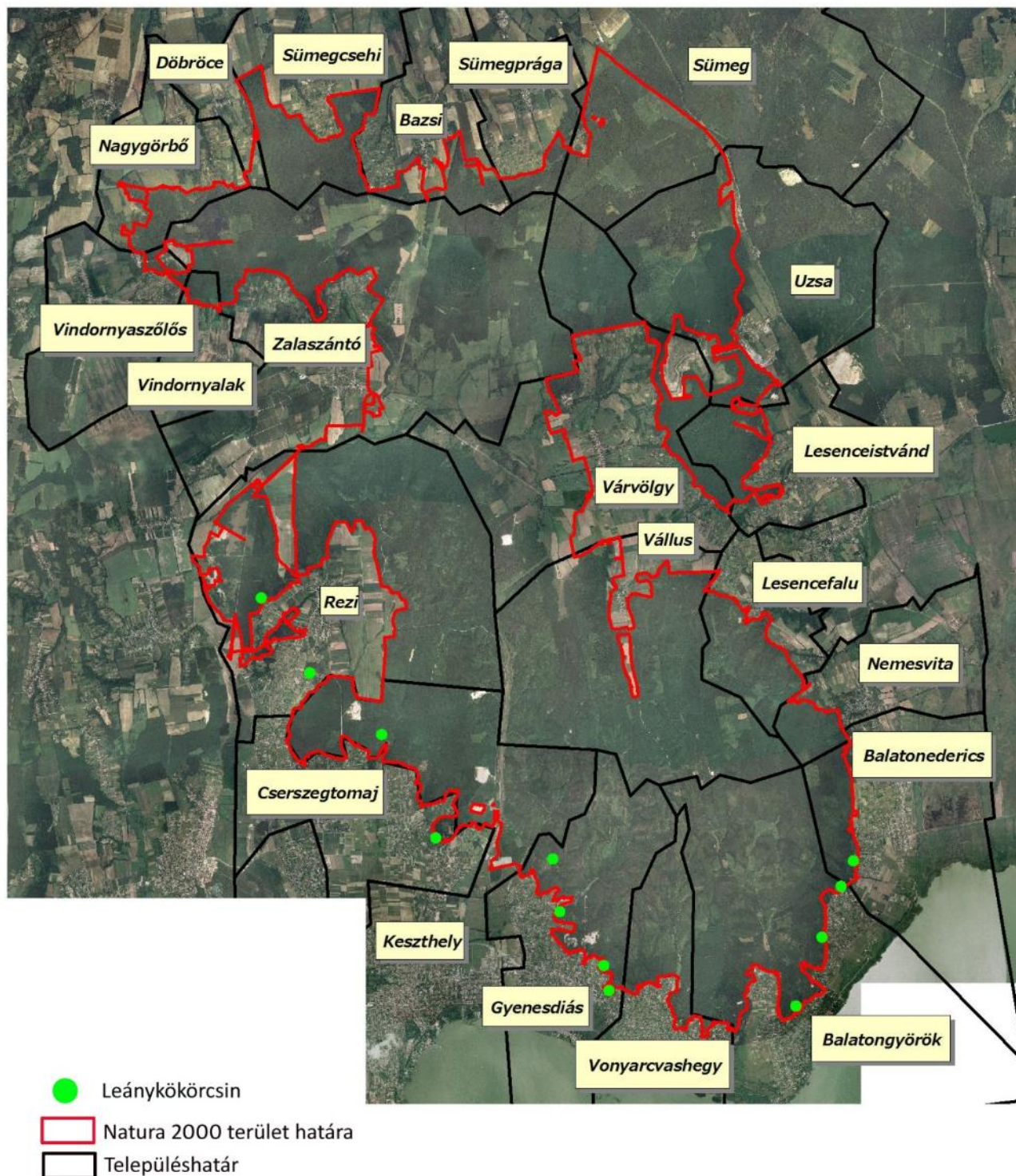

0 1000 Meters

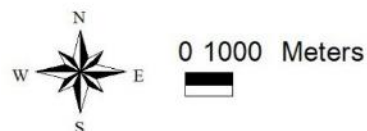
3.7. A leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.6. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A leánykökörccsin (*Pulsatilla grandis*) lokális elterjedése

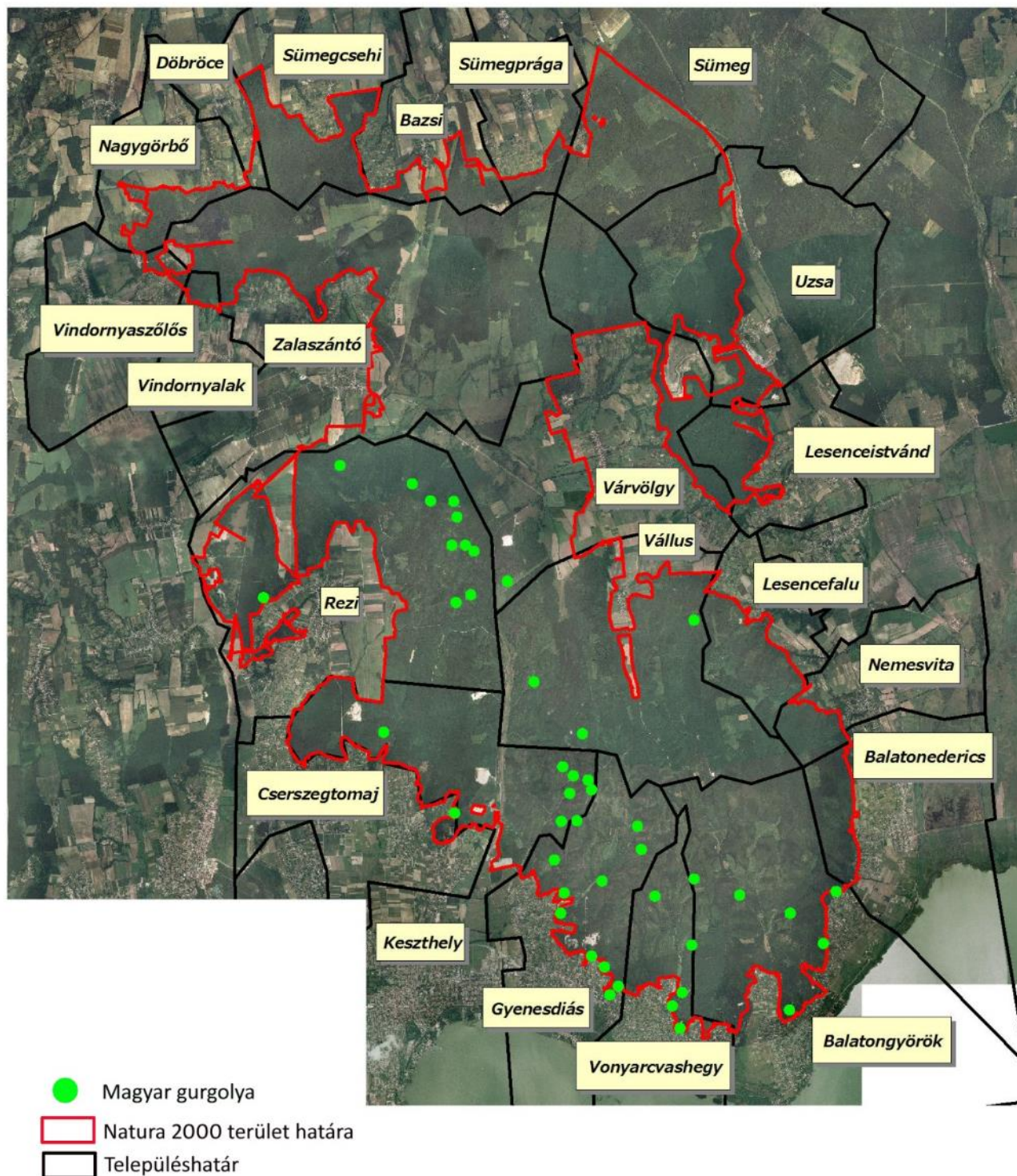
Készítette: Bauer Norbert

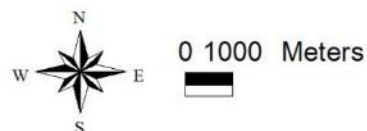
3.8. A magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.8. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A magyar gurgolya (*Seseli leucospermum*) lokális elterjedése

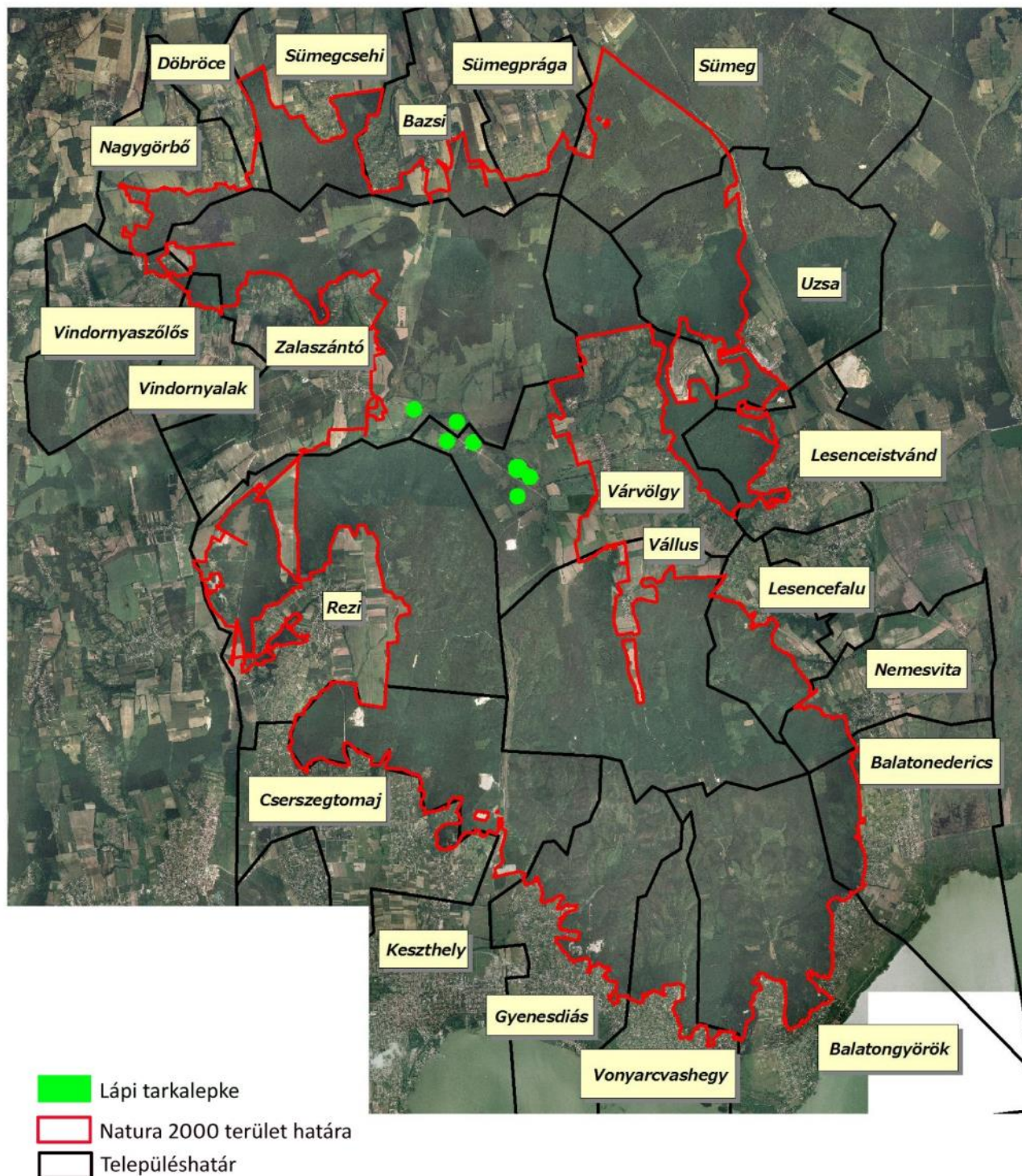
Készítette: Bauer Norbert

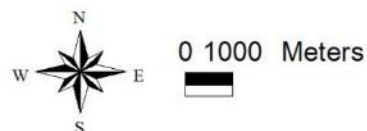
3.9. A lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.9. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A lápi tarkalepke (*Euphydryas aurinia*) lokális elterjedése

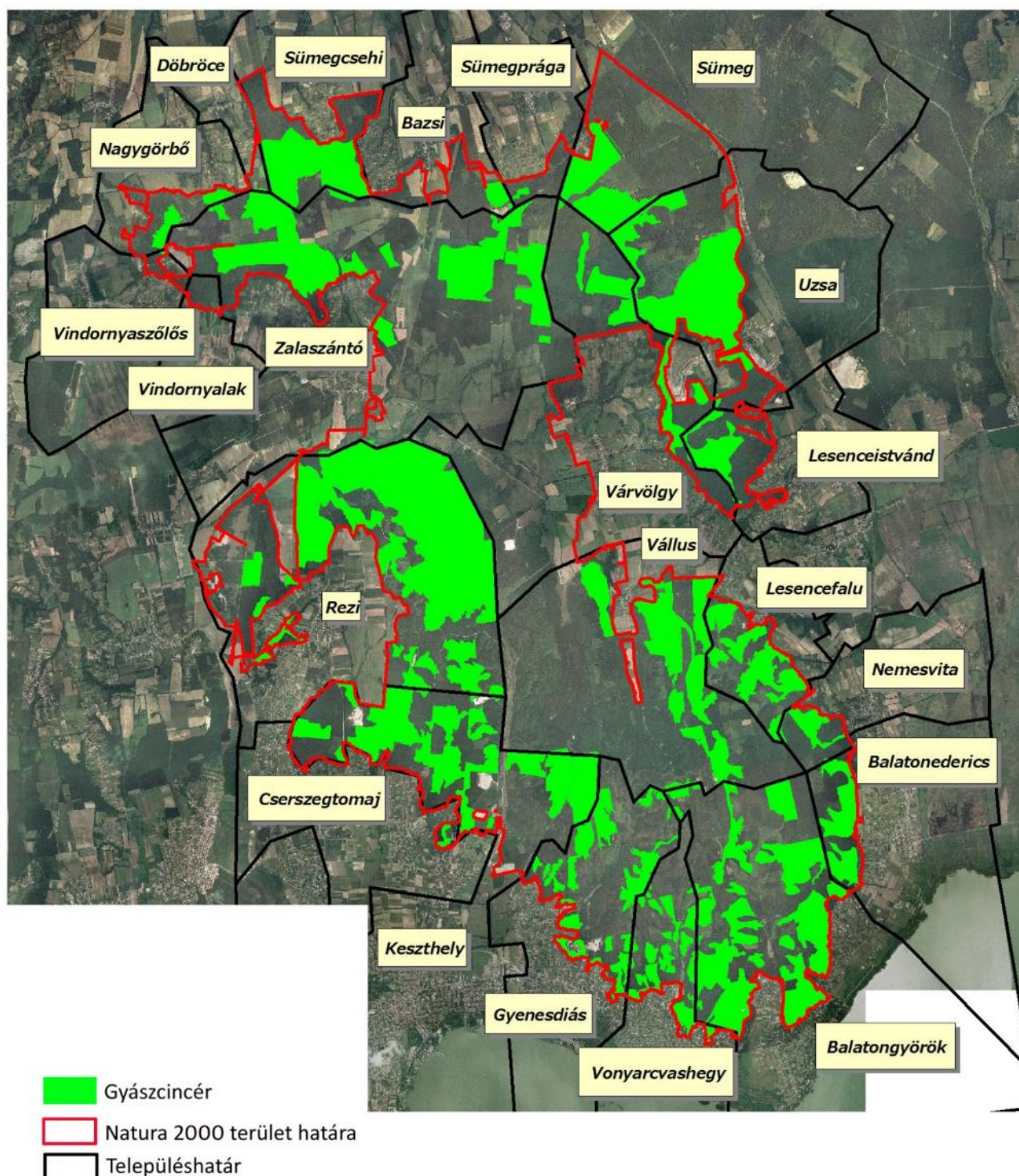

Ábrahám Levente és Varga Júlia adatai alapján készítette: Kenyeres Zoltán

3.10. A gyászscincér (*Morimus funereus*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.10. A Keszthelyi- hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018
A gyászscincér (*Morimus funereus*) lokális elterjedése

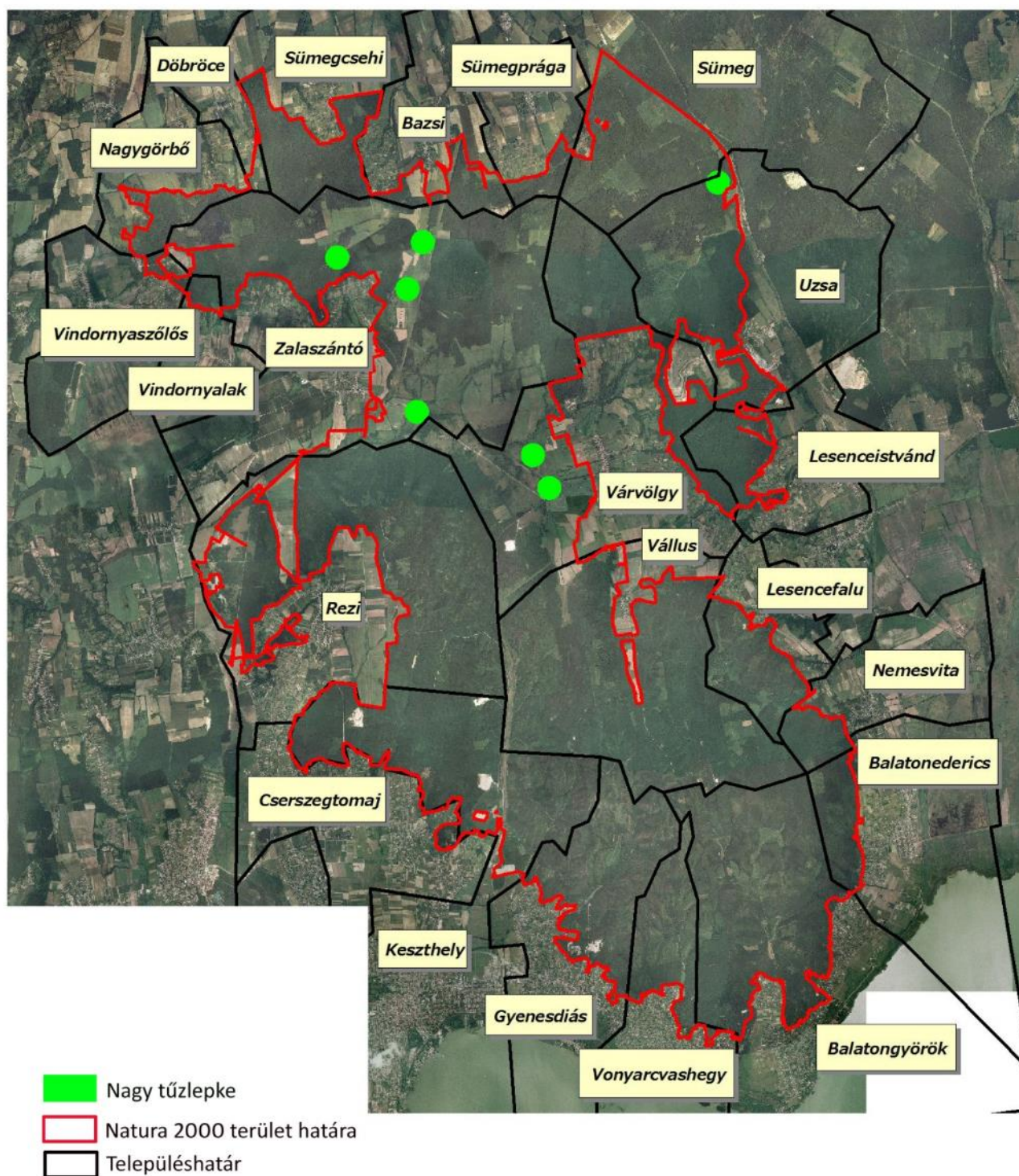
Lökkös Andor adatainak felhasználásával készítette: Kenyeres Zoltán

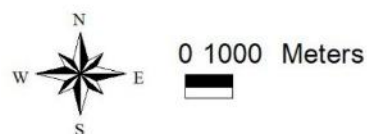
3.11. A nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.11. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*) lokális elterjedése

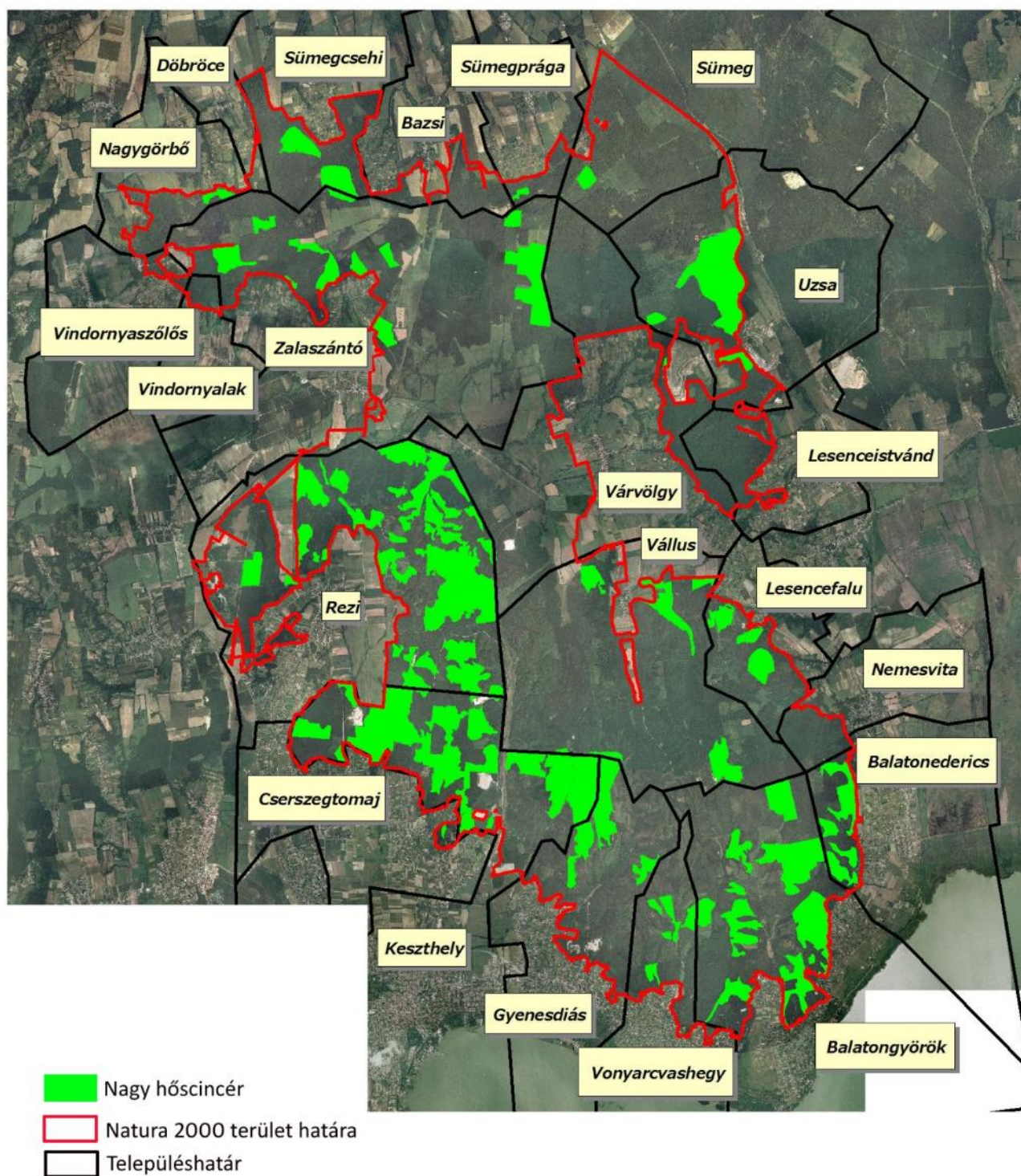
Ábrahám Levente és Varga Júlia adatai alapján készítette: Kenyeres Zoltán

3.12. A nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.12. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*) lokális elterjedése

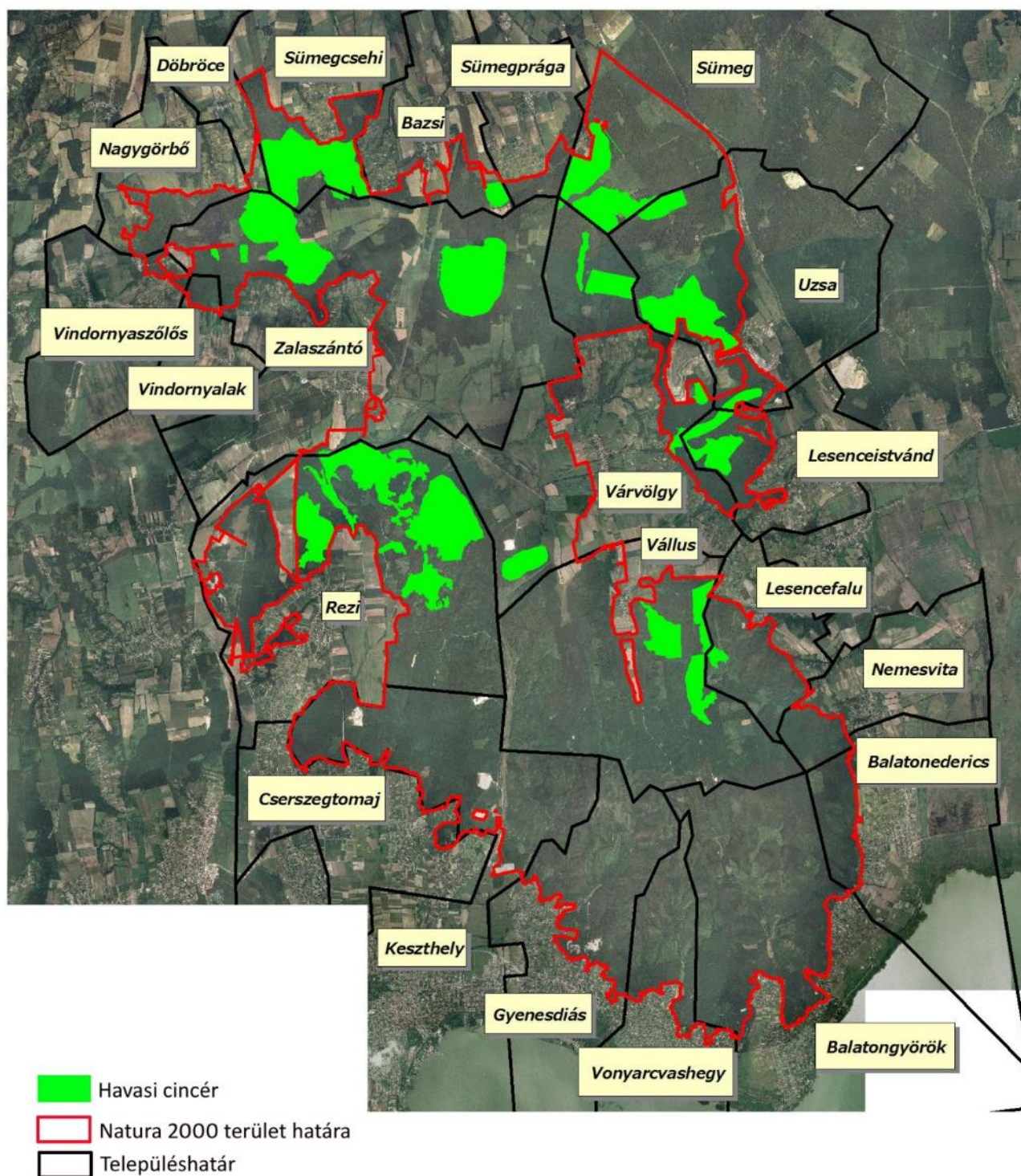

Lökkös Andor adatainak felhasználásával készítette: Kenyeres Zoltán

3.13. A havasi cincér (*Rosalia alpina*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.13. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018 A havasi cincér (*Rosalia alpina*) lokális elterjedése

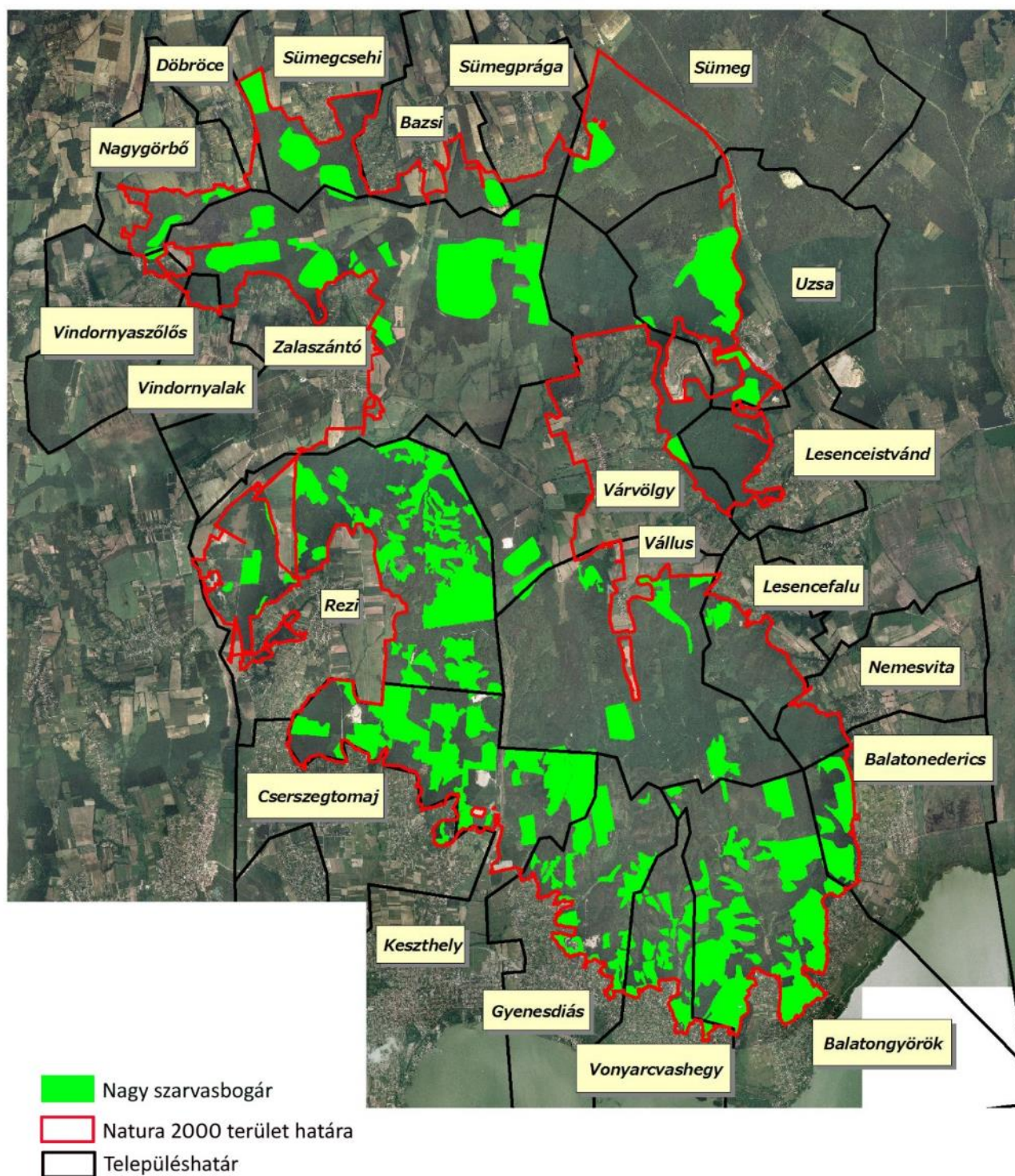
Lökkös Andor adatainak felhasználásával készítette: Kenyeres Zoltán

3.14. A szarvasbogár (*Lucanus cervus*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.14. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) lokális elterjedése

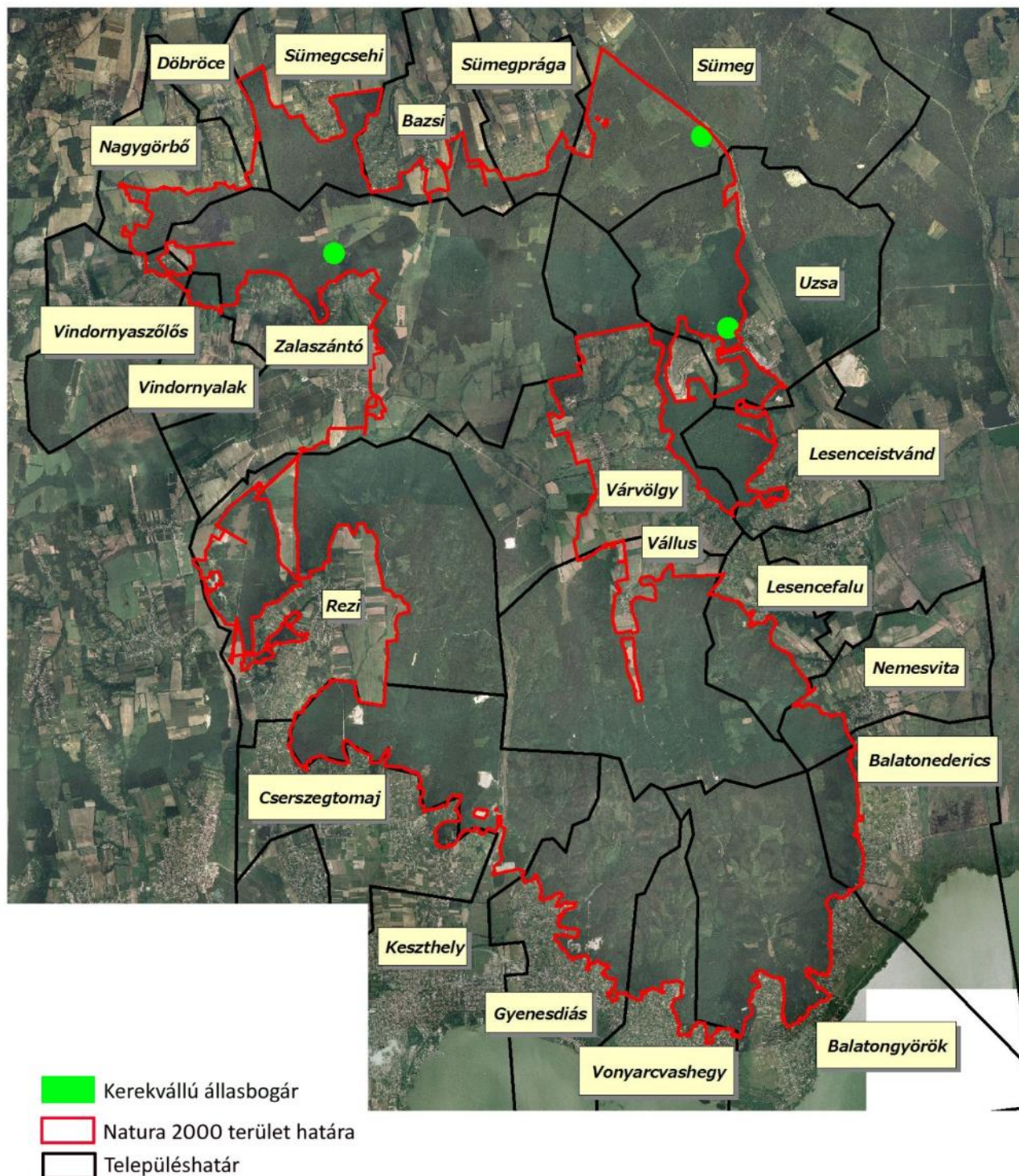
Lökkös Andor adatainak felhasználásával készítette: Kenyeres Zoltán

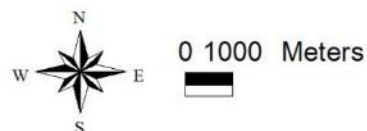
3.15. A kerekvállú állasbogár (*Rhysodes sulcatus*) (jelölő Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.15. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A kerekvállú állasbogár (*Rhysodes sulcatus*) lokális elterjedése

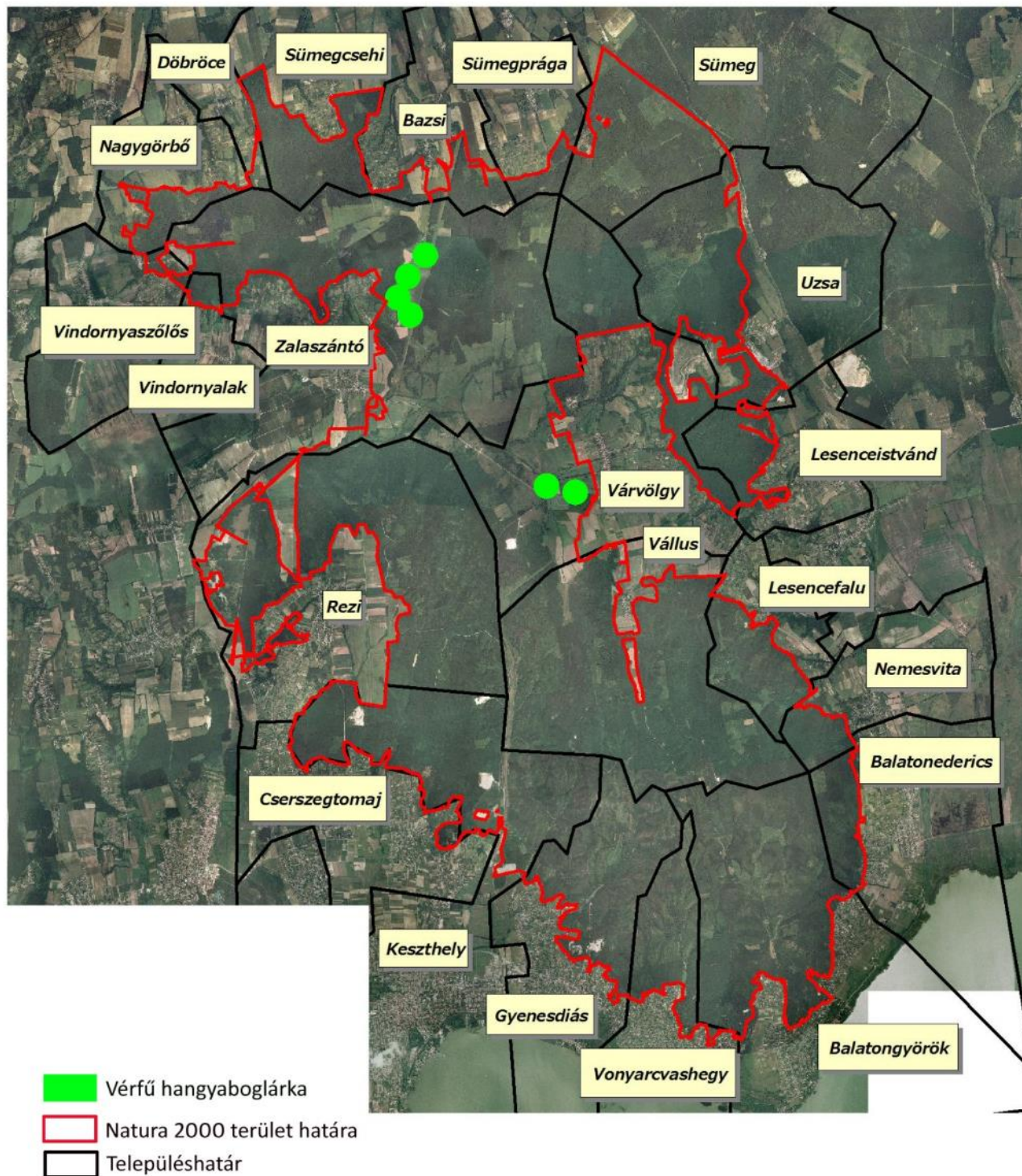
Lökkös Andor adatainak felhasználásával készítette: Kenyeres Zoltán

3.16. A vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*) (jelölőnek javasolt Natura 2000 faj) előfordulási helyei a tervezési területen

3.16. A Keszthelyi-hegység (HUBF20035) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület fenntartási terve 2018

A vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*) lokális elterjedése

Ábrahám Levente és Varga Júlia adatai alapján készítette: Kenyeres Zoltán

